

Nawae Najam **kêtôm** **LUKA KETO**

Nawae Najam kêtôm Luka Keto nec gêwa Jesu sa gebe Israelnêḡ Kêsiwaga, taḡ Anôtô geoc eḡ lasê gêdêḡ êsêac naḡ, ma lau nomḡa samob tapaônḡeḡ nêḡ Kêsiwaga tau eḡ gêwiḡ amboac tonanḡeḡ. Luka taugenḡ keto gebe Apômtaunê ḡalau Dabuḡ kêkalem Jesu gebe “êsôm Nawae Najam lasê êndêḡ lau ḡalêlôm sawa” (4:18). Nawae Najam tau tec gêjac lau sêḡgônḡ jageo to sêôc ḡawapac tokaiḡ-tokaiḡ naḡ ḡawae. Aêac tatap ḡalô têntac wapiḡa sa aḡa Lukan gêjam môkêlatu ḡamataḡa luagêc, taḡ kêsôm Jesu gêmêḡ nom nec ḡaboḡa lasê naḡ auc, go aḡa môkêlatu ḡamuḡa, taḡ keto Jesu kêpi undambê gêja ḡamiḡ naḡ, amboac tonanḡeḡ.

Aḡa ḡasêbu 2 to 6ḡa (alic ḡadênaḡ sêpuc gêc ḡalabuḡa) aêac tatap biḡ to miḡ ḡagêdô taêsam sa, naḡ Luka taugenḡ keto gêc Nawae Najam tonec, amboac aḡela sêjam wê lambiḡḡa ma gejobwaga bôcḡa dêdêḡ ḡapalê Jesu sêja Betlehem naḡ, to ḡapalê Jesu gêḡ-gônḡ lôm dabuḡ, go biḡgôliḡ ḡac Samaritiḡa taê walô ḡac gêbac ma Latu Gêjaḡa to ḡagêdô gêwiḡ. Biḡ taḡ Nawae Najam tonec kêwaka sa gêc awêgeḡ naḡ, ḡagêdô tonec gebe Tatenḡ mec ḡabiḡ to ḡalau Dabuḡ nê biḡ ma Anôtô kêsuc sec ôkwi ḡabiḡ.

Nadênaḡ

1. Gêjac m Nawae Najam tau 1:1-4
2. Joaḡ agêc Jesu nêḡ biḡ ḡapalêgeḡḡa 1:5-2:52
3. ḡackêsagu Joaḡ nê sakiḡ 3:1-20

4. Jesu gêlin sanju ma Sadanj kêtêtôm enj 3:21–4:13
5. Jesunê sakinj anja Galilaia 4:14–9:50
6. Gêdi anja Galilaia gêja Jerusalem 9:51–19:27
7. Jesunê woke namunja anja Jerusalem ma malac, tanj gêc malac tau ngala nanj 19:28–23:56
8. Apômtau gêdi sa to jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 24:1-53

Binj tau nam

¹ Lau taêsam sêsaê gebe sênac minj binj, tanj kêsâ gêdênj aêacnênj têtêm nanj, sêpuc gêdôgenj. ² Êsêac teto minj kêtôm lau, tanj matenjanô sêlic gêdênj tanj gêjac m tau ma sêjam sakinj mêtê tau nanj, sêjac tulu gêdênj aêac. ³ O njac towae Teopili tau, aê tec galic njajam amboac tonanjenj, tec kakip binj tau sa kagêluc tomalagenj ma kato kadênanjenj gêdênj aôm, ⁴gebe ôjala binj, tanj têtônj gêdênj aôm nanj, gebe binjanôgenj.

Nackêsagu Joanj nê puc têna êkôc enja

⁵ Gêdênj kinj Judaianja Herodo nê têtêm nanj dabunwaga tenj gêmoa, njâê Sakaria. Enj gêjam sakinj gêwinj dabunwaga Abia nê tonj. Enj gêjam awê anja Aronnê wakuc nênj, njâê Elisabet. ⁶ Anôtô gêlic êsêagêc lulu gêdênjenj, gebe sêsa nênj lênj sejoj Apômtaunê binjsu to njagôlinj samob njabinj masigenj sêmoa. ⁷ Agêcnênj gôlôac masi, gebe Elisabet enj awê kapoac, ma agêc nê akwenj têtetu lauo njanô to njac.

⁸ Ma gêdênj tanj Sakarianê tonj nênj têtêm sênam sakinja nanj, enj gêjam nê kôm dabunwaganja gêmoa Anôtônê lanjônêmja. ⁹ Ma sêpuc kapoac

kêtom dabun waganêj mêtê e jakêsêp enj gebe êsô Apômtaunê lôm dabun naêkêj da jadaunja. ¹⁰ Ma gêdêj noc sêkêj da jadaunja nan, lau samucgen teten mec semoa dêmôêja. ¹¹ Ma Apômtaunê anjela tenj geoc tau lasê gedenj enj kêkô kêsi altar jadaunja njanôja. ¹² Sakaria gelic e kêlênsôn enj ma kêtakê njanô. ¹³ Tec anjela kêsôm gêdêj enj gebe “Sakaria, ôtêc taôm atom, gebe Anôtô gêjô nê m mec gac. Aômnêm awê Elisabet oc êkôc latôm tenj ma ôê ênê nê gebe Joan. ¹⁴ Aôm oc ôtu samuc ma ômoa totêmtac njanangenj ma lau taêsam têtû samuc êndêj bêc têna êkôc enja amboac tonanjenj. ¹⁵ Enj êtu nac towae êkô Apômtau lanônêm ma ênôm wain to bu njaclai atom. Enj ênêc têna têtacêlômgenj ma Nalau Dabun ênam enj auc kwananjenj, ¹⁶ gebe enj ênam Israelnêj gôlôac taêsam ôkwi dêndêj Apômtau, nêj Anôtô, sêmu sêna. ¹⁷ Nac tau tonan Elianê njalau to njaclai êpi enj ma êsêlêj êmunj Apômtau, gebe ênam tameninêj njalêlôm ôkwi êndêj latunji ma lau tanenpêc dêndêj lau, tanj sêsap binjêdêj tôj nan, oc êmansan lau sênac dabinj nêj njalêlôm njapep êtu Apômtaunja.”

¹⁸ Go Sakaria kêsôm gêdêj anjela gebe “Aê jajala binj tonan êndêj asagenj, aêagêc njoc awê atu lauo njanô to nac su nec.” ¹⁹ Tec anjela gêjô enj awa gebe “Aê Gabriel tec kakô Anôtô lanônêm, ma enj kêsakinj aê gebe jasôm binj êndêj aôm ma jakêj njawae njam tonec êndêj aôm. ²⁰ Mago aôm kôkêj gêwinj aênoc binj, tanj oc njanô êsa êndêj njanoc tau nan atom. Amboac tonan oc awammê êsa, ôsôm binj naeo ômoa e êndêj bêc, tanj binj tau êtu anô su acgom.”

²¹ Lau sêôj Sakaria elêmê ma sênac maten enj

gebe gêmoa lôm dabun e nêngen su nec. ²² Go kêsâ gêmên ma gebe êsôm bin êndên êsêac e gêgôm jageo. Tec êsêacnên kauc kêsâ gebe en oc gêlic gên nâkatu ten anga lôm dabunjac. Amboac tonan en gêjam dôndôn binên gêdên êsêac ma gêjam tau tôn kêkô.

²³ Gêmoa e nê bêc sakinja gêbacnê ma gêc gêmu gêja nê andu kêtiam. ²⁴ Têm nâgêdô gêbacnê, go Elisabet kêkêkam nâpalê ma kêsên tau gêmoa ajôn lemen ten, ma kêsôm gebe ²⁵ “Gên tonan Apômtau gêgôm gêdên aê, gêdên têm taê gêjam aênâ en kêkac majoc su anga launên.”

Jesunê puc têna êkôc enja

²⁶ Elisabet kêkêkam nâpalê nâajôn kêtû 6, go Anôtô kêsakin anela Gabriel gêja malac Galilaijana ten, nâê Nasaret, ²⁷ gêdên awêtakin ten, tan sê en gêdên nâc ten, nâê Josep, kwananjen gebe agêc sênâma taun. Nâc tau anga Dawidnê gôlôac. Ma awê tau nê nâê Maria. ²⁸ Anela kêsô gêdên en gêja ma kêsôm gebe “O gabêjamo, binmalô êndên aôm, Apômtau gêwin aômogoc.” ²⁹ Maria gênô bin tonan e kêlênsôn en nânô ma taê gêjam gebe “Awa gêjac aê amboac tonec kêtû asagenja.” ³⁰ Tec anela kêsôm gêdên en gebe “Maria, ôtêc taôm atom, gebe Anôtô gêlic aôm gêjac mataanô nâjam. ³¹ Ôlic acgom, aôm oc ôkêkam nâpalê e ôkôc latôm ten ma ôê ênê nâê Jesu. ³² Nâc tau tonan oc êtu nâc towae ma sêsam en gebe Lôlôc Nâtau nê Latu. Apômtau Anôtô oc êkên en êngôn aba Dawid nê lêpôn, ³³ gebe en oc êtu kin ma ênam gôlin Jakobnê gôlôac enden tônjen. Ma ênê gamên kinja nâtêku masi.”

³⁴ Ma Maria kêsôm gêdên anela gebe “Bin tau nânô êsa amboac ondoc, gebe aênoc akwen masi.”

³⁵ Tec anjela gêjô en awa gebe “Nalau Dabuņ mênjêpi aôm ma Lôlôc natau nê ñaclai mênênam ajuņ aôm. Amboac tonañ ñapalê, taņ aôm ôkôc naņ, sêsam en gebe dabuņ, en Anôtônê Latu. ³⁶ Gôlicgac me, nêm tawaņo Elisabet, taņ kêtû awêanôgac ma sêsam en gebe awê kapoac naņ, tec kêkêkam ñapalê gêmoa e galoc ñaajônj kêtû 6gac, ³⁷ gebe Anôtô en ñaclai, en kêtôm gêņ samobņa.”

³⁸ Ma Maria kêsôm gebe “Amboac tonañ, Apômtaunê sakiņwagao aê, ma biņ, taņ kôsôm naņ, oc êtu tônj êpi aê.” Go anjela gêwi en siņ ma gêc gêja.

Maria kêtû ñaclenj gêdêņ Elisabet

³⁹ Gêdêņ ñasawa tonañ Maria gêdi kêsaic tau e jakêpi Judanêņ gamêņ lôcņa jagêô lasê malac tenj, ⁴⁰ ma kêsô Sakarianê andu gêja e awa gêjac Elisabet. ⁴¹ Elisabet gêņô Maria awa gêjac enj, tec ñapalê gêboañ anğa têna têtacclêlôm. Ma Nalau Dêbuņ gêjam Elisabet auc ⁴² e awa gêôc enj ña awa kapôênj ma kêsôm gebe “Anôtô gêjam mec aôm kêlêlêc lauo ñagêdô su ma gêjam mec ñanô têtacclêlômņa gêwiņ. ⁴³ Aê amboac ondoc, tec aêņoc Apômtau têna gêdêņ aê gêmêņ nec. ⁴⁴ Gôlicgac me, awam gêjac aê kêsô taņocsuņ e ñapalê kêtû samuc tec gêboañ anğa têtacclêlôm. ⁴⁵ Aê aoc gêôc awê, taņ kêkêņ gêwiņ gebe biņ, taņ Apômtau kêsôm gêdêņ enj naņ, oc êtu tônj.”

Marianê wê lambiņņa

⁴⁶ Go Maria kêsôm gebe
 “Aêņoc ñalêlôm gêôc Apômtau sa
⁴⁷ ma katuc kêtû samuc ñoc kêsiwaga Anôtô,

- 48 gebe gewec gêdêñ nê sakinwagao ñaôma aê,
tec galoc gôlôac togôlôac samob oc awen êôc aê.
- 49 Gebe en ñaclai ñatau gêgôm gêñsêga kêtú aêna, ênê
ñaê dabuñ.
- 50 En taê walô gôlôac togôlôac, tañ têtêc en nañ.
- 51 Ênê lêma gêgôm gêñ ñaclai
ma kêta lau, tañ nêñ ñalêlôm sêkian taun sa nañ,
salin-salin sêja.
- 52 En kêtin gôlinwaga ñajana anga nêñ lêpôn su ma
ketoc lau ñaôma sa.
- 53 Lau tañ mo gêjô êsêac nañ, tec kêkêñ gêñ ñajam
gêjam êsêac aucgen
ma kêtin lau tolêlôm su tolemen sawagen.
- 54 En gêjam nê sakinwaga Israel sa taê gêjam nê
moasin
- 55 kêtôm bin, tañ gêjac mata gêdêñ aêac tamenji
Abraham to nê wakuc nañ, ma ênêc enden
tôngeñ.”
- 56 Maria gêmoa gêwin Elisabet amboac ajôn
têlêac, go gêmu gêja nê gamên kêtiam.

Joan têna kêkôc en

- 57 Têm Elisabet êkôc ñapalêña kêdabin, tec kêkôc
ñapalê ñac teñ. 58 Ma ênê lau, tañ nêñ sackapoagêdô
gêdêñ tau nañ, to nêñ tawan sênô Apômtau gêgôm
nê taê walô ñanô kêsa kêpi en ñawae ma têtac ñajam
kêsa sêwin en.
- 59 Nábêc kêtú 8 ma sêkac sa sêja sebe sêsa ñapalê
tau ma sê tama Sakaria nê ñaê êpi en. 60 Mago têna
kêsôm gebe “Masi, taê ênê ñaê gebe Joan.” 61 Tec
êsêac sêsôm gêdêñ en gebe “Nêm lau teñ sêmoa
ondoc, tañ nêñ ñaê amboac tonan.” 62 Ma sêjac
kajo tama gebe mêntau êsôm acgom. 63 Tec en

gêjam dôndôn gebe sêkêñ tapele saun ten êndên en ma keto gebe “Ênê ñaê Joañ.” Ma samob sê taên.
⁶⁴ Ma sep tagen awasun to imbêla kêtú golon ma kêsôm biñ lasê to kêlanem Anôtô. ⁶⁵ Ma nêñ lau samob, tañ nêñ sackapoagêdô gêdên tau nañ, têtêc taun. Ma lau samob sêjam biñ tau kêtú biñgalôm e gêjam lau, tañ sêngônñ Judaia ñagamênñ lôcña nañ, auc samucgen. ⁶⁶ Êsêac samob, tañ sêñô biñ tau nañ, taên gêjam gêc nêñ ñalêlômgen gebe “Ñapalê tonec amboac ondoc.” Êsêac sêlic gebe Apômtau lêma gêwiñ en.

Sakaria geoc bill lasê

⁶⁷ Ma Ñalau Dabun gêjam tama Sakaria auc e geoc biñ lasê ma kêsôm gebe

⁶⁸ “Aê jalambinñ Apômtau, Israelnêñ Anôtô, gebe kêtú ñaclenñ mêngejam nê lau kêsi.

⁶⁹ Enñ kêkênñ kêsiwaga tonjaclai tec mênkêsa anña nê sakiñwaga Dawid nê gôlôac,

⁷⁰ kêtôm enñ tau kêsôm kêsa nê propete dabun gêmunña awenñsun gebe

⁷¹ ênam aêac kêsi anña nañ ñacjo to anña lau samob, tañ sêkêñ kisa aêac nañ lemen.

⁷² Enñ taê walô aêac tamenñ to taê gêjam nê poac dabun.

⁷³ Enñ gêjac mata biñ to kêtôc lêma gêdênñ tamenñ Abraham gebe

⁷⁴ ênam aêac kêsi anña nañ ñacjo lemenñ ma êkênñ aêac tanam sakiñ enñ tatêc taunñ atom.

⁷⁵ Tatu lau dabun to gêdênñ tamoa en lañônêmña êtôm aêacnêñ têm samob.

76 Ma aôm ñapalêenec, lau oc sêsam aôm gebe Lôlôc Natau nê propete.

Aôm oc ômuñ Apômtau gebe ômansañ ênê intêna.

77 Aôm oc ôkênj ênê lau sêjala moasiñ, tañ ñam kêsêp kêsuc nêñ sec ôkwiña.

78 Aêacnêñ Anôto taê walô aêac ñanô tec êkênj ñawê mênêsa anga lôlôc gebe êtu ñaclen aêac

79 ma êpô êsêac, tañ sêngônj gêsunjbôm to gêmacanô ñakanuc nañ,

to êwê aêac enkainj katôgenj tasa lêñ biñmalôña.”

80 Ñapalê tau kêtú kapôênj ma nê kauc taê gêjam biñ ñapep, go jagêmoa gamênj sawa e gêdênj bêc, tañ kêtôc tau gêdênj lau Israel nañ.

2

Jesu têna kêkôc enj (Mat 1:18-25)

1 Gêdênj ñasawa tonañ kaisara Augustu kêjatu biñ tenj gebe teto lau samob, tañ sêngônj nom samucgenj nañ, nêñ ñaê sa. 2 Kôm tau tonañ sêjac m gêdênj gôliñwaga Suriana Kuren gêngônj, 3 ma lau samob dêdi sêja nêñ malacmôkê gêdênj-gêdênjenj gebe teto êsêac. 4 Tec Josep anga malac Galilaiana Nasaret kêpi Judaia gêja Dawidnê malac, ñaê Betlehem, gebe enj anga Dawidnê gôlôac taun nêñ. 5 Enj gebe teto êsêagêic nê awê Maria, tañ sê êsêagêic dêdênj taun nañ, ma awê tau kêkêkam ñapalê gêmoa. 6 Agêc jasêngônj tonañ e têm Maria êkôc ñapalêña kêdabinj. 7 Tec kêkôc latu ñamêc, nañ kêkwa enj ña obo auc ma ketoc enj gêc bôcnênj sac tenj, gebe nêñ gamênj ñasawa tenj gêc andu ñaclenña atom.

Gejobwaga to anjela

⁸ Ma gamêñ tonañ ñagejobwaga sêmoa jasejop nêñ domba gêdêñ gêbêc sêmoa oba. ⁹ Tec Apômtaunê anjela tenj gêo lasê gêdêñ êsêac e Apômtaunê ñawasi kêpô êsêac gêjam aucgenj ma nêñ ñalêlôm ñatutuc ñanô. ¹⁰ Tec anjela kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Atêc taôm atom, alicgac me, aê jasôm ñawae ñajam atu samucña tenj êndêñ amac, ñawae tau oc êtu tapa ênam lau samucgenj auc. ¹¹ Galoc tonec amacnêm kêsiwaga Apômtau Kilisi kêtú ñamalac anja Dawidnê malac. ¹² Amac ajala enj êndêñ ñabelo tonec gebe Atap ñapalê dedec tenj sa, tanj sêkwê enj ña obo auc ma sêkêñ enj gêc bôcnêñ sac.”

¹³ Ma sep tagenj lau sinj undambêña taêsam mênswênj anjela tau ma sêlanem Anôtô gebe ¹⁴ “Anôtônê wae êsa anja lôlôc ma binjalô ênêc nom, tanj Anôtô gêlic lau tau ñajam.”

¹⁵ Anjela têtainj taunj su anja êsêacnêñ sêmu sêja undambê acgom, go gejobwaga sêsôm gêdêñ taunj gebe “Ajôc, tawac Betlehem ma talic binj, tanj mênkêsa ma Apômtau kêkêñ ñawae gêdêñ aêac nanj acgom.” ¹⁶ Ma ac sêsaic taunjenj sêja e têtap Maria agêc Josep sa ma sêlic ñapalê dedec tau gêc sac. ¹⁷ Sêlic su ma têdônj binj, tanj anjela kêsôm kêpi ñapalê tau nanj, gêdêñ êsêac. ¹⁸ Ma lau samob, tanj sêñô binj nanj gejobwaga sêjac minj nanj, sê taênj ñanô. ¹⁹ Ma Maria kêmasanj binj samob tonañ ñai ñapep ma taê gêjam gêc nê ñalêlôm. ²⁰ Gejobwaga sêmu sêja ma awenj gêoc Anôtô to sêlanem enj kêtú binj samob, tanj sêñô to sêlic kêtôm anjela kêsôm gêdêñ êsêac nanja.

Sê Jesunê ñaê

²¹ Bêc kêtû 8, go sêsa ñapalê tau ma sê ênê ñaê, tañ añjela kêsam gêdêñ eñ gêc têna têtacîlêlôm atomgenñ nan, gebe Jesu.

Têtôc ñapalê tau aña lôm dabuñ

²² Têm sêmbuñ ñatêmui suña gêbacnê kêtôm Mosenê biñsu, go Maria agêc Josep sêkôc ñapalê sêpi Jerusalem sêja sebe sênsuñ eñ êndêñ Apômtau. ²³ Ac sêgôm kêtôm biñ, tañ teto gêc Apômtaunê biñsu gebe “Ñamêc samob, tañ tenenñ sêkôc nan, sênam dabuñ êsêac ñapep, gebe têtû Apômtaunê gêñ.” ²⁴ Ma agêc sêkêñ da kêtôm biñ, tañ sêsôm gêc Apômtaunê biñsu gebe “Moñgôm luagêc me balôsi ñalatu lu-agêc.”

²⁵ Gêdêñ tonañ ñac ten, nê ñaê Simeon, gêmoa Jerusalem. Ñac tau eñ ñac gêdêñ to ôli andañ Anôtô ma gêoñ Israelnêñ biñmalô ñam gêmoa ma Ñalau Dabuñ gêjam eñ auc. ²⁶ Ñalau Dabuñ tau gêwa sa gêdêñ eñ gebe êmac êndu atom e êlic Apômtaunê Kilisi acgom. ²⁷ Tec Ñalau Dabuñ gêoc eñ kêsô lôm dabuñ gêja. Ma gêdêñ tañ têna agêc tama sêkôc ñapalê Jesu sêsô sêja sebe nasêngôm gêñ êtôm biñsu ñajatu nan, ²⁸ tec Simeon kêsip eñ sa ma kêlanem Anôtô gebe

²⁹ “Apômtau, galoc ôkôc nêm ñacsakiñ aê tobiñmalôgenñ jawac êtôm nêm biñ,

³⁰ gebe matocanô galic nêm moasiñ ñam,

³¹ tañ kômasañ gêc awêgenñ nan, gebe lau samob sêlicña.

³² Eñ oc êtu ja êpô lau samuc to êtu nêm lau Israel nêñ ñawasi.”

³³ Tama agêc têna sê taênñ biñ, tañ sêsôm kêpi ñapalê nan. ³⁴ Go Simeon gêjam mec êsêac ma

kêsôm gêdêñ têna Maria gebe “Gôlicgac me, ñapalê tonec oc êngôm Israelnêñ lau taêsam semben to sêndi sa. Lau ñagêdô oc sênac eñ êtu mu, mago ñagêdô oc sêsôm sêoc aucgen. ³⁵ Bin tonan êsa gebe eoc lau taêsam nêñ ñalêlôm ñabinj lasê. Ma aôm taôm nêñ ñalêlôm oc epenj aôm êtôm kêkê nêñ ñalêlôm.”

³⁶ Go Panuel latuo, propeteo tenj, gêngônj, ñaê Ana. Awê tonan anja Asernê gôlôalc. Ênê jala taêsam ñanô. Eñ gêmoa awêtakingenj e gêjam ñac sa ma agêc sêmoa sêwiñ tauñ jala 7, ³⁷ go kêtû awêruc gêngônj e nê jala kêtû 84. Mago gêwi lôm dabun sij atom, gêjam sakinj Anôtô ma gêjam dabun mo to ketenj mec kêtôm gêbêc to gelenjenj. ³⁸ Gêdêñ ñasawa tecenanjenj eñ gêô lasê jagêjam danje Anôtô ma gêwa ñapalê sa gêdêñ lau samob, tanj sêônj têm Anôtô ênam Jerusalem kêsiña nanj.

Sêmu sêja Nasaret

³⁹ Sêjac dabinj gêñ samob kêtôm Apômtaunê binjsu ñajatu e gêbacnê acgom, go sêmu sêja Galilaia jasêngônj nêñ malac Nasaret. ⁴⁰ Ñapalê kêtôp e kêtû kapôênj ma mêtê gêjam eñ auc to Anôtônê moasinj kêpi eñ.

Ñapalê Jesu gêngônj lôm dabun

⁴¹ Kêtôm jalagenj Jesu têna agêc tama sêpi Jerusalem sêja sêlic omsêga Pasa. ⁴² Gêdêñ tanj ñapalê Jesu nê jala kêtû 12 nanj, ac sêmu sêpi sêja kêtôm omsêga ñamêtê. ⁴³ Pasa gêbacnê, go êsêac sêc sêmu sêja ma ñapalê Jesu gacgenj gêngônj Jerusalem, ma têna agêc tama sêjam kauc. ⁴⁴ Êsêagêc seboc eñ oc gêwiñ nêñ lau ñagêdô, tec sêsêlêñ oc samuc

teŋ ma sêsôm eŋ aŋga nêŋ tawaŋ to lau ôliŋ andaŋ taunŋa, ⁴⁵ e têtap eŋ sa atom. Tec sêmu sêja Jerusalem jasêsôm eŋ. ⁴⁶ Sêsôm sêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go têtap eŋ sa gêngôŋ lôm dabuŋ kêsêp lau-mêtêwaga ŋalêlôm gêŋô êsêacnêŋ biŋ ma kêtû kênac-kênac êsêac. ⁴⁷ Ma samob, taŋ sêŋô êŋê biŋ naŋ, sêŋac lemeŋ kêtû ênê kauc to biŋ, taŋ gêjô êsêac aweŋ naŋŋa. ⁴⁸ Agêc sêlic eŋ e têtakê ma têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latucenec, amboac ondoc, tec gôgôm aêagêc amboac tonan. Ôlic acgom, aêagêc tamam asôm aôm totaêŋ-totaêŋgeŋ tec amoa.” ⁴⁹ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asôm aê kêtû asageŋŋa. Agêc alic ŋoc ŋalêlôm kêkac aê gebe jamoa Tamocnê andu nec atom me.” ⁵⁰ Ma biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc naŋ, agêc sêjala ŋam atom.

⁵¹ Go gêwiŋ êsêagêc ac sêsêp Nasaret sêja ma eŋ taŋa wamu êsêagêc ŋapep ma têna kêmasaŋ biŋ samob tonan ŋai gŋc nê ŋalêlôm. ⁵² Jesu kêtôp to nê kauc mêtêŋa kêsa gêwiŋ ma Anôtô to ŋamalac têtac gêwiŋ eŋ.

3

Nackêsagu Joaŋ gêjam mêtê (*Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Joaŋ 1:19-28*)

¹ Kaisara Tiberi gêjam gôliŋ lau e ŋajala kêtû 15, Ponti Pilata kêtû gôliŋwaga Judaiaŋa, Herodo kêtû kasêga Gallilaiaŋa, têwa Pilip kêtû kasêga Ituraia to gamêŋ Trakonitiŋa, Lusani kêtû kasêga Abileneŋa, ² ma Anas agêc Kaiapa têtû dabuŋsêga sêmoa. Gêdêŋ têm tonan Anôtônê biŋ gêdêŋ Sakaria latu Joaŋ, taŋ gêmoa gamêŋ sawa naŋ gêja. ³ Ŋac tau

tonañ gêjac laoc gamêñ Jordanna samob ma gêjam mêtê lau gebe “Anam taôm ôkwi to alij sanju, ma Anôtô êsuc nê sec ôkwi.” ⁴ Bij tonañ kêtôm bij, tañ propete Jesaia keto kêsêp nê buku gebe “Ñac teñ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêñ sawa gebe

‘Amansañ gamêñ Apômtau esêlê a to amêtôc ênê intêna êtu solop.

⁵ Sênsuñ gaboañ samob auc to sensen lôc to gamêñ ñabau êtu tapa ma sêmêtôc ñapoalic samob êtu solop to sêmansañ intêna kalon-kalon ñatip êsa.

⁶ Ma ñamalac samob sêlic Anôtônê lêñ ênam ñamalac kêsija.’ ”

⁷ Lau taêsam dêdêñ eñ sêja sebe sêlij ênê sanju. Eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Moac ñalatu amac, asa gêwa sa gêdêñ amac gebe awê Anôtônê têtac ñandañ, tañ mênêsa nañ sa. ⁸ Anam ñanô êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwiña acgom. Ma asôm êndêñ taôm gebe ‘Abraham kêtú aêac tamenji,’ nec atom. Aê jasôm êndêñ amac gebe Anôtô kêtôm gebe êñu poc tonec ñai sa têtú Abrahamnê latui. ⁹ Ki ñamata gêdêñ kawakac tec gêc. Amboac tonañ ka samob, tañ sêjam ñanô ñajam atom nañ, oc êsap su ma êmbaliñ êpi ja êna.”

¹⁰ Ma lau samob sêjam kênac Joañ gebe “Aêac oc anjom amboac ondocgen.” ¹¹ Tec eñ gêjô êsêac awen gebe “Ñac teñ nê ñakwê luagêc embe ênêc, nañ êkêñ teñ êndêñ ñac, tañ nê ñakwê masi nañ. Ma ñac teñ nê mo embe ênêc, nañ êngôm amboac tonañ.” ¹² Go telon ñagêdô dêdêñ eñ sêja amboac tonañ gebe ênsañgu êsêac, tec têtú kênac eñ gebe

“Mêtêmôkê, aêac anjôm amboac ondocgej.” ¹³ Tec enj kêsôm gêdêj êsêac gebe “Akôc gêj anja launêj êlêlêc ñaôli, tañ sêsakiñ amac nañ su atom.” ¹⁴ Ma siñwaga ñagêdô têtû kênac enj amboac tonanjen gebe “Ma aêac nec oc anjôm amboac ondoc.” Tec enj kêsôm gêdêj êsêac gebe “Anjôliñ biñ to alênsu lau e ajañgo êsêacnêj gêj su atom. Ñaôli tañ gêjô nê m kôm nañ, akôc ma kêtôm.”

¹⁵ Lau samob taêj gêjam biñ jakêsa-jakêsa ma sêjam kênac tauñ gêc nêj ñalêlômña kêtû Joañña gebe “Moae enj Kilisi tau tonec nec.” ¹⁶ Tec Joañ gêjô êsêac awen ma kêsôm gêdêj êsêac samob gebe “Aê tec kasagu amac ña bu, mago ñac teñ oc êmêj, enj ñaclai kêlêlêc aê su. Aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ñalêkôn atom. Ñac tonañ tec oc ênsanju amac ña Ñalau Dabun to ja. ¹⁷ Enj lêma kêkam lala sekolon gêjña gebe êtiñ gêj ñapaôma ma ênac ñanô sa êpi nê andu-gêj-ñanôña êna, go ñapaôma êkên êpi ja, tañ êsa ñapan nañ.”

¹⁸ Joañ gêjac biñsu lau ña biñ ñagêdô taêsam gêwiñ to gêwa ñawae ñajam sa gêdêj êsêac. ¹⁹ Mago kasêga Herodo, tañ Joañ gêbu enj kêtû têwanê awê Herodia to sec samob, tañ Herodo gêgôm nanña, ²⁰ ñac tau kêsâlê sec tonec gêsac ñaô gêwiñ gebe kêlai Joañ auc gêngôn andu kapoacwalôña.

Jesu gêliñ sanju

(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

²¹ Gêdêj tañ lau samob sêliñ sanju nañ, Jesu geliñ gêwiñ. Keteñ mec gêmoe ma undambê gêña ²² e Ñalau Dabun gêjam balôsi lanô kêsêp mêngeçac enj ñaô, ma awa teñ anja undambê kêsa gebe

“Aêñoc Latuc tau aôm, tec têtêc gêwiñ to galic aôm ñajam.”

Jesunê ñam
(Mat 1:1-17)

²³ Jesunê jala amboac 30 ma gêjac m nê kôm. Ma lau seboç en Josep latu, nañ Êli latu, ²⁴ nañ Matat latu, nañ Lewi latu, nañ Melki latu, nañ Janai latu, nañ Josep latu, ²⁵ nañ Matatia latu, nañ Amos latu, nlañ Naum latu, nañ Esli latu, nañ Nagai latu, ²⁶ nañ Mat latu, nañ Matatia latu, nañ Semein latu, nañ Josek latu, nañ Joda latu, ²⁷ nañ Joanan latu, nañ Resa latu, nañ Serubabel latu, nañ Sealtiel latu, nañ Neri latu, ²⁸ nañ Melki latu, nañ Adi latu, nañ Kosam latu, nañ Elmadam latu, nañ Er latu, ²⁹ nañ Josua latu, nañ Elieser latu, nañ Jorim latu, nañ Matat latu, nañ Lewi latu, ³⁰ nañ Simeon latu, nañ Juda latu, nañ Josep latu, nañ Jonam latu, nañ Eliakim latu, ³¹ nañ Melea latu, nañ Mena latu, nañ Matata latu, nañ Natan latu, nañ Dawid latu, ³² nañ Isai latu, nañ Obed latu, nañ Boas latu, nañ Sala latu, nañ Nason latu, ³³ nañ Aminadab latu, nañ Admin latu, nañ Ami latu, nañ Hesron latu, nañ Peres latu, nañ Juda latu, ³⁴ nañ Jakob latu, nañ Isak latu, nañ Abraham latu, nañ Tara latu, nañ Nahor latu, ³⁵ nañ Serug latu, nañ Reu latu, nañ Peleg latu, nañ Eber latu, nañ Sela latu, ³⁶ nañ Kainan latu, nañ Arpaksad latu, nañ Sem latu, nañ Noa latu, nañ Lamek latu, ³⁷ nañ Metusala latu, nañ Enok latu, nañ Jared latu, nañ Mahalalel latu, nañ Kainan latu, ³⁸ nañ Enos latu, nañ Set latu, nañ Adam latu, nañ Anôtô latu.

4

*Sadañ kêlêtôm Jesu
(Mat 4:1-11; Mar 1:12-13)*

¹ Nalau Dabuñ gêjam Jesu auc, go gêmu anğa Jordan gêja ma Nalau Dêbu ñ gêwê eñ gêjac laoc gamêñ sawageñ gêmoa, ² e kêtôm bêc 40 ma Sadañ kêlêtôm eñ. Jesu geñ gêñ atom e bêc samob tonañ gêbacnê, tec mo gêjô eñ.

³ Ma Sadañ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Embe Anôtônê Latu aôm, nan ôsôm poc tonec êtu mo.” ⁴ Jesu gêjô eñ awa gebe “Teto gêc gebe ‘Mo tagen êc ñamalac tôñ atom.’ ”

⁵ Ma gêwê eñ kêpi jakêtoc gamêñ nomña samob gêdêñ eñ eb tagen. ⁶ Ma Sadañ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê gabe jakêñ ñaclai samob tônê tonawasigen êndêñ aôm gebe sêkêñ gêdêñ aê. Ma aê embe jakêñ êndêñ ñac ten, oc jakêñ. ⁷ Amboac tonañ embe ôpôn amduc êndêñ aê, go gêñ tau samob êtu aômnêm.” ⁸ Tec Jesu gêjô eñ awa ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Teto gêc gebe ‘Ôpôn amduc êndêñ Apômtau, aômnêm Anôtô, ma ônam sakin eñ taugen.’ ”

⁹ Go Sadañ gêwê Jesu agêc sêpi Jerusalem jaketoc eñ kêtôm lôm dabuñ ñasalôm ñalami ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm embe Anôtônê Latu, go u taôm anğa tonec ôna, ¹⁰ gebe teto gêc gebe ‘Eñ oc êsakin nê anela êtu aômña gebe mênsejop aôm ¹¹ to sêsip aôm ña lemengeñ gebe ôndin amkain êpi poc atom.’ ” ¹² Tec Jesu gêjô eñ awa gebe “Bin gêc gebe ‘Ônsaê Apômtau, aômnêm Anôtô, atom.’ ” ¹³ Sadañ kêsaê eñ kêpi bin samob tonañ e gêbacnê, go gêwi eñ sin gebe êmoa e noc ten acgom.

*Jesu gêjac m nê kôm anga Galilaia
(Mat 4:12-17; Mar 1:11-15)*

¹⁴ Go Nalau Dabuñ kékac Jesu gêmu gêja Galilaia, ma nê wae kêsâ kêtôm gamêñ tau ñamadiñ samob gêja. ¹⁵ Enj kêdônj êsêac anga nêñ lôm e samob sêlambin enj.

*Jesunê lau têtin en anga Nasaret
(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)*

¹⁶ Enj gêô lasê Nasaret, nañ êsêac sêlôm enj ñapalêgenj e kêtû kapôênj anga tonañ. Ma gêdênj sâbat kêsô lôm gêja amboac gêgôm-gêgôm gêmôa, ma gêdi sa gebe êsam mêtê lasê. ¹⁷ Tec sêkênj propete Jesaia nê buku gêdênj enj ma kêlainj buku tau e kêtap ñalô, tañ teto gêc nañ sa gebe

¹⁸ “Apômtaunê Nalau kêpi aê.

Enj genj oso aê gebe jasôm ñawae ñajam lasê êndênj lau ñalêlôm sawa.

Enj kêsakinj aê gebe jasôm lasê êndênj lau, tañ sêngônj kapoacwalô nañ, gebe sêngamboac êsêac su, ma êndênj matenpec gebe sêlic gamêñ êtiam, to êndênj lau, tañ ñamalac sêgôm êsêac êndu-êndu gebe sêmoa nêñ lêtêgenj

¹⁹ to jasôm Apômtau ênam lau kêsi ñajala lasê.”

²⁰ Go Jesu kêluñ buku sa jakêkênj gêdênj sakinjwaga ma gêngônj sic. Ma lau samob, tañ sêngônj lôm nañ, matenj gê enjenj. ²¹ Ma enj gêôc awa sa ma kêsôm gêdênj êsêac gebe “Binj tañ teto gêc ma tañemsuñ anô nañ, kêtû anô gêdênj ocsalô tonec.” ²² Lau samob sêñô ênê binj moasinj, tañ kêsôm kêsâ awa nañ, ñajam-ñajam e sê taênj ma sêsôm gebe “Ñac tonec Josep latu atom me.” ²³ Tec enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Kec, galoc oc abe asôm binjdem tonec êndênj

aê gebe ‘Dokta, ôngôm taôm ôlim ñajam êsaman. Bin tan aêac anô gebe gôgôm anga Kapanau m nan, ôngôm anga taôm nêmalacmôkê amboac tonan acgom.’” ²⁴ Go kêsôm gebe “Binñanô, aê jasôm êndên amac gebe Propete ten oc tetoc en sa ñapen anga en tau nê malacmôkê atom. ²⁵ Ma jasôm ten tobijnanôgen ewin gebe Gêdên têt Elia gêmoa nan, undambê ñajana gêc e jala têtêac ma ajôn 6 ma tôbôm kapôên gêjam gamên samucgen auc nan, awêtuc taêsam sêmoa Israel. ²⁶ Mago Anôtô kêsakin Elia gêdên êsêacnên ten gêja atom, kêsakin en gêdên awêtuc, tan gêngôn Sarepta Sidonja nan, taugen gêja. ²⁷ Ma gêdên tan propete Elisa gêmoa nan, kamocbôm gwalêkin sêmoa Israel. Mago êsêacnên ten kêtú selec atom, ñac Surianja Naeman taugen.” ²⁸ Lau samob, tan sêngôn lôm ma sênô bin tau nan, têtac kêbôli auc ñanô. ²⁹ Tec dêdi ma têtin en kêsá malacmagê gêja. Malac tau sêkwê gêc lôc. Tec sêwê en jasêo lasê sêlic tau gebe têtin en pinpan êsêp êna. ³⁰ Mago en gêsín êsêac popoc kêsá ñaluñgen gêc gêja.

*Ñac toñalau sec
(Mar 1:21-28)*

³¹ Jesu kêsêp malac Galilaianja Kapanau gêja ma kêdôn êsêac gêdên sabet ³² e êsêac têtakê kêtú ênê mêtêña, gebe kêsôm bin toñaclaigen. ³³ Ma ñamalac ten toñalau ñatêmui gêngôn lôm, nan gêmôc awa kapôên gebe ³⁴ “Op, Jesu Nasaretja, aêacnên asagen ñagêdô gêdên taun. Aôm gômôên gebe onsen aêac su me. Aê kajala aômga. Anôtônê ñac dabun aômga.” ³⁵ Tec Jesu gec bin en gebe “Awammê êsa ma ôsa anga ênê ôna.” Ma ñalau sec kêmônaj ñac tau gêmoa e gêu tau kêsêp êsêac

nalunjen jagêc, go kêsa anja ñamalacnê gêja, mago gêgôm enj ôli kêtû sec atom. ³⁶ Tec êsêac samob têtakê e sêsôm gêdên taunj gebe “Binj tonec amboac ondoc. Enj kêjatu ñalau ñatêmui tonjaclaigenj amboac ñatau ma sêc sêsa sêja.” ³⁷ Ma ênê wae kêsa kêtôm gamênj tonanj ña-malac samobgenj gêja.

*Jesu gêgom lau taêsam ôlinj ñajam kêsa
(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)*

³⁸ Jesu gêdi anja lôm kêsa jakêsô Simonnê andu. Ma Simon tau lawao gêmac ôli ñawajaô kapôênj tec gêc, nanj êsêac tetenj enj kêtû awê taunja. ³⁹ Tec Jesu kêtû gasuc gêja e géôc gadê enj, go gec binj ñawajaô ma gêwi enj sinj e gacgenj gêdi sa mênjgêjam sakinj êsêac.

⁴⁰ Oc jakêsêp acgom, go lau samob, tañ nênj lau gêmac ñagêdô tokainj-tokainj sêc nanj, sejonj êsêac dêdênj Jesu sêja. Ma gêu lêma gêsac êsêac gêdênj-gêdênjenj ma gêgôm êsêac ôlinj ñajam kêsa. ⁴¹ Ma ñalau sec sêsa anja lau taêsam nênj amboac tonanj. Êsêac sêwakic to sêsôm gebe “Anôtônê Latu aôm.” Ma Jesu gec binj êsêac to gêjac jao gebe sêsôm binj atom gebe êsêac sêjala gebe enj Kilisi tau.

*Jesu gêjam mêtê gêmoa Judaia
(Mar 1:35-39)*

⁴² Gellenja lasê, go Jesu gêdi kêsa gamênj sawa tenj gêja. Ma lau sêsôm enj e têtap enj sa ma sebe sênjgaminj enj gebe êwi êsêac sinj atom. ⁴³ Mago enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Kôm tonec gêjac aê ñawae gebe jasôm ñawae ñajam Anôtônê gamênjja lasê êndênj malac ñagêdô êwinj, gebe Anôtô kêsakinj aê kêtû kôm tonanjja.” ⁴⁴ Ma enj gêjam mêtê gêmoa lôm Judaianja.

5

*Jesu kêkalem nê ñacseñomi ñamataña
(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)*

¹ Nábêc tenj Jesu kêkô bugêjactonj Genesaret ma lau taêsam sêkatonj enj sa sebe sêñô Anôtônê mêtê.

² Ma gêlic wanj luagêc sêpoac, mago lau inja sêwi wanj sinj jasêkwasiñ nêñ wasañ sêmoa. ³ Tec jakêpi wanj luagêc tonanj ñatenj, tanj ñatau Simon nanj, ma ketenj enj gebe êsu wanj su êkêñ bau sinj saunjenj. Go gêñgônj sic ma kêdônj mêtê gêdênj lau gêñgônj wanj.

⁴ Gêjac mata nê biñ su ma kêsôm gêdênj Simon gebe “Asiñ asa gêdim ana e au nêñ wasañ êsêp gebe alô i.” ⁵ Tec Simon gêjô enj awa gebe “Mêtêmôkê, gêbêc samuc tonec aêac ajam wasañ e tekwenj gêbac ma atap ñanô tenj sa atom. Mago kêtú aômñên biñña tec najau wasañ êtiam.” ⁶ Sêu wasañ ma sêkêñ i taêsam auc e gebe êñgônj wasañ êñgic.

⁷ Tec sêjac kajo nêñ lau wanj tenj gebe nasênam jaônj sêwi ñ êsêac, tec sêja ma sêjac i tulu kêsêp wanj lulu e gebe ênê. ⁸ Simon Petere gêlic e gêu tau jagêc Jesu akaiñña ma kêsôm gebe “Apômtau, ômoa nêñ lêtêgenj, gebe aê ñac sec.”

⁹ Petere to lau samob, tanj sêwiñ enj nanj, têtakê kêtú i taêsam, tanj sêlô nanña. ¹⁰ Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joanj, tanj sêwê kaiñ kôm sêwiñ Simon nanj, têtakê amboac tonanjenj. Go Jesu kês jm gêdênj Simon gebe “Ôtêc taôm atom, galoc oc ôlô ñamalac amboac tonanj.”

¹¹ Ma êsêac sêsiñ e jasêsô bau, go dedec nêñ waba samob gêc ma tédaguc enj.

*Jesu gêgôm ñac tokamocbôm ôli ñajam kêsa
(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)*

¹² Njasawa ten Jesu gêmoa malac ten ma nac ten kamocbôm gêjam enj auc gêngôn. Enj gêlic Jesu e gêu tau jagêc nom, go keten enj gebe “Apômtau, embe têmtac êwiñ, go ôngôm aê jatu selec.” ¹³ Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac enj ma kêsôm gebe “Aê gabe ôtu selec.” E gacgenj ênê kamocbôm gêwi enj sinj. ¹⁴ Jesu gêjac jao gebe “Ôsôm binj tonec êndênj lau tenj atom.” Ma kêjatu enj gebe “Naôtôc taôm êndênj dabunwaga ma ôkênj da êtu kôtu selecj a êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêmbinj sa êndênj êsêac.” ¹⁵ Tagenj Jesunê wae kêtû tapa kêlêlêc, tec lau taêsam sêkac sa sêmênj sebe sênjô ênê binj ma êngôm êsêacnênj gêmac tokainj-tokainj najam êsa. ¹⁶ Go enj kêtainj tau su kêsa gamênj sawanagenj jaketenj mec.

*Jesu gêgôm nac natêkwa kêtû golonj ôli najam kêsa
(Mat 9:1-8; Mar 2:1-12)*

¹⁷ Gêdênj bêc tenj Jesu kêdônj mêtê gêmoa, ma Parisai to binjutau anja malac Galilaiia to Judaijana samob ma anja Jerusalem mênjsênngôn. Ma Apômtaunê naclai gêjam enj sa gêgôm lau gêmac najam kêsa. ¹⁸ Ma lau sêbalan nac natêkwa kêtû golonj tenj kêsêp mê, tec têtû kêka-kêka sebe sejonj enj sêsô andu natetoc enj ênêc Jesu lanjônêmja. ¹⁹ Mago têtap lênj sejonj enj sêsô sênaña sa atom, gebe lau taêsam. Tec sêpi salôm jasêkip salôm sa ma sêlêwanj enj tomêgenj kêsêp nalunjenj jagêc Jesu lanjônêm. ²⁰ Jesu gêlic êsêac sêkênj gêwiñ, tec kêsôm gebe “Nac tau, aê kasuc nêmbinj sec ôkwigac.” ²¹ Ma binjutau to Parisai sêoc awenj sa ma têtû kênac gebe “Nac tonec asa, tec kêsôm binj alôb-alôb amboac tonec nec. Asa gebe êsuc sec ôkwi, Anôtô taugenj.” ²² Mago Jesu kêjala binj, tanj êsêac taênj gêjam nanj, ma gêjô

êsêac awenġ gebe “Amboac ondoc tec taêm gêjam biġ amboac tonanġ gêc nê m ñalêlômġenġ. ²³ Biġ ondoc oc tasôm ñagaô. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aôm nê m sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe ‘Ôndi sa ma ôsêlêġ.’ ²⁴ Ma aê gabe amac ajala gebe Ñamalacnê Latu kêt u ñatau anġa nom gebe êsuc sec ôkwi,” go kêsôm gêdêġ ñac ñatêkwa kêt u golonġ gebe “Aê jasôm êndêġ aôm gebe Ôndi sa. Ôluġ nê m mê sa ma ôêc ôna nê m andu.” ²⁵ Ñac tau gêdi sa sep tagenġ gêdêġ êsêac matenânô sêlic, go kêluġ nê mê, taġ enġ gêc nanġ, sa ma gêc gêja nê andu ma kêlanem Anôtô. ²⁶ Lau samob têtakê ñanô ma sêlambiġ Anôtô tonêġ ñalêlôm ñatutucġenġ ma sêsôm gebe “Ocsalô tonec aêac alic gêġ kaiġ tenġ.”

Jesu kêkalem Lewi
(*Mat 9:9-13; Mar 2:13-17*)

²⁷ Jesu gêgôm tonanġ su, go kêsa gêja e gêlic telonġ tenġ, ñaê Lewi, gêġġonġ telonġ maleġ ma kêsôm gêdêġ enġ gebe “Ôndanġuc aê.” ²⁸ Tec ñac tau gedec nê gêġ samob gêcġa ma gêdi kêdaguc Jesu gêja.

²⁹ Lewi gêgôm moasiġ kapôêġ tenġ anġa nê andu kêt u Jesuġa, ma telonġ to lau ñagêdô taêsam senġ gêġ tau sêġġonġ sêwiġ êsêac. ³⁰ Tec Parisai to nêġ biġsutau têt u môsi ma sêsôm gêdêġ ênê ñacsenomi gebe “Amboac ondoc tec amac aenġ to anôm gêġ anġonġ awiġ telonġ to lau sec nec.” ³¹ Ma Jesu gêjô êsêac awenġ gebe “Lau ôliġ ñajam sêpô lêna tauġ kêt u doktaġa atom, mago lau gêmac tec sêpô lêna. ³² Aê gamêġ gabe jakalem lau gêdêġ atom, jakalem lau secġenġ gebe sênam tauġ ôkwi.”

Biñ tanam dabuñ moña
(*Mat 9:14-17; Mar 2:18-22*)

³³ Ma êsêac sêsôm gêdêñ Jesu gebe “Joanê ñacseñomi sêjam dabuñ mo to tetey mec elêmê ma Parisainêñ ñacseñomi amboac tonañ. Mago aômnmê nec señ to sênôm gêñ.” ³⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau embe sêniñ awê ñamoasiñ, ma ñac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiñ êsêac, oc amac akac êsêac gebe sênam dabuñ mo me. Masianô. ³⁵ Mago ñabêc oc mênêsa ma sêkôc ñac-gebe-ênam-awêwaga su aña êsêacnêñ. Êndêñ bêc tônê, go sênam dabuñ mo.”

³⁶ Go kêsôm biñgôliñ teñ gêdêñ êsêac gêwiñ gebe “Lau teñ sêkac obo ñatali su aña ñakwê wakuc gebe sêsi êpi ñakwê lanğwa atom. Embe sêngôm, go sêkac ñakwê wakuc êngic ma ñakwê wakuc ñatali naêtôm ñakwê lanğwa atom. ³⁷ Ma lau teñ sêkêñ wain wakuc êsêp bôc ñaôlic lanğwa atom. Embe sêngôm, oc wain wakuc êc ñaôlic êpoa e êtaiñ ma ñaôlic tau êtu sec. ³⁸ Takêñ wain wakuc êsêp ñaôlic wakuc ênamañ. ³⁹ Ma lau, tañ sênôm wain lanğwa su nañ, sebe sênôm wain wakuc atom. Êsêac sêsôm gebe ‘Wain lanğwa ñajam kêlêlêc.’ ”

6

Ñacseñomi sesolop polom gêdêñ sabat
(*Mat 12:1-8; Mar 2:23-28*)

¹ Gêdêñ sabat teñ Jesu kêsêlêñ gêmoa kôm polomña ñalêlôm, ma nê ñacseñomi sesolop polom ñanô mênşêlêsa popoc ma señ. ² Tec Parisainêñ ñagêdô sêsôm gebe “Amboac ondoc amac agôm gêñ, tañ biñsu gêjac jao gebe danğôm êndêñ sabat

atom nanj.” ³ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Amac asam binj, tanj Dawid gégôm gêdêj mo gêjô enj tau to êsêac, tanj sêwiñ enj nanj, atom me.” ⁴ Enj kêsô Anôtônê andu gêja ma kékôc polom, tanj sêkêj gêdêj Anôtô kêtû da nanj, mêngeñ to kékêj gêdêj êsêac, tanj sêwiñ enj nanj, señ amboac tonanj. Mago polom tau binjsu gêjac jao gebe lau tenj sêniñ atom, dabunwaga tau ngeñ.” ⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Njamalacnê Latu kêtû sabat natau gêwiñ.”

Nac lêma kêtû golonj njam kêsá
(*Mat 12:9-14; Mar 3:1-6*)

⁶ Gêdêj sabat tenj Jesu kêsô lôm gêja ma kêdônj êsêac. Ma nac tenj gêngônj tonanj, tanj lêma anônja kêtû golonj. ⁷ Ma binjsutau to Parisai dêdib Jesu gebe moae êngôm nac tau ôli njam êsa êndêj sabat, sebe têtap lêñ sêngôlinj binj êpi enja sa. ⁸ Mago Jesu kêjala êsêac taênj gêjam binj tonanj tec kêsôm gêdêj nac lêma kêtû golonj gebe “Ôndi sa ôkô nalunj.” Ma nac tau gêdi sa kékô. ⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê jatu kênac amac acgom, oc tatôm gebe tamoasiñ lau me danjôm êsêac sec êndêj sabat. Tanam katurj kêsi me tajainj.” ¹⁰ Go mata gê êsêac gelom-gelom ma kêsôm gêdêj nac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Nac tau kêmêtôc lêma e njam kêsá kêtiam. ¹¹ Tec êsêac têtac njandanj gêôc nêñ njalêlôm auc ma sêsôm njabinj sêwiñ tauñ gebe sêngôm Jesu amboac ondoc.

Jesu kêjalij nê aposolo 12 sa
(*Mat 10:1-4; Mar 3:13-19*)

¹² Gêdêj nasawa tonanj Jesu kêpi lôc gêja gebe etenj mec. Tec gêbêc samuc tonanj ketenj mec gêdêj Anôtô njapanj ¹³ e gelenja lasê, go gêmôêc nê

ņasceņomi mênkêjalin 12 sa anġa êsêacnêņ ma kêsam êsêac gebe “Aposolo.” ¹⁴ Simon taņ ġe enġ gebe Petere ġewiņ naņ, aġêc lasi Andrea, ma Jakobo aġêc Joaņ, Pilip aġêc Batolomai, ¹⁵ Matai aġêc Tom, Alpainê latu Jakobo ma Simon, taņ sêsam enġ gebe Seloto naņ, ¹⁶ Jakobonê latu Juda, go Juda Isariot, taņ geoc enġ lasê naņ.

Jesu ġêjam sakiņ lau taêsam
(Mat 4:23-25)

¹⁷ Jesu ġewiņ êsêac sêsêp anġa lôc sêmêņ e sêsa ŋadenġ tenġ, go nê ŋacseņomi pom kapôêņ tenġ ma lau ŋagêdô taêsam anġa malac Judaiana samob ma anġa Jerusalem to anġa gamêņ gwêcņa Turu to Sidonna sêwiņ. ¹⁸ Lau tonanġ ŋai samob sêja sebe sêņô ênê biņ ma sebe enġ êņġôm êsêacnêņ ġêmac tokaiņ-tokaiņ ŋajam êsa. Ma ġêġôm êsêac, taņ ŋalau ŋatêmui kêlêsu êsêac naņ, ŋajam kêsas amboac tonanġ. ¹⁹ Ŋaclai kêsas anġa ênê, tec ġêġôm samob ôliņ ŋajam kêsas, amboac tonanġ lau pebeņ sêġôm mocsac gebe sêmoasac enġ.

Biņ moasiņ to biņ ojaeņa
(Mat 5:1-12)

²⁰ Jesu kêsas laņôanô sa ġêdêņ nê ŋacseņomi ma kêsôm gebe
“Aê aoc êoc amac lau ŋalêlôm sawa, gebe Anôtônê gamêņ kêtus amacnêms.

²¹ Aê aoc êoc amac, taņ mo ġêġô amac galoc naņ, gebe oc aniņ ġêņ e êoc amac têt.

Aê aoc êoc amac, taņ galoc atanġ naņ, gebe oc aôm.

²² “Aê aoc êoc amac embe ŋamalac têtac endec amac to sêmasuc ma sêmbu amac to sêsôm gebe

amac lau sec êtu Njomalacnê Latuŋa. ²³Têmtac njajam êsa êndêŋ bêc ônê toôlim êpigenj gebe amacnêm njagêjô njajam kapôêŋ gêc undambê. Êsêacnêŋ lau njanô sêgôm gêŋ tonanj gêdêŋ propete amboac tonanŋeŋ.

²⁴ “Ojae amac lau tolêlôm, gebe nêŋ moasinj tec akôc kwananŋeŋ.

²⁵ Ojae amac, taŋ galoc têmtac kêkôc nanj, gebe mo oc êjô amac.

Ojae amac, taŋ galoc aômac nanj, gebe almac oc têmtac njawapac to atanj.

²⁶ “Ojaê amac, embe lau samob awenj aôc amac nanj, gebe êsêacnêŋ lau njanô sêgôm gêŋ tonanj gêdêŋ propete dansanj kêtôm tonanŋeŋ.

*Têmtac êwiŋ nêŋ soŋo-soŋo
(Mat 5:38-48; 7:12)*

²⁷ “Mago aê jasôm êndêŋ amac, tec anjô aêŋoc biŋ amoa nec, gebe Têmtac êwiŋ nêŋ soŋo-soŋo to amoasinj êsêac, taŋ têtac gedec amac nanj. ²⁸Anam mec êsêac, taŋ sêpuc boa amac, to atenj mec êtu lau, taŋ sêzac amac nanj. ²⁹Nac, taŋ êtap aôm alimanô njamakenj nanj, ôkêŋ njamakenj êndêŋ enj êwiŋ, ma njac taŋ êjanŋo nêŋ njakwê su nanj, ôŋgamiŋ obo êndêŋ enj atom. ³⁰Samob taŋ tetenj gêŋ êndêŋ aôm nanj ôkêŋ, ma êsêac, taŋ sêkôc nêŋ gêŋ su nanj, otenj êêac gebe sêkêŋ êm u êmêŋ êtiam atom. ³¹Gêŋ taŋ amac abe lau sêŋgôm êndêŋ amac nanj, taôm anŋgôm êndêŋ êsêac.

³² “Embe têmtac êwiŋ lau, taŋ têtac gêwiŋ amac nanj, oc njanô amboac ondoc, gebe lau sec têtac gêwiŋ lau, taŋ têtac gêwiŋ êsêac nanj amboac tonanj. ³³Ma embe amoasinj lau, taŋ sêmoasinj amac

naŋ, oc ŋanô amboac ondoc. Lau sec sêgôm nêŋ gêŋ amboac tonanŋ. ³⁴ Ma embe akêŋ gêŋ êtu tôp êndêŋ lau ma taêm êka gebe sênac ŋatôp, oc ŋanô amboac ondoc. Lau sec sêkêŋ gêŋ kêtû tôp gêdêŋ lau amboac tonanŋ. ³⁵ Têmtac êwiŋ nêŋ soŋo-soŋo to amoasiŋ lau ma akêŋ gêŋ êsêac, taêm êka ŋagêjô atom, go amacnêŋ ŋagêjô ŋajam êtu kapôêŋ ma atu Lôlôc Natau latui, gebe eŋ kêtû lau têtac dani to lau sec nêŋ ŋac gabêjam. ³⁶ Taêm walô lau amboac Tamemi taê walô.

Bij lamêtôc lauŋa
(Mat 7:1-5)

³⁷ “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom. Anac jatu lau atom, go Anôtô ênac jatu amac atom. Anac pêla lau, go Anôtô ênac pêla amac. ³⁸ Akêŋ gêŋ êndêŋ lau, go Anôtô êkêŋ gêŋ êndêŋ amac. Oc êkêŋ gêŋ êndêŋ amac êsêp nêŋ gadob e mênêc ma ekolonŋ, go ênsalê ŋagêdô ênsac ŋaô êwiŋ, gebe dôŋ, taŋ anam dôŋ lau naŋ, oc Anôtô ênam dôŋ amac.”

³⁹ Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsêac gebe “Matapec teŋ kêtôm gebe êwê matapec teŋ atom. Agêc lulu oc sêu taunŋ sêsêp sê sêna. ⁴⁰ Kwapuc teŋ êlêlêc kwalam lanŋwa atom. Mago kwapuc samob embe sênac dabiŋ ŋapep, go têtôm nêŋ kwalam lanŋwa.

⁴¹ “Asaŋeŋ gôlic ka ŋasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô, ma ŋadambê, taŋ kêkô taôm matamanô naŋ, gôlic sapu. ⁴² Ma amboac ondoc ôsôm êndêŋ lasim gebe ‘Lasicenec, ondecgeŋ ma jambuc ŋasili, taŋ gêguŋ matamanô naŋ sa.’ Mago ka ŋadambê, taŋ kêkô aôm taôm matamanô naŋ, gôlic sapu. Aôm

dansantêna, ômbuc ka ñadambê anğa taôm matamanô sa acgom e matamanô ñawa êsa, go ômbuc ñasili, tañ gêgun lasim mataanô nañ sa.

Tajala ka ender ñanô
(*Mat 7:16-20; 12:33-35*)

⁴³ “Ka ñajam oc ênam ñanô sec atom, ma ka sec oc ênam ñanô ñajam atom. ⁴⁴ Ka samob tajala êndên ñanô êndên-êndêngeñ. Sêpip jambô ñanô anğa locgôm atom ma sêwa ain anğa okêm atom. ⁴⁵ Ñamalac ñajam kêtaiñ gêñ ñajam sa anğa nê awa ñajam, tañ gêc nê ñalêlôm nañ, ma ñamalac sec kêtaiñ gêñ sec sa anğa nê awa sec. Gebe gêñ, tañ gêlôc gêc nê ñalêlôm tonañ tec mênêsa awasun.

Ñac lulagêc sêkwê andu
(*Mat 7:24-27*)

⁴⁶ “Amboac ondoc, amac asam aê gebe ‘Apômtau, Apômtau,’ mago agôm biñ, tañ kasôm nañ, ñanô kêsa atom. ⁴⁷ Lau samob, tañ dêdên aê sêmên to sênô aênoc biñ ma sêgôm ñanô kêsa nañ, aê janam dôn êsêac amboac tonec. ⁴⁸ Êsêac têtôm ñac, tañ kêkwê andu teñ. Eñ kêkwê sê balingen kêsêp gêja e poc kêkapiñ ñaalê tôn. Gêdên tañ bu kêsa kapôên nañ, ñasamac kêgasim jakêpi andu tau, mago kêwiwic jageo, gebe poc kêkapiñ tôn. ⁴⁹ Ma Ñac tañ gênô biñ, mago gêgôm ñanô kêsa atom nañ, kêtôm ñac, tañ kêkwê nê andu kêkô nom ñaô kêkwê alê kêsêp gêja atom. Ma bu kêsa kapôên jakêpi andu tau ma gacgen kêku sa jagulun tagen.”

7

Jesu gégôm lau Rom nêḡ kapitainê sakinwaga ôli ḡajam kêsa

(Mat 8:5-13)

¹ Jesu kêsiôm nê bi ḡ samob tonanḡ gêdêḡ lau sêḡô su, go kêsêḡ Kapanaum gêja. ² Ma kapitai tenḡ nê sakinwaga, tanḡ têtac gêwiḡ enḡ nanḡ, gêmac jaonagenḡ gêc. ³ Tec nê ḡatau gêḡô Jesu ḡawae ma kêsakinḡ Judanêḡ lômmôkê dêdêḡ enḡ sêja gebe tetenḡ enḡ mênêḡnam ênê sakinwaga sa. ⁴ Lau tau jasêô lasê dêdêḡ Jesu ma tetenḡ enḡ sepenḡ ducgenḡ gebe “Ôkêḡ tanam enmanḡ, ⁵ gebe enḡ têtac gêwiḡ aêacnêḡ lau ma kêkwê aêacma lôm.” ⁶ Tec Jesu gêwiḡ êsêac gêja. Kêsêlêḡ e gêjam andu ḡasawa kêtû dambê, go kapitai kêsakinḡ nê lau jasêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Apômtau, ôjainḡ taôm atom, gebe aê galic tauc katôm gebe ôsô ḡoc andu ḡasalôm ḡalabu ômôêḡ atom. ⁷ Aê galic tauc amboac tonanḡ, tec gabe jatoc tauc sa jandêḡ aôm jawac atom. Amboac tonanḡ, ôsôm ḡa awamgenḡ ma ḡoc ḡacseḡom oc ôli ḡajam êsa. ⁸ Gebe aê ḡac tenḡ, tanḡ kasô lau kapôêḡ ḡalabu ma siḡwaga sêsô aê ḡalabu. Embe jasôm êndêḡ ḡac tenḡ gebe ‘Ôna,’ oc êna. Ma êndêḡ ḡac tenḡ gebe ‘Omôêḡ,’ oc êmêḡ, ma êndêḡ ḡoc sakinwaga gebe ‘Ôḡgôm gêḡ tonec,’ oc êḡgôm.” ⁹ Jesu gêḡô binḡ tonanḡ e gêḡac lêma ma kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêḡ lau, tanḡ têdaguc enḡ nanḡ gebe “Lauac, anḡa Israelnêḡ aê katap kêkêḡ gêwiḡ kapôêḡ amboac tonanḡ sa atomgenḡ.” ¹⁰ Go lau, tanḡ kapitai kêsakinḡ êsêac nanḡ, sêmu sêja andu e sêlic sakinwaga tau ôli ḡajam kêsa.

Jesu gêḡu awêtuc tenḡ latu mata jali kêsa

¹¹ Njasawa baliŋ atom, go Jesu gêja malac teŋ ɲaê Nain, ma nê ɲacseŋomi to lau taêsam sêwê sêwiŋ eŋ. ¹² Eŋ kêdabiŋ malac ɲasacgêdô ma gêlic sêbalaŋ ɲacmatê teŋ sêsa sêmêŋ, awêtuc teŋ nê latu tagen tonan, tec lau malacɲa taêsam sêwiŋ eŋ. ¹³ Apômtau gêlic awê tau e taê walô eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôtaŋ atom.” ¹⁴ Go kêtû gasuc jagêu lêma gêsac katapa e lausêbalaŋwaga têtû malô sêkô. Go kêsôm gebe “Njalê, aê jasôm aôm ôndi sa.” ¹⁵ Ma ɲacmatê gêdi gêŋgôŋ e kêsôm biŋ lasê. Go Jesu kêkêŋ eŋ gêdêŋ têna gêja. ¹⁶ Lau samob têtakê ma sêlanem Anôtô gebe “Aêacnêŋ propete kapôêŋ teŋ mênkêpi anga aêacnêŋ ma Anôtô mênkêtu ɲacleŋ nê lau.” ¹⁷ Go ênê biŋ ɲawae kêtû tapa anga Judaia tau to ɲagamêŋ ɲamagêŋa samob gêja.

Njackêsagu Joan kêkêŋ nê ɲacseŋomi têtû kênac Jesu ɲam

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Ma Joan nê ɲacseŋomi sêkêŋ gêŋ samob tonan ɲawae gêdêŋ eŋ. Tec gêmôêc nê ɲacseŋom luagêc ¹⁹ mên kêsakiŋ êsêagêc gebe dêndêŋ Apômtau sêna ma sêsôm gebe “Njac taŋ sêsôm sebe êmêŋɲa nan, ɲac tau aôm tonec, me aêac ansaê ɲac teŋ acgom.” ²⁰ Njac ulu tau dêdêŋ Jesu sêja ma sêsôm gebe “Njackêsagu Joan kêsakiŋ aêagêc tec adêŋ aôm amêŋ ma kêsôm gebe Njac taŋ sêsôm sebe êmêŋɲa nan, ɲac tau aôm tonec, me aêac ansaê ɲac teŋ acgom.” ²¹ Gêdêŋ ɲasawa tonan Jesu kêmoasiŋ gêmac taêsam to lau ôliŋ kêtûŋ êsêac ma ɲalau sec gêgôm êsêac nan, ôliŋ ɲajam kêsa ma gêgôm matenpec taêsam sêlic gamêŋ kêtiam. ²² Tec eŋ gêjô êsêagêc awen gebe “Ana ma anac miŋ geŋ, taŋ alic to

anô nan, êndên Joan gebe matenpec sêlic gamên kêtiam to magin kêsusêsêlên, kamochôm têtuselic to tanjensunbic sênô bin, ma nacmatê dêdi sa to lau sêsôm nawae najam lasê gêdên lau nalêlôm sawa. ²³ Ma aê aoc êoc êsêac, tanj têtac lulu kêtusêsôm aênatom.”

²⁴ Joanê nacjaen luagêc tonan sêc sêmu sêja acgom, go Jesu gêoc awa sa ma gêwa Joan sa gêdên lau gebe “Amac asa gamên sawa aja abe alic asagen. Abe alic sôbolec ten mu gêoc jakêsêp mênkêsêp me. ²⁵ Me aja abe alic asagen. Abe alic nac ten kêsô nakwê palê-palê me. Alicgac me, lau tanj sêsô nakwê togên ma sêmoasin tauj ôlin nan, sêngôn kinên andugen. ²⁶ Me aja abe alic asagen. Abe alic propete ten me. Binjano, aê jasôm êndên amac gebe Nac tanj kêlêlêc propete su. ²⁷ Nac tau tonan, tec teto bin kêpi en gebe ‘Anôtô kêsôm gebe Ôlic acgom, aê jasakij noc nacjaen êmu aôm naêmansan nê intêna, tanj gêc aôm lanjôm nêmanan.’ ²⁸ Aê jasôm êndên amac gebe lau samob, tanj lauo sêkoc êsêac nan, nê ten kêlêlêc Joan su atom. Mago nac saun, tanj sêsam en kêtusêsôm anj Anôtônê gamên nan, kêlêlêc en su.”

²⁹ Lau samob to telon, tanj sênô bin tonan nan, tanj wamu Anôtônê bin, tanj kêjatu jagêdên nan, sêlin Joanê sanju su. ³⁰ Mago Parisai to binjatau sêpô Anôtônê mêtê najolin, tanj kêmasan kêtusêsôm anj sin, tec sêlin ênê sanju atom.

³¹ “Aê janam dôn lau têtusêsôm êpi asagen, ma êsêac oc têtusêsôm asa lau. ³² Êsêac têtusêsôm najalê, tanj sêngôn malaclun ma sêmoêc bin gelom tau gebe ‘Aêc ajac on, mago amac atê wê atom. Aêc atan

tañiboa, mago amac atan awiñ atom, ³³ Ñackêsagu Joan gêmên e geñ mo atom to gênôm wain atom, tec amac asôm gebe ‘Ñalau sec teñ gêgôm eñ.’ ³⁴ Ñamalacnê Latu gêmên e geñ to gênôm gên ma amac asôm gebe ‘Alic eñ lasamtêna to gênôm wain anaboa, telon to lau sec nêñ ñac eñgoc.’ ³⁵ Mago biñ amboac tonan Anôtônê mêtê tokauc kêwaka tau sa kêpi êsêac, tañ têtû ênê lau nan.”

Jesu kêtû ñacleñ Parisai Simon

³⁶ Parisainên teñ keten Jesu gebe êniñ gên êwiñ eñ. Tec Jesu kêsô Parisai tonan nê andu jagêngôn gebe êniñ gên. ³⁷ Ma awê teñ gêmôa malac tonan. Eñ awê sec. Eñ gênô Jesu geñ gên gêngôn Parisainê andu ñawae, tec kêkôc gênmalu kêsêp kekec kwalam-kwalam teñ. ³⁸ Eñ jakêkô Jesu dêmôêmu kêsî akainña ma kêtan e matasulu gêgôm Jesu akain ñawambuc kêsâ. Tec gêbuñ ña môkêlauñ ma kêlêsoñ eñ akain ma geñ oso ña gênmalu. ³⁹ Parisai tañ kêkalem Jesu nan, gêlic ma taê gêjam gêc taugen gebe “Ñac tonec embe propete teñ, oc êlic awê tec kêmoasac eñ nec, to êjala ênê lên, gebe eñ awê sec.” ⁴⁰ Ma Jesu gêjô biñ tau ma kêsôm gebe “Simon, aê gabe jasôm ñoc biñ teñ êndên aôm.” Go eñ kêsôm gebe “Mêtêmôkê, ôsômman.” ⁴¹ Tec Jesu kêsôm gebe “Ñamalac teñ kêkên mone kêtû tîp gêdên ñac luagêc. Ñac teñ nê tîp kêtôm denari 500, ma teñ nê 50. ⁴² Êsêagêc têtôm gebe sênac tîp tau atom, tec ñatau gêwi ñabiñ siñ. Aôm gobe êsêagêcnên asa oc têtac êwiñ eñ êiêlêc.” ⁴³ Tec Simon gêjô Jesu awa gebe “Aê gabe ñac, tañ awa ñatau gêwi gên taêsam siñ gêdên eñ nan.” Ma Jesu kêsôm gêdên eñ gebe “Kôsôm jagêdên.” ⁴⁴ Go Jesu kêkac tau

ôkwi gêdêñ awê tau ma kêsôm gêdêñ Simon gebe “Aôm gôlic awê tonec me masi. Aê kasô nêmandu gamêñ, mago aôm kôkêñ bu ockainña gêdêñ aê atom, e eñ matasulugen gêgôm ockainñawambuc kêsa ma gêbuñ ña môkêlauñ. ⁴⁵ Aôm kôlêsoþ aê alicanô atom, mago gêdêñ tañ aê kasô gamêñ e mênghêdêñ tonec eñ kêlêsoþ ockainñ gedenñ tôngeñ tec gêmoa. ⁴⁶ Aôm goeñ oso môkêcapac ña niptêkwi atom. Mago eñ tec geñ oso ockainñ ña gêñmalu. ⁴⁷ Amboac tonañ jasôm êndêñ aôm gebe Ênê sec taêsam gêjaña, gebe eñ têtac gêwiñ ñanô. Mago ñac, tañ nê sec luagêcgeñ gêjaña nañ, eñ têtac gêwiñ ñagecgeñ.” ⁴⁸ Go Jesu kêsôm gêdêñ awê tau gebe “Aômnêmandu sec aê kasuc ôkwi su.” ⁴⁹ Ma lau, tañ señ gêñ sênghôn sêwiñ eñ nañ, sêôc awenñ sa ma sêsôm gêdêñ tañ gebe “Ñac tonec asa, tec kêsuc sec tau ôkwi gêwiñ nec.” ⁵⁰ Go Jesu kêsôm gêdêñ awê tau gebe “Kôkêñ gêwiñ, tec gêjam aôm kêsi. Ôêc ôna totêmtac malôgeñ.”

8

Lauo tañ sêsêlêñ sêwiñ Jesu nañ

¹ Ñasawa saungeñ, go Jesu kêsêlêñ kêsô malac saunñ to kapônê ma gêjam mêtê to kêsôm ñawae ñajam Anôtônê gamêñña lasê. Ma ñacseñomi 12 sêwiñ eñ. ² Ma lauo ñagêdô, tañ kêtiñ ñalau sec anga êsêacnêñ to gêgôm êsêacnêñ gêmacc ñajam kêsa nañ, sêwiñ amboac tonañ, Maria tañ sêsam eñ gebe Magdalaña, nañ ñalau sec 7 sêsa anga ênê nañ, ³ ma Herodonê gejobwaga Kusa nê awê Joana, ma Susana to lauo ñagêdô taêsam, tañ sêmoasiñ Jesu to nê ñacseñomi ña nêñ gêñ tokainñ-tokainñ.

*Biñgôlinj ñac kêpalip ñawêña
(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)*

⁴ Ma gêdêñ tañ lau taêsam sêkac sa to lau anja malac tomalac sêwê dêdêñ Jesu sêja nañ, eñ kêsôm ña biñgôlinjen gebe.

⁵ “Ñac-kêpalip-ñawêwaga ten kêsã gêja gebe êpalip nê ñawê. Kêpalip gêmoa ma ñagêdô kêsêp intêna, nañ ñamalac sêka têtj ma moc, tañ sêmoa umbonj ñalabu nañ mênseñ su. ⁶ Ma ñagêdô gêsac poc ñaô, nañ kêpoa e su, go kêmêlinj, gebe nom ñawambuc gêc atom. ⁷ Ma ñagêdô kêsêp êcmôkê ñalêlôm, nañ êc kêpoa gêwiñ tec gejonj endu. ⁸ Ma ñagêdô kêsêp nom ñajam, tec kêpi jagêjam ñanô e kêtú dim 100.” Kêsôm biñ tonañ su, go gêmôéc gebe “Ñac ten nê tañasunj êñôña embe ênêc, nañ êñômanj.”

*Biñgôlinj tau ñam
(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)*

⁹ Ma ênê ñacseñomi têtú kênac biñgôlinj tau ñam gêdêñ Jesu. ¹⁰ Tec eñ kêsôm gebe “Amac atap kauc sa, tec ajala Anôtônê gamêñ ñabinj ñalêlômña. Mago lau ñagêdô oc sêñô êtu biñgôlinjenj, gebe sêlic gêñ e amboac sêlic atom, ma sêñô biñ e sêjala atom.

*Jesu gêwa biñgôlinj ñac kêpalip ñawêña ñam sa
(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)*

¹¹ “Ma biñgôlinj ñam tau tonec gebe Ñawê kêtôm Anôtônê biñ. ¹² Êsêac tañ sêsêp intêna nañ, sêñô biñ e Sadan mênkêjanjo biñ su anja êsêacnêñ ñalêlôm gebe sêkêñ êwiñ atom ma sênaña. ¹³ Ma êsêac tañ sêsac poc ñaô nañ, gêdêñ tañ sêñô biñ nañ, sêkôc sa totêntac ñajamgeñ. Mago êsêacnêñ ñawakac masi. Ac sêkêñ gêwiñ ñasawa saunjenj ma gêdêñ noc lêtômña sêwi taunj siñ. ¹⁴ Ma ônanj kêsêp êcmôkê nañ, êsêac

tañ sêñô biñ ma sêc sêja e gêñ Iêlôm-lêlôm to waba ma moasinj ôlinja gejonj êsêac, tec nêñ ñanô kêtú gagwên atom. ¹⁵ Ma ônanj kêsêp nom ñajam nanj, êsêac tañ sêñô biñ e sêkôc sa tonêñ ñalêlôm mansanj to ñajam ma sêjam ñanô gedênj tôngênj.

Lamp kêkô suc ñalêlôm
(*Mar 4:21-25*)

¹⁶ “Ñac tenj êtuñ lamp ma êñgênduc ña suc auc me êkêñ êsô pôpô ñalabu atom, etoc êkô jakainj ñaô gebe êsêac, tañ sêsô sêmênj nanj, sêlic nawê. ¹⁷ Gebe gêñ samob, tañ kêsinj tau nanj, sêkêñ êsa awê ma gêñ samob, tañ gêc lêlômgenj nanj, oc ñapuc êsa ma ênêc awêgenj.

¹⁸ “Amboac tonanj taêm ênam nêñ lêng anô binja acgom gebe ñac, tañ nê gêñ gêc nanj, oc êtap ñagêdô sa naêwinj. Ma ñac tenj, tañ nê gêñ masi nanj, oc sêkôc ñakêsu, tañ enj geboc kêkôc nanj, su amboac tonanjenj.”

Jesu têna to lasii
(*Mat 12:46-50; Mar 3:31-35*)

¹⁹ Go Jesu têna to lasii dêdênj enj sêja e têtôm gebe têtú gasuc enj atom gebe lau taêsam. ²⁰ Tec lau sêsôm ñawae gêdênj Jesu gebe “Tênam to lasimi tê mênêsêkô dêmôênja sebe sêlic aôm.” ²¹ Mago enj gêjô êsêac awênj ma kêsôm gebe “Lau tañ sêñô Anôtônê biñ ma sêgôm ñanô kêsa nanj, tec têtú aênoc tinoc to lasici.”

Jesu kêsôm mutêna kêtú malô
(*Mat 8:23-27; Mar 4:35-41*)

²² Ñabêc tenj acgom, go Jesu to nê ñacsenjomi sêpi wanj tenj, ma enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Tanac êñgic tana bugêjactonj ñamakenj ônêña.” Tec ac

sêlac sêja. ²³ Sêlac sêmoa ma enj gêc bêc. Go mu gêbuc ñatêna mênkêjamun bugêjactonj ma ñadembom kêsâlê wanj auc e sêmoa jageo. ²⁴ Tec ñacsenjomi têtü gasuc jasêñu enj ma sêsôm gebe “Mêtêmôke, mêtêmôkê, aêac oc dambac tanaña.” Tec enj mata gêlac ma gec binj mu to ñadembom sec e kêtü malô to bônônj kêsêp. ²⁵ Go kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac akêñ gêwiñ ñanô gêc ondóc.” Ma êsêacnêñ ñalêlôm ñatutuc e sêñac lemenj ma sêsôm gêdêñ taunj gebe “Ñac tonec asa, tec kêjatu mu to bu ma tanenj wamu gêdêñ enj nec.”

*Jesu gêgôm ñac tonjalau sec ôli ñajam kêsa
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)*

²⁶ Go ac sêlac sêja Gadarenenêñ gamêñ, tanj gêc Galilaia ñamakenj ônêña. ²⁷ Ma gêdêñ tanj Jesu jakêpi bau nanj, ñac tenj tonjalau sec kêsa anja malac jagêdac enj. Ñac tau kêsô ñakwê atom e ñasawa ñêngeñ ma gêngônj andu atom, gêmoa gamêñ sêônagenj. ²⁸ Enj gêlic Jesu e kêwakic ma gêu tau gêc enj akainña, go gêmôêc ña awa kapôênj gebe “Lôlôc Ñatau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêñ asagenj ñagêdô gêdêñ taunj. Aê jatenj aôm gebe Ôlênsu aê atommanj.” ²⁹ Enj kêsôm binj tonan gebe Jesu kêjatu ñalau ñatêmui gebe êsa anja ñamalac tau nê êna. Gebe ñalau tonanj kêsaic enj todim-todim, tec sejoj enj ma sêbôênj enj ña kapoacwalô to sêsô enj akainj tônj. Mago enj kêmônaj gêñ, tanj sêsô enj tônña nanj gêngic-gêngic, ma ñalau sec tau kêkac ñamalac tonanj kêsa gamêñ sawa gêja. ³⁰ Go Jesu kêtü kênac enj gebe “Aômnmê ñaê asa.” Ma enj kêsôm gebe “Legion,” gebe ñalau sec taêsam sêsêp enj. ³¹ Go ñalau tau tetenj

Jesu gebe êmasuc êsêac sêsêp gamêḡ ḡakêlêndiḡ sec sêna atom.

³² Bôcanô tonḡ kapôêḡ tenḡ senḡ gêḡ sêmoa gamêḡ tau ḡalôc, tec ḡalau tetenḡ Jesu gebe êlôc ma sêsêp bôc tonanḡ ḡalêlôm sêna. Tec Jesu gêlôc gêdêḡ êsêac. ³³ Tec ḡalau sec sêsa anḡa ḡamalac tonanḡ ma jasêsêp bôc tonanḡ ḡalêlôm sêja ma bôc tau totonḡenḡ sêsabi anḡa salic gulunḡ tagenḡ jasêsêp bugêjactonḡ ma sênom bu su.

³⁴ Lau bôcḡa sêlic gêḡ tonanḡ ma sêc jasêsôm ḡawae anḡa malac to gamêḡ ḡakêtu gêdô. ³⁵ Tec lau sêsa sêja sebe sêlic gêḡ tau e jasêo lasê Jesu ma sêlic ḡac, tanḡ ḡalau sec sêsa anḡa ênê sêja nanḡ, nê kauc kêsa ma kêso ḡakwê sa jagêḡḡonḡ Jesu akaiḡḡa ma têtêc taunḡ ḡanô. ³⁶ Ma êsêac, tanḡ taunḡ matenḡanô sêlic ḡac tonḡalau sec ôli ḡajam kêsa nanḡ, sêjac ḡaminḡ gêdêḡ êsêac gêwiḡ. ³⁷ Ma lau samob anḡa Gadarenenêḡ gamêḡ nêḡ ḡalêlôm ḡatutuc ḡanô, tec tetenḡ Jesu gebe êwi êsêac siḡ. Tec Jesu kêpi wanḡ ma gêc gêmu gêja kêtiam. ³⁸ ḡac tau, tanḡ ḡalau sec sêsa anḡa ênê nanḡ, ketenḡ Jesu gebe êmoa êwiḡ enḡ. Mago Jesu gêwi enḡ siḡ ma kêsôm gebe ³⁹ “Ômu ôna nêmu andu ma ônac miḡ gêḡ kapôêḡ, tanḡ Anôtô gêgôm gêdêḡ aôm nanḡ.” Tec enḡ gêc gêja ma kêsôm gêḡ, tanḡ Jesu gêgôm gêdêḡ enḡ nanḡ, lasê anḡa malac samucḡenḡ.

*Jairi latuo to awê, tanḡ kêmoasac Jesunê ḡakwê
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)*

⁴⁰ Lau samob sêonḡ Jesu sêḡḡonḡ e gêmu gêmêḡ kêtiam, tec sêkôc enḡ sa. ⁴¹ Ma lômmôkê tenḡ, ḡaê Jairi, jagêu tau gêc Jesu akaiḡḡa ma ketenḡ enḡ gebe êna ênê andu ⁴² gebe ênê latuo tagenḡenḡ, tanḡ nê jala kêtû 12 nanḡ, tec gêmac e awa kêtû dambê su.

Jesu gêdi gêja ma lau taêsam sêkapiņ eņ sa. ⁴³ Ma awê teņ gêjam dec kêtôm jala 12 ma gêjam ôli dokta kêkêņ nê awa samob gêjaņa su. Mago teņ kêtôm gebe êņgôm eņ ôli ņajam êsaņa atom. ⁴⁴ Êņ kêtu gasuc mênkêkô Jesu dêmôêmu ma kêmoasac ênê ņakwê ņalêsô, ma sep tageņ nê dec kêpa. ⁴⁵ Ma Jesu kêtu kênac gebe “Asa kêmoasac aê.” Tec êsêac samob sêpê tauņ ma Petere kêsôm gebe “Mêtêmôkê, lau taêsam sêkapiņ aôm sa to têtin aôm.” ⁴⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Teņ kêmoasac aê, tec kêsaê ņaclai kêsa aņga aêņoc gêja.” ⁴⁷ Awê tau gêlic gebe oc êsiņ tau êtôm atom, tec gêja tokêtênêpgeņ jagêu tau gêc Jesu akaiņņa ma gêwa nê biņ kêmoasac eņ e gacgeņ ņajam kêsaņa ņam sa lau samob sêņô. ⁴⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêņ eņ gebe “Latucoenec, kôkêņ gêwiņ gêgôm aôm ņajam kêsa, ôêc ôna totêmtac malôgeņ.”

⁴⁹ Jesu kêsôm biņ tonañ gêmoa ma ņac teņ aņga lômômôkênê andu gêmêņ ma kêsôm gebe “Latômô gêmac êndugac, ôlênsañ Mêtêmôkê êtiam atom.” ⁵⁰ Jesu gêņô mago kêsôm gêdêņ Jairi gebe “Ôtêc taôm atom, ôkêņ êwiņgeņ, go ņapalêo ņajam êsa.” ⁵¹ Go Jesu jagêo lasê andu ma gêlôc gêdêņ teņ gebe êpi andu êwiņ atom, Petere agêc Joañ ma Jakobo ma ņapalêo têna agêc tama tauņgeņ. ⁵² Lau samob têtañ to sêjam taņi sa kêtu ņapalêoņa. Mago Jesu kêsôm gebe “Atañ atom, ņapalêo gêmac êndu atom, gêc bêc tec gêc.” ⁵³ Ma êsêac sêômac eņ gebe sêlic ņapalêo gêmac êndu tomatêgeņ. ⁵⁴ Go Jesu kêkam ņapalêo lêma e awa gêjac eņ ma kêsôm gebe “ņapalêo, ôndi sa.” ⁵⁵ Tec ņapalêonê katu gêmu gêmêņ e gacgeņ gêdi sa, ma Jesu kêjatu gebe sêkêņ gêņ êndêņ ņapalêo tau êniņ. ⁵⁶ Têna agêc tama

selendec ñanô. Ma Jesu gêjac jao êsêagêc gebe sênac miñ biñ tau êndênj lau teñ atom. * Legion. 8:48 Luk 7:50

9

Jesu kêsakiñ nê lau 12 (*Mat 10:5-15; Mar 6:7-13*)

¹ Jesu gêmôêc êsêac 12 sêpi tagen ma kêkênj ñajaja to ñaclai gelom êsêac gebe têtij ñalau sec samob to sêngôm gêmac ôlinj ñajam êsa. ² Go kêsakiñ êsêac sêja gebe sênam mêtê êpi Anôtônê gamênj to sêngôm gêmac ñajam êsa. ³ Ma enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Akôc gêñ teñ amoa intêna atom. Aôc tôc atom. Ambic atali atom. Akôc mo atom. Akôc mone atom. Akôc ñakwê luagêc atom. ⁴ Embe api andu teñ, nanj anjônj tonanjenj e awi gamênj tau sinj. ⁵ Ma lau embe sêkôc amac sa atom, nanj awi malac tonan sinj ma êndônj ñakekop anja emkainj su êtu geo ñabelo teñ êndênj êsêac.” ⁶ Tec ñacsenjomi têtôm malacgenj sêja ma sêsôm ñawae ñajam lasê to sêgôm gêmac ñajam kêsa kêtôm malacgenj.

Jesunê biñ kêlênsônj Herodo (*Mat 14:1-12; Mar 6:14-29*)

⁷ Kasêga Herodo gêñô biñ samob tonan ñawae e kêpô lêna tau ñanô, gebe lau ñagêdô sêsôm sebe “Joanj gêdi sa anja ñacmatênênj.” ⁸ Ñagêdô sêsôm sebe “Elia tec geoc tau lasê.” Ma ñagêdô sêsôm sebe “Propete lanjwa nêñ teñ gêdi sa.” ⁹ Ma Herodo kêsôm gebe “Joanj tec gabuc enj gêsutêkwa gêñgic su. Mago tonê asa, tê ganjô ñawae amboac tonec kêpi enj nê.” Ma gêgôm mocsac gebe êlic Jesu ñanô.

* **8:56:** Lau Rom sêsam sinjwaganênj tonj kapôênj teñ gebe

Jesu gêlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Joan 6:1-14)

¹⁰ Aposolo sêmu sêmêñ kêtiam ma sêjac miñ gêñ, tañ sêgôm nan, gêdêñ en. Go kêkôc êsêac sa ma ac têtaiñ taunjen sêja malac ten, ñaê Betsaida, gebe nasêmôa nêñ taunña. ¹¹ Mago lau sêlic ma têdaguc en, tec kêkôc êsêac sa ma kêsôm Anôtônê gamêñ ñawae gêdêñ êsêac, to gêgôm êsêac, tañ sêpô lêna nan, ôliñ ñajam kêsa.

¹² Kêdabinj gebe oc naêsêp, ma ñacsenjomi 12 jasêsôm gêdêñ en gebe Aêac tamoa gamêñ sawa nec, ôkêñ lau sêc êliñ-êliñ gebe sêna malac to gamêñ ñakêtu gêdô nasêlêwan taun ma têtap nêñ mo sa.” ¹³ Mago Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac taôm akêñ gêñ êsêac sêniñ.” Tec êsêac sêsôm gebe “Aêacma polom lemeñ tenjen ma i luagêcanô tec gêc. Aôm gobe aêac ana anam ôli mo êtu lau samob tonanña me.” ¹⁴ Êsêac ñacwaga amboac 5,000. Tec Jesu kêsôm gêdêñ nê ñacsenjomi gebe Asôm êsêac sêngônj sic totonj-totonj êtôm 50-50 sêwiñ taun.” ¹⁵ Tec ñacsenjomi sêgôm amboac tonan ma samob sêngônj sic. ¹⁶ Go kêkôc polom lemeñ ten to i luagêc tonan sa mêmata gedec undambê ma gêjam danje, go kêpô kêkôc-kêkôc ma kêkêñ gêdêñ ñacsenjomi, gebe sênac sam êndêñ lau. ¹⁷ Senj e gêôc êsêac tôñ samob, go sejonj ñapopoc sa kêsêp gadob 12.

Petere kêsôm Kilisi ñam

(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)

¹⁸ Ñasawa ten Jesu keten mec gêmoa taunja ma nê ñacsenjomi sêwiñ en. Go kêtû kênac êsêac gebe “Lau sêsam aê sebe asa.” ¹⁹ Ma êsêac sêjô en awa

gebe “Nagêdô sêsôm gebe aôm ñackêsagu Joaņ, ma ñagêdô sêsôm gebe aôm Elia, ma ñagêdô sêsôm gebe Propete langwa nêñ ten, tec gêdi sa.” ²⁰ Ma Jesu kêtü kênac êsêac gebe “Ma amac nec asam aê abe asa.” Tec Petere gêjô eñ awa gebe “Aôm Anôtônê Kilisi tau.”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi sanja lasê
(Mat 16:20-28; Mar 8:30-9:1)*

²¹ Ma Jesu gêjam êsêac awen, auc to gêjac jao gebe sêsôm lasê êndên lau ten atomanô. ²² Ma kêsôm gebe “Ñamalacnê Latu oc êôc ñandan taêsam. Laumata to lau dabuñsêga ma biñsatau oc têtin eñ to sênac eñ êndu e ñabêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam.”

²³ Ma kêsôm gêdên êsêac samob gebe “Ñac ten embe taê ênam gebe êsap aê tôn, nañ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesotau êtôm bêcgeñ, go êndanġuc aê, ²⁴ gebe ñac ten embe êñgôm mocsac gebe êmoa mata jali, nañ oc êmac êndu, ma ten embe êmac êndu êtu aêña, nañ oc êñgôn mata jali. ²⁵ Ñac ten embe ênsôb gên nomña samob sa ma êjain tau to ênam tau sapu, oc ênam eñ sa amboac ondoc. ²⁶ Ñac ten embe maja aê to ñoc biñ, Ñamalacnê Latu oc maja eñ amboac tonan êndên tan êmên totau nê ñawasi ma Tamanê ñawasi ma añela dabuñ nêñ ñawasi. ²⁷ Biñjanô, aê jasôm êndên amac gebe Êsêac tec sêkô-sêkô nec, nêñ ñagêdô oc sêmac êndu atomgeñ e sêlic Anôtônê gôlin su acgom.”

*Jesu ôli kain ten kêsä
(Mat 17:1-9; Mar 9:2-8)*

²⁸ Jesu kêsôm biñ tonan su ma ñabêc 8 gêjaña acgom, go kêkôc Petere agêc Joaņ ma Jakobo sêpi lôc ten sêja gebe eten mec. ²⁹ Tec keten gêmoa e

lanjônô kainj tej kêsa ma nê ñakwê e ñaeb ñaôma.
³⁰ Ma sêlic ñac luagêc sêjam binjalôm sêwiñ ej.
 Ñaclagêc tau Mose agêc Elia. ³¹ Tec agêc seoc
 tañ lasê tonjawasigenj mênjsêsôm ênê lêñ, tañ oc
 ênac dabinj anja Jerusalemña nanj, lasê gêdêñ ej.
³² Petere to nê ñac luagêc, tañ sêwiñ ej nanj, sêc
 bêc sêc e matenj gêlac, go sêlic Jesunê ñawasi, ma
 ñaclagêc tonanj sêkô sêwiñ ej. ³³ Agêc dêdi sêmoa
 gebe sêwi Jesu sinj, go Petere kêsôm gêdêñ Jesu
 gebe “Mêtêmôkê, ñajam gebe tamoa tonec. Aêac
 anam bec têlêac acgom, aômnêm tej ma Mosenê
 tej ma Elianê tej.” Petere gêjam kauc binj, tañ
 tau kêsôm nanj. ³⁴ Kêsôm binj tonanj gêmoa ma tao
 tej mênjgêjam ajuñ êsêac e kêkôm êsêac auc ma
 ñacsenomi têtêc taññanô. ³⁵ Go awa tej kêsa anja
 tao tonanj gêmênj gebe “Aênoc Latuc tecenec, tec
 kajalinj ej sa nanj akênj tañem ej.” ³⁶ Awa tonanj
 kêsa gêmênj ma sêlic Jesu taugenj kêkô. Sêlic gênj
 tonanj e sêjam taññ tônjenj, tec gêdêñ ñasawa tonanj
 sêjac minj binj, tañ sêlic nanj, ñawae gêdêñ lau tej
 atom.

*Jesu gêgôm ñapalê tonjalau sec ôli ñajam kêsa
 (Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)*

³⁷ Ñabêbêc sêsêp anja lôc sêmênj e dêdac lau
 taêsam. ³⁸ Ma ñac tej anja lau tonanj nêñ gêmôêc
 gebe “Mêtêmôkê, aê jatenj aôm gebe ôlic ñoc latuc
 acgom, gebe ñoc gênj tagenjanô. ³⁹ Ñalau sec tej
 kêkam ej e kêwakic sec ma kêjamuñ ej e awaôpic
 kêsa, ma êwi ej sinj atom e ñasawa ec balinj. ⁴⁰ Tec aê
 katenj nêm ñacsenomi gebe têtinj ñalau tau e sêgôm
 jageo.” ⁴¹ Ma Jesu gêjô ej awa gebe “Ojae, amac
 akênj-gêwiñ-atom ma amac lau-kesowaga, aê jamoa

jawiņ amac e êndêņ ondoc ma jaôc amacnêm biņ e êndêņ ondocgeņ. Ôkôc latôm êmêņ tonec acgom.”
⁴² N̄apalê kêsêlêņ gêmoa ma n̄alau tau kêmônaj to kêjamuņ eņ. Tec Jesu gec biņ n̄alau sec ma gêgôm n̄apalê n̄ajam kêsa, go kêkêņ eņ gêdêņ tama gêmu gêja. ⁴³ Ma êsêac lau samob têtakê n̄anô kêtu Anôtônê n̄aclai kapôêņja.

Jesu geoc êmac endu to êndi saņa lasê kêtu lu-agêcņa

(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

Lau samob sêņac lemeņ kêtu ênê gêņ samob, taņ gêgôm nanņa, sêmoa ma Jesu kêsôm gêdêņ nê n̄acseņomi gebe ⁴⁴ “Akêņ taņem biņ tecenec n̄apep, gebe sêkêņ N̄amalacnê Latu êndêņ n̄amalac lemeņ êna.” ⁴⁵ Mago êsêacnêņ kauc kêsa kêpi biņ tonaj atom, ma biņ tau kêsiņ tau gêdêņ êsêac e sêjala n̄am atom. Ma têtêc taņ tec têtu kênac eņ kêtu biņ taņja atom.

Asa êtu n̄ac kapôêņ

(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

⁴⁶ N̄asawa teņ êsêac taêņ gêjam jakêsa-jakêsa gebe nêņ asa kêtu n̄ac towae kêlêlêc êsêac n̄agêdô su. ⁴⁷ Tec Jesu kêjala biņ, taņ êsêac taêņ gêjam gec nêņ n̄alêlôm nanņa, ma kêkôc n̄apalê teņ ketoc eņ kêkô kêsi eņja ⁴⁸ ma kêsôm gêdêņ êsêac gebe “N̄ac teņ embe êkôc n̄apalê tonec sa êtu aêņoc n̄aêņa, nanņa êkôc aê sa. Ma n̄ac teņ embe êkôc aê sa, nanņa êkôc n̄ac, taņ kêsakiņ aê nanņa sa. Amacnêm n̄ac, taņ alic eņ n̄ac saunņa ec teņ nanņa, eņ n̄ac kapôêņ.”

Nac tan kêken kisa amac atom nan, kêpuc amac tøj

(Mar 9:38-40)

⁴⁹ Tec Joaņ gêjô eņ awa gebe “Mêtêmôkê, aêac alic nac ten kêtij ñalau sec su ña aôlmnêm ñaê, tec ajac jao eņ gebe eņ kêdaguc aêac atom.” ⁵⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêņ eņ gebe “Anac jao eņ atom, gebe nac, tan kêkêņ kisa gesen amac atom nan, kêpuc amac tøj.”

Lau Samaria sêkôc Jesu sa atom

⁵¹ Ñanoc tan Anôtô gebe êkôc Jesu sanja nan kêdabin, tec Jesu kêsêlêņ kepen Jerusalem gêja, ⁵² ma kêsakin laujaen sêmuņ eņ. Ma êsêac sêsô lau Samaria nêņ malac ten sebe sêmansaņ ênê gamêņ kwananęeņ. ⁵³ Mago lau tau sêkôc eņ sa atom gebe eņ kêsêlêņ kepen Jerusalemęeņ. ⁵⁴ Ñacsenjomagêc Jakobo agêc Joaņ sêlic ma sêsôm gebe “Apômtau, aôm gobe aêac asôm gebe ja êsêp anga undambê mênênij êsêac su me masi.” ⁵⁵ Tec Jesu kêkac tau ôkwi ma gec bin êsêagêc gebe “Asa ñalau latu amagêc. Ñamalacnê Latu gêmên gebe ensen launên katun su atom, gêmên gebe ênam sa.” ⁵⁶ Ma ac sêc sêja malac ten.

Lau sebe sêndanęuc Jesu

(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Êsêac sêsêlêņ sêmoa intêna ma nac ten kêsôm gêdêņ eņ gebe “Gamên tan aôm gobe ôna nan, aê oc jandanęuc aôm.” ⁵⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêņ eņ gebe “Mojan sê ic ma moc, tan sêmoa umbon ñalabu nan, sêjam sac. Mago Ñamalacnê Latu nê gamên ten gebe enden kwalim ênêcņa gêc atom.” ⁵⁹ Go kêsôm gêdêņ nac ten gebe “Ôndanęuc aê.” Ma nac tonan

kêsôm gebe “Apômtau, ôlôc acgom gebe jana jan-sun tamoc acgom.” ⁶⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Andec ñacmatê sênsun taun nêñ ñacmatê ma aôm ôna ôsôm Anôtônê gamêñ ñawae lasêmanj.” ⁶¹ Go ñac teñ kêsôm gebe “Apômtau, aê gabe jandanguc aôm. Tagenj ôlôc êmuñ êndêñ aê gebe jana ma jakam ñoc gólôac lemenj acgom.” ⁶² Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Ñac tañ lêma gêdêñ wanj ñagôlinj su ma mataanô geogeo nanj, kêtôm Anôtônê gamêñ atom.”

10

Jesu kêsakinj lau 70 sêja

¹ Tonan su, go Apômtau kêjalinj lau 70 sa sêwinj ma kêsakinj êsêac luagêc-luagêc gebe sêmuñ sêna malac to gamêñ, tañ enj taê gêjam gebe êna nanj. ² Ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Mo tau tec ñanô kêsa samob, mago kolenwaga tec luagêcgeñ. Amboac tonanj atenj êndêñ mo tau ñatau gebe êkêñ kolenwaga nasênac nê gêñ ñanô sa. ³ Alic acgom, aê jasakiñ amac amboac domba asêp kêam sec ñalêlôm ana. ⁴ Akôc awa êsêp ômbinjak ñaatali atom. Ambic atali atom. Asô atapa atom. Ma awem ênac lau anja intêna atom. ⁵ Embe api andu teñ, go asôm êtu ñamatagenj gebe ‘Binjalô êpi andu tonec.’ ⁶ Ma binjalô latu teñ embe êngônj tônê, go amacnêm naênsac enj. Ma embe masi, go êmu êndêñ amac êwac êtiam. ⁷ Anjônj andu tau tonanj ma aninj to anôm gêñ, tañ sêkêñ êndêñ amac nanj, gebe kolenwaganê ñaôli gêjac enj ñawae. Alom-alom andu atom. ⁸ Ma embe naasa malac teñ e sêkôc amac sa, go aninj gêñ, tañ êsêac sêkêñ amac nanj,

⁹ ma anğôm lau gêmác, taŋ sêmoa malac tau naŋ, ôliŋ njam êsa to asôm êndêŋ êsêac gebe ‘Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ amacgac.’ ¹⁰ Ma embe asa malac teŋ e sêkôc amac sa atom, go aêc mênako intêna ma asôm gebe ¹¹ ‘Amacnêm malac ŋakekop, tec gi aêac eŋkaiŋ nec, aêac êndôŋ su wacêpi amac taôm. Mago biŋ tonec ajala gebe Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ su.’ ¹² Aê jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc biŋŋa lau Sodom oc sêŋgôŋ naeo êtôm lau malac tonanŋa atom.

*Ojæ kêpi malac, taŋ sêjam tauŋ ôkwi atom
(Mat 11:20-24)*

¹³ “Ojæ Korasinma, ojæ Betsaidama. gêŋtalô taŋ gagôm anŋa amacnêm naŋ, embe janğôm anŋa Turu to Sidon nêŋ, oc sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ ma sêsô talu to sêliŋ wao sa sêŋgôŋ. ¹⁴ Êndêŋ bêc mêtôcŋa Anôtô taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc amac su. ¹⁵ Ma aôm Kapanau m tonanŋ, gobe sêsun aôm sa e nadiŋgeŋ undambê me. Aôm oc u taôm e gacgeŋ ôsêp lamboam ôna.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacsenomi gebe “Ŋac taŋ gêŋô amac naŋ, gêŋô aê, ma ŋac taŋ kêmasuc amac naŋ, kêmasuc aê. Ma ŋac taŋ kêmasuc aê naŋ, kêmasuc ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ.”

Lau 70 tonanŋ sêmu dêdêŋ Jesu sêja

¹⁷ Lau 70 sêmu sêmêŋ kêtiam totêntac ŋjamgeŋ ma sêsôm gebe “Apômtau, ŋalau sec taŋeŋ wamu gêdêŋ aêac gêwiŋ kêtü aôm nê m ŋaêŋa.” ¹⁸ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê galic Sadaŋ tau gêu tau anŋa undambê amboac ôsic. ¹⁹ Alicgac me, aê kakêŋ ŋaclai gelom amac gebe aka moac to alidêbu

ma akônij ñacjo tau nê ñactêkwa samob tôñ, ma gêñ teñ oc êñgôm amac atu sec atomanô. ²⁰ Tageñ atu samuc êtu ñalau sec tañeñ wamu amacña nec atom, atu samuc gebe teto amacnêm ñaê gêc undambê.”

Jesu têtac ñajam kêsa

(Mat 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Gêdêñ ñasawa tonañ Ñalau Dabuñ gêjam Jesu auc e têtac ñajam kêsa ma kêsôm gebe “Tamoc, undambê to nom Natau, aê jalambij aôm gebe gôsañ bij tônê auc gêdêñ laumêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêñ ñacpalê dedec. Aec, Tamoc, biññanô, aôm gôlic ñajam amboac tonañ, tec gôgôm nêm gêñ.

²² “Tamoc kêkêñ gêñ samob gêdêñ aê. Ma ñac teñ kêjala Latu atom, Tama taugen. Ma teñ kêjala Tama atom, Latu taugen to êsêac, tañ Latu gebe eoc lasê êndêñ êsêac nañ.”

²³ Go kêsa tau ôkwi mênkêsôm gêdêñ nê ñacseñomi taunjen gebe “Aê aoc êôc matenjanô, tañ sêlic gêñ ônañ amac alic nañ, ²⁴ gebe aê jasôm êndêñ amac gebe Propete to kiñ gwalêkiñ sebe sêlic gêñ, tec amac alic nec, mago sêlic atom to sebe sêñô bij, tec amac anô nec, mago sêñô atom.”

Biñgôlin ñac Samaria taê walô ñacgêbac

²⁵ Biñsutau teñ gêdi sa gebe ênsaê eñ, tec kêsôm gebe “Mêtêmôkê, aê jañgôm asagen, ec jawê kain jañgôn matoc jali tenjen.” ²⁶ Jesu gêjô eñ awa gebe “Teto bij ondoc gec Mosenê biñsu. Aôm kôsam amboac ondoc.” ²⁷ Tec ñac tau kêsôm gebe “Têmtac êwiñ Apômtau, aôm nêm Anôtô, tonêm ñalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm ñaclai samuc ma nêm kauc samuc êwiñ enjen, ma têmtac êwiñ lau wachañ aôm amboac têmtac gêwiñ

taôm.” ²⁸ Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Kôsôm jagêdên. Ôngôm amboac tonanjen, go ômoa matam jali tenjen.”

²⁹ Nac tonan gebe êwaka tau sa, tec kêtû kênac Jesu gebe “Lau ondoc mênban aê.” ³⁰ Go Jesu gêjô en awa gebe “Nac ten anga Jerusalem kêsêp Jeriko gêja e kêsêp kêjanowaga nalêlôm. Êsêac sêkwalec ênê nâkwê su ma sêjac en gêwê sin sa ma sêc sêja. ³¹ Gocgo nac dabunwaga ten gêjam kâuc nac tonan nabin kêsêlên kêsêp intêna tonanjen gêja e gêlic nac tau gêc ma gêoc lêlêc en gêja. ³² Ma Lewi ten amboac tonanjen. Mêngeô lasê gamên tau e gêlic en su ma gêoc lêlêc en gêja. ³³ Go nac Samarianâ ten kêsêlên gêmoa e jagêô lasê gêdên en, tec gêlic e taê walô en ³⁴ nâ kêtû gasuc gêdên en jakêkêc niptêkwi to wain kêsêp ênê kamoc su, go kêsaban ma gêoc en sa gêngôn tau nê bôc nâô ma kejon en kêpi andu nacleña jagejob en. ³⁵ Nâbêbêc gé denari luagêc sa jakêkên gêdên andu natau tonan ma kêsôm gebe ‘Ojop en nâpêp. Ma gên, tan ôkên êlêlêc nâôli tonan su nan, embe jamu jamên, go janac natôp.’ ³⁶ Aôm gobe lau têlêac tonan nên asa kêtû nac, tan kêjanowaga sêjac en nan, nê nac jaban en.” ³⁷ Tec binjutau kêsôm gebe “Nac tan taê walô en nan.” Go Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ôêc ôna ma ôngôm amboac tonanjen.”

Jesu kêtû nacleñ Maria agêc Marta

³⁸ Ac sêsêlên-sêsêlên sêmoa e jasêô lasê malac ten. Ma awê ten, nâê Marta, kêkôc en sa kêsô ênê andu gêja. ³⁹ Ma lasio ten gêmoa, nê nâê Maria, nan gêngôn Apômtau akainña ma gêngô ênê bin.

40 Marta gim tau su kêtû sakinjagen, tec gêdên Jesu jakêsôm gebe “Apômtau, lasico gêwi sakinj sinj gêdên aê taucgen gajam nec, oc gôlic njam me masi. Ôsôm êndên enj gebe ênam aê saman.” 41 Tec Apômtau gêjô enj awa gebe “Marta, Marta, aôm kôpô sim taôm to gôm taôm su gêj taêsamja elêmê. 42 Aômnêm gêj njanô tagen masi. Maria kêjali njê gêj njam sa sugac, oc sêkôc su anja ênê atom.”

11

Bij tatenj mecja

(Mat 6:9-15; 7:7-11)

1 Njasawa ten Jesu ketenj mec gêmoa gamênj ten. Ketenj e su ma nê njacsenominênj ten kêsôm gedenj enj gebe “Apômtau, ôndônj aêac êtu atenj mecjamanj êtôm Joanj kêdônj nê njacsenomi.” 2 Ma enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Êndênj atenj mec, nanj asôm gebe ‘Tamemai,

Aômnêm njâe lau sênam dabunjanj.

Ômôênj ôtu Apômtau ôtôm gamênjenj.

3 Ôkênj aêacma mo êtôm bêcgenja êndênj aêac êtôm bêcgenj.

4 Ma ôsuc aêacma sec ôkwi, gebe aêac tauj asuc launênj tôp ôkwi amboac tonanjenj.

Ôwê aêac asa lêtôm atom.’ ”

5 Ma Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Amacnêm njac tenj embe êndênj nê gwadê êna ên ênj êmbêcauc êna lugenj naêsôm êndênj enj gebe ‘Gwadêc, ôkênj mo têlêac êndênj aê, 6 gebe njoc njac tenj kêtû intênanagenj mênjgêo lasê gêdênj aê, ma njoc gêj gebe jakênj êndênj enja masi,’ 7 ma embe nê gwadê tonanj êmoa nê

gamêñ ñañlômgen ma êjô en awa gebe ‘Ôlênsôn aê amboac secgenmañ. Katam ñajaña kêsa ma aêac to ñoc gôlôac saun êu taun jaaéc sugac. Aê katôm gebe jandi sa jakêñ gêñ ten êndên aômña atom,’⁸ go amboac ondoc. Aê jasôm êndên amac gebe Ñac tau embe êndi sa mênêkên êndên en êtu ênê gwadê enña atom, mago oc êndi sa naêkên gêñ, tañ kêpô lêna nañ, êtu en keten gêôc aucgenña.⁹ Amboac tonan aê jasôm êndên amac gebe Aten gêñ, oc akôc ñanô. Ansom gêñ, oc atap sa. Amandi katam, oc êlêc su êndên amac.¹⁰ Gebe ñac, tañ eten gêñ nañ, êkôc ñanô. Ma ñac, tañ ensom nañ, êtap sa. Ma ñac, tañ êmandi katam nañ, katam oc êlêc su êndên en.¹¹ Tama asa anga amacnêm nañ latu eten mo êndên en ma êkên poc, me eten i ma êkên moac êjô i êndên en,¹² me eten ñakecsulu ma êkên alidêbu êndên en.¹³ Amac lau sec ajala akên gen ñajam-ñajam êndên nêm gôlôac ñasec-ñasec, ma abe Tamemi undambêña êkên Ñalau Dabun êndên lau, tañ teten en nañ atom mē.”

Jesu ma Belsebul

(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

¹⁴ Jesu kêtin ñalau sec toawamê kêsa gêja. Ñalau tonan kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm bin lasê, ma lau samob sêñac lemen.¹⁵ Tec êsêacnên lau ñagêdô sêsôm gebe “En kêtin ñalau sec ña Belsebul, tañ kêtin ñalau sec nên kasêga nañ.”¹⁶ Ma ñagêdô sebe sênsaê en, tec sêsôm gêñtalô undambêña anga ênê.¹⁷ Jesu kêjala bin, tañ êsêac taên gêjam nañ, ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Gamên ten embe êwa tau êkôc, oc êtu gasan, ma gôlôac ten oc sensen gôlôac ten.¹⁸ Ma Sadan to nê lau embe sêwa taun êkôc,

go nêḡ gamêḡ ênêc amboac ondoc. Amac taḡ asôm gebe aê kêtiḡ ḡalau sec ḡa Belsebul naḡ, taêm ênam biḡ tonanḡ. ¹⁹ Aê embe jatiḡ ḡalau sec ḡa Belsebul, go amac latômi têtḡ ḡa asa. Kêtu tonanḡa êsêac taḡ ocgo sêmêtôc amac. ²⁰ Ma aê embe jatiḡ ḡalau sec ḡa Anôtônê ḡaclai, go êwa sa gebe Anôtônê ḡolinḡ wacêpi amac.

²¹ “ḡactêkwa teḡ embe lêma tokêmgeḡ ma ejop nê gamêḡ êmoa, oc nê waba ênêc teḡgeḡ” ²² Mago ḡac siḡsêlêc teḡ embe êndac eḡ, oc êku eḡ tulu ma êjanḡgo ênê laukasap, taḡ taê kêka naḡ su, ma ênac sam ênê waba.

²³ “ḡac taḡ êwiḡ aê atom naḡ, enseḡ aê. Ma ḡac taḡ ejonḡ ḡnanô sa êwiḡ aê atom naḡ, êtê salinḡ-salinḡ.

*ḡalau sec ḡêmu ḡêja nê gamêḡ langwa kêtiam
(Mat 12:43-45)*

²⁴ “ḡalau ḡatêmui embe êsa anḡa ḡamalac teḡ nê, oc eo êmoa gamêḡ kwalam ma ensom gamêḡ êlêwanḡ taunḡa, e embe êtap sa atom, go êsôm gebe ‘Aê jamu jana ḡoc andu, taḡ kasa gamêḡ naḡ êtiam.’” ²⁵ Ma embe naêô lasê, oc êlic sêkajo sa to sêgelônḡ. ²⁶ Go naêkôc ḡalau 7, taḡ nêḡ sec kêlêlêc ênê su naḡ, mênḡsêsô nasêḡḡônḡ. Go ḡamalac tonanḡ êmoa naeo ḡnanô êlêlêc ḡêmunḡna su.”

Jesu awa ḡêôc lau

²⁷ Jesu kêsôm biḡ tonanḡ ḡêmoa ma awê teḡ anḡa lau tau nêḡ ḡêôc awa sa ma kêsôm ḡêdêḡ eḡ gebe “Aê aoc êôc têtacêlêlôm, taḡ kêkêkam aôm to su, taḡ aôm ḡônôm naḡ.” ²⁸ Mago Jesu kêsôm gebe “Biḡḡnanô, aê aoc êôc êsêac, taḡ sêḡô Anôtônê biḡ ma sêmasanḡ naḡ.”

*Lau sêjatu gêntalô
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Lau taêsam sêkac sa sêpi tagen, go Jesu gêôc, awa sa ma kêsôm gebe “Lau tèm tonecña êsêac lau sec. Ac sêsôm gêntalô, mago gêntalô ten oc êndênj êsêac atom, gêntalô Jonaña tagen. ³⁰ Kêtom Jona kêtú lau Niniwe nêj gêntalô, Njamalacnê Latu êtu lau tèm tonecña nêj gêntalô amboac tonangenj. ³¹ Êndênj noc mêtôcña kwin anga mula-mña oc êndi sa êwinj gôlôac tèm tonecña nêj lau ma êmêtôc êsêac, gebe enj anga nom njamadinj, mago gêmênj gebe ênjô Salomonê mêtê. Ma alic acgom, nac tenj kêlêlêc Salomo su tec gêmoa. ³² Êndênj noc mêtôcña nacwaga Niniwenja oc sêndi sa sêwinj lau tèm tonecña ma sêmêtôc êsêac gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam taunj ôkwi. Ma alic acgom, nac tenj kêlêlêc Jona su tec gêmoa.

*Binj kêpi ôlim njaja
(Mat 5:15; 6:22-23)*

³³ “Nac tenj embe êtuñ ja sa, oc êsinj ôkwi me êngênduc ña suc auc atom. Enj etoc êkô jakainj ñaôgenj gebe êsêac, tañ sêsô sêmênj nanj, sêlic ñawê. ³⁴ Matamanô kêtú ôlim njaja. Matamanô embe ñajam, go ñawê ênam ôlim samucgenj auc. Ma matamanô embe sec, go ôlim samuc ñakesec. ³⁵ Amboac tonanj ojop taôm ñapep gebe ñawê, tañ gêc nêmm ñalêlôm nanj, ñakesec êsa atom. ³⁶ Ôlim samuc embe ñawê êsa e ñagênjêlêlôm tenj ñakesec atom, oc ñawê êsa samucgenj êtôm ja ñanô kêpô aôm.”

*Jesu genj oliñ Parisai to binjsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 20:45-47)*

³⁷ Jesu kêsôm biñ tonañ gêmôa ma Parisai ten keten en gebe êna êniñ gêñ ocsalôña êwiñ en. Tec kêsô gêja e jagêngôñ sic. ³⁸ Parisai tonañ gêlic en gebe êniñ gêñ, mago kêkwasiñ tau gêmun atom, tec gêñac lêma. ³⁹ Ma Apômtau kêsôm gêdêñ en gebe “Kec, amac Parisai akwasiñ laclu to suc ñadêmôêña ñapep, mago nêñ ñalêlôm nañ gengeñ to sec gêjam auc. ⁴⁰ Amac lau meloc, ñac tau, tañ kêmasañ gêñ ñadêmôêña nañ, kêmasañ gêñ ñalêlômña gêwiñ atom me. ⁴¹ Akêñ gêñ, tañ gêc laclu to suc ñalêlôm nañ, êtu moasiñ êndêñ lau, go talic amacnêñ gêñ samob ñawasi.

⁴² “Ojæ amac Parisaimêñ, amac embe atap lai to môm ma gêñ gêga 10–10 sa, go akêñ ñateñ êtu da ma awi biñgêdêñ to têntac gêwiñ Anôtôña siñ. Dangôm ten ma dawi ten siñ atom.

⁴³ “Ojæ amac Parisaimêñ, tec têmtac gêwiñ abe anğôñ ñamatagen anğa lôm to sê moalêc amac anğa malacluñgeñ. ⁴⁴ Ojæ amacmêñ, tec atôm sêô, tañ gamêñ kêkêñ auc nañ. Ñamalac sêka tôñ paliñ-paliñgeñ ma sêjam kauc.”

⁴⁵ Tec biñsutau ten kêsôm gêdêñ en gebe “Mêtêmôkê, kôsôm biñ tonañ tec gêbu aêac biñsutau gêwiñ amboac tonanğeñ.” ⁴⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Ojæ amac biñsutaumêñ amboac tonanğeñ. Amac akêñ gêñ wapac kêsac lau, mago taôm lememlatu ten kêmoasac gêñ wapac ñagec atom. ⁴⁷ Ojæ amacmêñ, tec aboa propete, tañ tamemi sêjac êsêac êndu nañ, nêñ sêô sa. ⁴⁸ Tec amac awa tameminêñ gêñ, tañ sêgôm nañ, sa to alic ñajam, gebe êsêac sêjac propete êndu ma amac aboa êsêacnêñ sêô sa. ⁴⁹ Amboac tonañ Anôtônê mêtê kêsôm lasê gebe

‘Aê oc jasakinj propete to laujaenj dëndênj êsêac sêna, ma oc sênac êsêacnênj ñagêdô êndu to sêjanda ñagêdô,’ ⁵⁰ Amboac tonanj Anôtô êjatu propete samob nênj, dec, tañ sêkêc sinj gêdênj Anôtô kêkênj undambê to nom e mênjgêdênj galoc nanj, ñagêjô anjga lau têm tonecña nênj, ⁵¹ anjga Abelnê dec e gêdênj Sakarianê dec, tañ sêjac enj êndu anjga altar dajana to lôm dabunj ñasawa nanj.

⁵² “Ojæe amac binjsutaumênj, amac akôc ki, tañ êlai andu tajala mêtê ñamña ñakatann su. Amac taôm asô aja atom ma akô lau, tañ sebe sêsô sêna nanj, auc amboac tonanjenj.”

⁵³ Jesu kêsa anjga andu tonanj gêja ma Parisai to binjsutau sêôc awenj sa ma sêkac enj to têtû lêsu enj kêtû binj taêsamña. ⁵⁴ Aê dêdib enj sebe tau êwa lip tau ña binj, tañ êsôm nanj. *

12

Jesu gêlênj binj nê ñacsenjomi (Mat 10:26-27)

¹ Lau taêsam ñasec sêkac taunj sa e gamênj gêlôc, ma Jesu kêsôm binj gêjac m gêdênj nê ñacsenjomi gebe “Ajop taôm êndênj Parisainênj jist. Jist tau êsêacnênj dansanj. ² Gênj samob, tañ sêsanj auc nanj, oc êtu awê, ma binj samob, tañ gêc lêlôm nanj, oc êsa awê. ³ Amboac tonanj binj samob, tañ asôm kesecgenj, oc sênjô ênêc awêgenj. Ma binj, tañ atu dindinj gêdênj taôm anjgônj balêmlêlôm nanj, oc sênam mêtê êpi anjga malaclunj.

Aêac tatêc asa (Mat 10:28-31)

* **11:54:** Sadañnê ñaê tenj.

4 “Noc lauac, aê jasôm êndêñ amac gebe Êsêac tañ sênac ôlimgeñ êndu, mago têtôm gebe sêngôm gêñ ñagêdô êwiñña atom nañ atêc atom. 5 Aê jakêñ puc amac êtu ñac, tañ atêc eñña nañ. Atêc Anôtô, tañ ênac ñamalac êndu su acgom, go nê ñaclai êtôm gebe êmbaliñ eñ êsêp lamboam ñakêlêndiñ êna. Kec, jasôm êndêñ amac gebe Atêc ñac tau tonañ.

6 “Kêliñkelenj lemeñ teñ nañ ñaôli sauñanô. Mago Anôtô kêliñ ñateñ siñ atomanô. 7 Ma ñac tau, nañ kêsa amac môkêmlaun sa tomalagenj. Amboac tonañ atêc taôm atom gebe amac tonañ alêlêc kêliñkelenj taêsam su.

*Tasôm Kilisi lasê endej ñamalac
(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8 “Aê jasôm êndêñ amac gebe Nac teñ embe êsôm êndêñ ñamalac gebe Aê katu ênê gêñ, nañ Namalacnê Latu êsôm eñ lasê êndêñ Anôtônê añela. 9 Ma ñac teñ embe ênsa aê auc êndêñ ñamalac, nañ Namalacnê Latu ênsê eñ auc êndêñ Anôtônê añela amboac tonañ.

10 “Ñac teñ embe êsac Namalacnê Latu, nañ Anôtô oc êsuc ôkwi. Mago teñ embe êsôm biñ alôb-alôb êpi Nalau Dabuñ, nañ Anôtô oc êsuc ôkwi atom.

11 “Embe sêkêñ amac akô lôm me gôliñwaga me lau toñaclai lañôñnêmña, nañ apô sim taôm êtu lêñ me biñ ajô êsêac awenj me asômña atom, 12 gebe êndêñ noc tau tonañ Nalau Dabuñ oc êndôñ biñ, tañ amac asômña nañ êndêñ amac.”

Bingôliñ kêpi ñac meloc tolêlôm

13 Go ñac teñ aña launêñ kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Mêtêmôkê, ôsôm teoc gebe êwa aêagêcma gêñlênsêm êkôc ma êkêñ ñamakenj êndêñ aê acgom.”

14 Tec Jesu kêsôm gêdêñ en gebe “Ñacnec, asa kêkêñ aê gebe jamêtôc biñ to janac sam amagêcnêm gêñlênsêm.” 15 Go kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic taôm to ajop taôm êndêñ matem katu gêñ tokain-tokainña, gebe ñac teñ oc êmoa mata jali êtu nê waba taêsamña atom.”

16 Go kêsôm biñgôlin teñ gêdêñ êsêac gebe “Ñac tolêlôm teñ nê kôm gêjam ñanô taêsam, 17 tec taê gêjam gêc tau gebe ‘Janğôm amboac ondoc, gebe ñoc gamêñ janac ñoc kôm ñanô saña masi.’ 18 Go kêsôm gebe ‘Aê janğôm amboac tonec, jansen ñoc andu-gêñ-ñanôña su ma jakwê êtu kapôêñ, go janac ñoc kôm ñanô to gêñ samob sa êpi tagen. 19 Go jasôm êndêñ ñoc katuc gebe Katucenec, nêm gêñ taêsam gêc kêtôm jala taêsamña. Ôngôñ nêm ñêñgen, ôniñ to ônom gêñ ma ômoa totêmtac ñajamgen.’ 20 Mago Anôtô kêsôm gêdêñ en gebe ‘Melocma, êmbêc tonec jakalem katôm su ma gêñ, tañ kômasañ nañ, oc êtu asa nê.’ 21 Lau tañ sêjac nêñ gêñ taêsam sa kêtü taunña, mago Anôtô gêlic êsêac amboac lau tolêlôm atom nañ, nêñ biñ amboac tonañ.”

*Tapô sim tauñ atomña
(Mat 6:25-34)*

22 Go Jesñ kêsôm gêdêñ nê ñacseñomi gebe “Kêtu gêñ tônêña aê jasôm êndêñ amac gebe Apô sim taôm êtu aniñ gêñ êôc amac tôñ amoa matem jaliña atom to êtu ñakwê ênsañ ôlimña atom. 23 Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ñakwê su. 24 Alic aoco acgom. Êsêac sêsê gêñ atom ma sêjac gêñ ñanô sa atom. Êsêacnêñ Iêsucm to andu sênac gêñ saña masi. Mago Anôtô gêlôm êsêac. Ma amac alêlêc

moc tau su nêngen. ²⁵ Amacnêm asa êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomña ma nê êpô sim tauña ênac têku ñasawa tageñ êwiñ. ²⁶ Embe añgôm gêñ sauñ ec teñ naêtôm atom, nañ apô sim taôm êtu gêñ ñagêdôña êtu agenña. ²⁷ Alic mênamiñ, tañ kêpi nañ, gêjam kôm to kêsac obo atom, mago jasôm êndên amac gebe Salomonê gêñ ñawasi samob, tañ kêkwa eñ auc nañ, ñateñ kêtôm gêñ tonañ ñai atomanô. ²⁸ Anôtô embe êkên gégwan, tañ galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkên êsa ja nañ, ñagêlôm êkwa auc, nañ oc êkên gêñ êkwa amac auc êlêlêc atom me, amac lau akên gêwiñ kwalecña. ²⁹ Ma ansom gêñ aniñ to anômña atom to aê go taôm atom. ³⁰ Gêñ samob tonañ ñai nom ñatenteñlatu oc sensom. Mago amac Tamemi tec kêjala gebe apô lêna gêñ tonañ. ³¹ Amboac tonañ ansom ênê gamên, go gêñ tonañ ñai êtu amacnêm.

Bij awa undambêña
(Mat 6:19-21)

³² “Amac toñ sauñ tonec, atêc taôm atom, gebe Tamemi têtac gêwiñ gebe êkên gamên tau êndên amac. ³³ Akên nêm waba lau sênam ôli ma akên awa tau êmoasiñ lau ñalêlôm sawa. Awa nêm atali moneña, tañ êtu manê atom nañ, to anac nêm awa ñanô, tañ ênaña atomanô nañ, sa ênêc undambê. Geñgentêna nasêsa atom ma bulesen enseñ su atom. ³⁴ Gebe gamên, tañ nêm awa gêc nañ, nêm ñalêlôm oc êsap tôñ amboac tonanğen.

Bij tanam jalina

³⁵ “Apeñ obo sa ma aôc nêm ja sa, ³⁶ ma atôm lau, tañ sêôn nêñ ñatau gebe êmu êmên anğa moasiñ awê to ñacña. Embe êtuc katam, go sêlêc su seben

êndêñ eñ. ³⁷ Aê aoc êôc sakinwaga, tañ Apômtau oc êtap êsêac sa sênam jaligenj êndêñ noc êmu êmêñja. Biñjanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Eñ oc epenj nê obo sa ma mênêsôm êsêac sêngônj sic, go eñ tau mênênam sakinj êsêac. ³⁸ Aê aoc êôc êsêac, tañ Apômtau embe êmu êmêñ êndêñ omm êsa me êu bônj ma êtap êsêac sa sêjam jali sêmoa. ³⁹ Ajala tonec gebe andu ñatau embe êjala ockatu êmbêcña ondoc geñgentêna oc êmêñ, nañ êkô geñgentêna auc, gebe êtuc ênê andu popoc atom. ⁴⁰ Tec amansañ taôm amboac tonañgenj, gebe Ñamalacnê Latu êmêñ êndêñ ockatu ñasawa, tañ amac abe eñ oc êmêñ atom nañ.”

*Sakinwaga gêdêñ to keso
(Mat 24:45-51)*

⁴¹ Go Petere kêsôm gebe “Apômtau, aôm kôsôm biñgôlinj tonañ gêdêñ aêac taunjenj me gêdêñ êsêac samob gêwiñ.” ⁴² Tec Apômtau gêjô eñ awa gebe “Sakinwaga ñañêñ ma tôkauc asa. Eñ ñac, tañ nê ñatau oc êkêñ eñ ejop ênê kômwaga gebe êkêñ mo êtôm dôñ êndêñ êsêac êndêñ ñanoc. ⁴³ Aê aoc êôc sakinwaga, tañ nê ñatau êmu êmêñ ma êlic eñ kêsap nê kôm tôñ gêmoa. ⁴⁴ Aê jasôm biñjanôgenj êndêñ amac gebe ñatau oc êkêñ eñ ejop ênê waba samob. ⁴⁵ Ma sakinwaga tonañ embe taê ênam ênêc tau ña gebe ‘Ñoc ñatau gêjam gamêñ tôñ’ ma ênac m gebe i sakinwagao to ñac ma êniñ to ênôm gêñ e êjaninj eñ, ⁴⁶ go sakinwaga tonañ nê ñatau oc êmêñ êndêñ bêc, tañ eñ gebe êmêñ atom nañ, to êndêñ ockatu, tañ eñ gêjam kauc nañ, ma oc ênac eñ popoc to êkêñ ñagêjô êndêñ eñ êwiñ lau-sêkêñ-gêwiñ-atomwaga.

⁴⁷ “Sakinwaga tañ kējala nê natau nê biñ, mago kēmasañ to gēgôm ênê biñ kētu tōñ atom nañ, oc êndac sêm ñanô. ⁴⁸ Mago ñac, tañ gējam kauc ñataunê biñ ma gēgôm keso, tañ kêtôm gebe sêmêtôc eñ ña sêm nañ, oc êndac sêm ñanô atom. Ñac, tañ sêkêñ gēñ taêsam gêdêñ eñ nañ, Anôtô oc êjatu gēñ taêsam aña ênê. Ma ñac, tañ sêkêñ gēñ taêsam jakeseñ sa gēwiñ nañ, Anôtô oc êjatu ñanô taêsam êlêlêc aña ênê.

Jesu gēwa lau kêkôc

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ “Aê gamêñ gabe jambaliñ ja ênêc nom ma taêc kêka gebe jalic elom lasêman. ⁵⁰ Ñoc busañgu gabe jaliñña ñatenñ tec gêc, tec ñoc ñalêlôm ñatutuc ñanô, gabe gēñ tau êmbacnê acgom. ⁵¹ Amac abe aê gamêñ gabe jaê wama aña nom me. Masigoc, aê jasôm êndêñ amac gebe gamêñ gabe jawa amac êkôc. ⁵² Êndêñ galoc tonec lau lemeñ teñ embe sêñgôn andu tagenñ, oc sêwa taunñ êkôc. Têlêac sêmoa gêdôgenñ ma luagêc sêmoa gêdôgenñ, luagêc sêmoa gêdôgenñ ma têlêac sêmoa gêdôgenñ. ⁵³ Tama agêc latu ma latu agêc tama, têna agêc latuo ma latuo agêc têna, lawao langwa agêc lawao wakuc ma lawao wakuc agêc lawao langwa oc sêwa taunñ êkôc-êkôc amboac tonanjenñ.”

Têm to noc ñabelo

(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Go Jesu kêsôm gêdêñ lau gebe “Amac embe alic ñamajanñ êpuc êpi gwêcm, oc asôm sebeñ gebe ‘Kom oc ênac,’ ma oc êtôm tonanñ. ⁵⁵ Ma musañgu embe êsêlêñ, oc asôm gebe ‘Gamêñ oc ñandanñ êsa,’ ma oc êtôm tonanñ. ⁵⁶ Amac dansantêna, nom to umbonñ

ņapuc tec ajala, mago amboac ondoc tec ajala noc tonec atom.

*Tamansaņ biņ êndêņ nêņ soņo-soņo
(Mat 5:25-26)*

⁵⁷ “Ma amboac ondoc amac taôm ajala biņ êndêņgeņ atom. ⁵⁸ Embe amagêcnêm soņo-soņo andêņ gôliņwaga ana ma agêc asêlêņ amoa intêna ñadambê, naņ têtmac êtu lêsi êndêņ taôm, gebe moae eņ ê aôm ôndêņ mêtôcwaga ôna, go mêtôcwaga êkêņ aôm êndêņ gejobwaga kapoacwalôņa ma gejobwaga kapoacwalôņa êmbaliņ aôm ôsêp kapoacwalô ôna. ⁵⁹ Aê jasôm êndêņ aôm gebe Oc ôsa aņga tônê ômôêņ atom e ônac nêm tốp samob êmbacnê tomalagen acgom.”

13

Jesu gêlêņ biņ lau kêtu nêrl secņa

¹ Gêdêņ ñasawa tonañ lau ñagêdô sêmoa, taņ sêjac miņ gêdêņ Jesu kêpi lau Galilaiņa ñagêdô, taņ Pilata gêjac êsêac êndu gêdêņ taņ sêkêņ da gêdêņ Anôtô. ² Tec Jesu gêjô êsêac aweņ gebe “Amac abe Galilaia tonañ lau sec sêlêlêc lau Galilaiņa ñagêdô samob su, tec sêôc gêņwapac amboac tônê me. ³ Aê jasôm êndêņ amac gebe Masigoc. Maiao amac embe anam taôm ôkwi atom, oc anaņa samob amboac tônêgeņ. ⁴ Me abe lau 18, taņ andu toņatêpôê baliņ aņga Siloamņa kêku sa jagêjac êsêac êndu naņ, lau geo sêlêlêc lau ñagêdô samob, taņ sêņgônĶ Jerusalem naņ su me. ⁵ Aê jasôm êndêņ amac gebe Masigoc. Mago amac embe anam taôm ôkwi atom, oc anaņa samob amboac tônêgeņ.”

Biņ aiņ gêjam ñanô atomņa

⁶ Go Jesu kêsôm biñgôliñ tonec gebe “Ñac tenj kêsê nê ainj tenj kêsêp nê kôm moña ma gêja gesom ñanô e kêtap sa atom.” ⁷ Tec kêsôm gêdêñ ñac-gejobkômwaga gebe ‘Gôlicgac me, aê gamêñ kêtôm jala têlêac gasom ainj tonec ñanô, mago katap sa atom. Amboac tonañ ôsap su, êkô nom auc êtu agenña.’ ⁸ Tec gejobwaga gêjô enj awa gebe ‘Apômtau, ondec, êkô jala tecenec êwiñ, ma jasap nom to jaôc bôckêpêc êpi ñamôkê. ⁹ Moae oc ênam ñanô. Embe masi, go ôsap su.’ ”

Jesu gêgôm awê tenj gêmac kegasuñ enj ôli ñajam kêsã gedêñ sãbat

¹⁰ Gêdêñ sãbat tenj Jesu kêdônj lau gêmoa lôm tenj. ¹¹ Ma awê tenj gêmoa tonañ ñalau gêmacña tenj gêgôm enj kêtôm jala 18. Enj gêmoa gewec-gewecgeñ ma kêtôm gebe êsa sa atom samucgeñ. ¹² Jesu gêlic enj tec gemôêc enj ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Awê, aê kêgaboac aôm su anja nêñ gêmacgac.” ¹³ Go gêu lêma gêsac enj e sep tagenj awê tau kêmêtôc tau kêtiam ma kelanem Anôtô. ¹⁴ Mago lômmôke gêlic Jesu gêgôm gêmac ñajam kêsã gêdêñ sãbat e kêtû môsi, tec kêsôm gêdêñ lau gebe “Bec kômña 6 tec gêc. Amboac tonañ amêñ êndêñ bêc tônêgeñ gebe sêngôm amac ôlim ñajam êsaña. Amêñ êndêñ sãbat atom.” ¹⁵ Ma Apômtau gêjô enj awa gebe “Amac dansantêna, amac samob agaboac nêñ bôc to donki anja sêniñ gêñ ñamala su gêdêñ sãbat ma awê êsêac jasênôm bugoc. ¹⁶ Ma awê tau, Abraham latuo tecenec, Sadañ gêsô enj tônj kêtôm jala 18 nec, oc janjgamboac ênê Iêpoa su êndêñ sãbat atom me.” ¹⁷ Jesu kêsôm biñ tonañ e nê soño-soño samob majenj tauñ. Ma

lau samob têntac ñajam kêtú gêñsêga ñajam samob, tañ eñ gêgôm nanña.

Bingôlin gêmêc ñawêña
(*Mat 13:31-32; Mar 4:30-32*)

¹⁸ Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêñ kêtôm asagen ma jaê dôñ êpi asagen. ¹⁹ Gamêñ tau kêtôm gêmêc ñawê, ñamalac teñ kékôc jakêsê kêsêp nê kôm. Gêñ tau kêtú kapôêñ e kêtú ka, go moc umbon ñalabuña jasêjam sac sêngôn ñalaka.”

Bingôlin jistña
(*Mat 13:33*)

²⁰ Go Jesu kêtú kênac kêtiam gebe “Jaê dôñ Anôtônê gamêñ êpi asagen. ²¹ Gamêñ tau kêtôm jist awê teñ kékôc ma kêgaluñ gêwiñ polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgen.”

Bij sacgêdô gasuc-gasucña
(*Mat 7:13-14, 21-23*)

²² Go Jesu kêsêlêñ jakêdôn-kêdôn lau anga malac saun to kapôêñ lanô gêlac Jerusalemgen gêja. ²³ Ma ñac teñ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, lau tañ sêngôn maten jali nan, oc luagêcgen me.” Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe ²⁴ “Atu kêka-kêka gebe asô sacgêdô gasucgasuc ana. Aê jasôm êndêñ amac gebe Taêsam oc sêngôm gêñlêlôm elêmê, mago têtôm gebe sêsô sênaña atom.

²⁵ “Êndêñ tañ andu ñatau êndi naêlai katam auc nan, amac oc akô awê ma atuc katam to asôm gebe ‘Apômtau, ôlêc su êndêñ aêac.’ Ma eñ oc êjô amac awem gebe ‘Aê gajam kauc amac amêñ anga ondoc.’ ²⁶ Go amac aôc awem sa ma asôm gebe ‘Aêac aen to anôm gêñ amoa awiñ aôm, ma kôdôn

aêac gômoa ma malacluḡ. ²⁷ Mago eḡ oc êsôm êtiam gebe ‘Aê gajam kauc amac amêḡ anḡa ondoc, amac sec ḡakoleḡwaga samob, ataiḡ taôm su anḡa aêḡoc.’ ²⁸ Amac oc alic Abraham agêc Isak ma Jakob to propete samob sêmoa Anôtônê gamêḡ, mago amac taôm oc têtin amac su naamoa ônê. Anḡa ônê oc têtaiḡ sêwakicgeḡ ma luḡluḡ êkôsiniḡ tau ḡanô. ²⁹ Ma lau oc sêmêḡ anḡa oc kêpi to oc kêsêḡ ma anḡa musanḡu-m to mula-mḡa, nasêḡḡôḡ êtu sêniḡ ḡêḡḡa anḡa Anôtônê gamêḡ. ³⁰ Alicḡac me, lau ḡamuḡa oc têtū ḡamata, ma ḡamataḡa oc têtū ḡamu.”

Jesu têtac ḡêwiḡ Jerusalem
(Mat 23:37-39)

³¹ Gêdêḡ ḡasawa tonanḡeḡ Parisai ḡagêdô dêdêḡ Jesu sêja ma sêsôm gebe “Ôêc anḡa tonec ôna, gebe Herodo gebe ênac aôm êndū.” ³² Tec Jesu kêsôm ḡêdêḡ êsêac gebe “Ana ma asôm êndêḡ ḡac imbêla pap tônê gebe ‘Gôlicḡac me, aê tec kêtiḡ ḡalau sec ma ḡagôm ḡêmac ḡajam kêsa. Oc janḡôm êndêḡ ḡaloc ma bêbêc, ma êndêḡ bêc êtu têtêacḡa oc janac dabiḡ ḡoc kôm. ³³ Lêḡ tonec ḡêjac aê ḡawae gebe jasêlêḡ ḡaloc to bêbêc ma ḡaelenḡ gebe propete teḡ kêtôm gebe ênaḡa anḡa gamêḡ teḡ atom, anḡa Jerusalem tagenḡ.’

³⁴ “Jerusalem, Jerusalem, aôm ḡôjac propete êndū to kôtuc êsêac, taḡ Anôtô kêsakiḡ dêdêḡ aôm sêwac nanḡ, ḡa poc endū. Aê ḡagôm ḡêḡlêlôm elêmê gebe janac aômniêm ḡapalê sa amboac talec têna ḡêjac ḡalatu sa sêsô magê ḡalabu, mago amac adec. ³⁵ Alic acgom, amacniêm andū oc êtu tuc êkôḡa. Ma aê jasôm êndêḡ amac gebe Alic aê atom e asôm

gebe ‘Lambin êndên en, tañ gêmên gêjam Apômtau lanô nan.’ ”

14

Jesu gêgôm ñac gêmac ôli ñajam kêsa

¹ Gêdên sabat ten Jesu kêsô Parisainên kasêga ten nê andu gaja gebe sênin gen ma lau dêdib en sêmoa. ² Sêmoa e ñac ôli kêsun-kêsun ten gêdên Jesu gêja. ³ Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdên biñsatau to Parisai gebe “Embe dangôm gêmac ñajam êsa êndên sabat, oc eso biñsu me masi.” ⁴ Mago êsêac sêjam tauñ tôn. Tec Jesu kêkam ñac tau e gêgôm en ôli ñajam kêsa ma kêkên en gêc gêja. ⁵ Go kêsôm gêdên êsêac gebe “Amacnêm asa, embe latu me bôc emben êsêp sê tobu êndên sabat ma oc ê en sa seben êndên sabat atom me.” ⁶ Ma êsêac têtôm gebe sêjô biñ tonan atom.

Biñ tamoasin lau to takônin tauñña

⁷ Jesu gêlic gebe ñaclen sêgôm mocsac gebe sêngôn ñamatanagen, tec kêsôm biñgôlin ten gêdên êsêac gebe ⁸ “Ñac ten embe êkalem aôm gebe ônin awê to ñac ñamoasin ôwin, nan ôngôn ñamata atom, gebe moae ñatau kêkalem ñac towae ten êlêlêc aôm su êwin êmên, ⁹ go ñac, tañ kêkalem amagêc wacêsôm êndên aôm gebe ‘Ôwi malam sin êndên ñac tonecman.’ Ma aôm oc ôndi tomajamgen naôngôn ñamuña. ¹⁰ Embe sêkalem aôm, nan naôngôn ñamuña acgom. Go ñac, tañ kêkalem aôm nan, embe êmên, oc êsôm êndên aôm gebe ‘Ñoc ñac, ôsa mênôngôn ñamataña.’ Amboac tonan oc etoc aôm sa êndên lau samob, tañ sêngôn sêwin aôm nan sêlic.

11 Ten embe etoc tau sa, nan Anôtô oc êkônin en, ma ten embe êkônin tau, nan Anôtô oc etoc en sa.”

12 Go Jesu kêsôm gêdên nac, tan kêkalem en nan gebe “Embe ono gêŋ ocsalô me êtulan, nan ôkalem nêŋ lau to lasimi ma tawan to lau tolêlôm, tan acnêŋ sackapoagêdô gêdên tau nan, gebe moae sêkalem aôm ŋagêjôn nanŋen atom. 13 Embe ono moasin, nan ôkalem lau ŋalêlôm sawa to pulin ma magin kêsû to matenpecŋen, 14 go aê aoc êôc aôm, gebe êsêac tonan oc sêkalem aôm ŋagêjôn nan atom, ma êndên tan lau gêdên sêndi sa nan, Anôtô oc êkên ŋagêjô êndên aôm.”

Binŋolin moasin kapôênŋa
(Mat 22:1-10)

15 Ŋacleŋnên ten gênô bin tonan ma kêsôm gêdên Jesu gebe “Aê aoc êôc nac, tan oc ênin gêŋ anŋa Anôtônê gamên nan.” 16 Tec Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ŋac ten gêgôm moasin kapôên ma kêkên jaen lau taêsam. 17 Kêdabin gebe sênin ŋamoasin tau ma kêsakin nê sakinwaga ten gêja gebe naêsôm êndên lau, tan jaen gêdên êsêac kwananŋen nan gebe ‘Amên, gebe gajac ŋabin gêŋ gêbacnê.’ 18 Ma êsêac samob nêŋ ŋalêlôm kêtôm taugen tec sesen taun su. Ŋac ŋamatan kêsôm gêdên en gebe ‘Aê gajam ôli kôm ten, tec najanac kêsi acgom. Amboac tonan jaten aôm gebe naômansan ŋoc bin.’ 19 Ma nac ten kêsôm gebe ‘Aê gajam ôli bôc 10, tec najanac ŋoc gêŋ kêsi. Aê jaten aôm gebe naômansan ŋoc bin.’ 20 Go ten kêsôm gebe ‘Aê galoc gajam awê sa, tec katôm gebe jawac atom.’ 21 Sakinwaga tonan gêmu jagêjac min bin samob tonan ŋai gêdên nê ŋatau. Teic andu ŋatau têtac ŋandan kêsa ma kêsôm

gêdêñ nê sakinwaga tonañ gebe ‘Sebenj ôna ma ojon lau ñalêlôm sawa to pulinj ma matenpec to maginj kêsu sa anja malac ñaintêna saunj to kapôênj mênjsêsô gamênj tonec.’ ²² Ma sakinwaga kêsôm gebe ‘Apômtau, binj tanj kôjatu aê gebe jangômña nanj gagôm su, mago andu gêlôc atom tagenj.’ ²³ Tec ñatau kêsôm gêdêñ sakinwaga tau gebe ‘Ôsa kôm ñaintêna to tunmagê ôna ma ôkac lau gebe sêsô sêmênj e ñoc: andu êlôc.’ ²⁴ Ma aê jasôm êndênj amac gebe Lau tanj sênjô aênjoc jaenj su nanj, nêñ tenj oc êsac aênjoc moasinj ñagec atom.”

Binj tasap Jesu tôñña
(Mat 10:37-38)

²⁵ Lau taêsam sêwinj Jesu sêja, tec kêsa tau ôkwi ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe ²⁶ “Ñac tenj embe êndênj aê êmênj ma têtac endec tama agêc têna ma nê awê to ñapalê ma lasiio to ñac ma ênac kapoac tau atom, nanj oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseñom atom. ²⁷ Ñac tenj embe êôc nê kakesotau êndanjguc aê atom, nanj oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseñom atom. ²⁸ Amacnêm tenj embe taê ênam gebe êkwê lôm tenj, go êñgônj sic ma êsa waba andu tauña ñaôli samob sa êmuñ acgom e êjala gebe nê awa kêtôm gebe ênac dabinj kôm tau. ²⁹ Eñ embe êñgôm amboac tonañ atom, go êu demboñ ênsac ñaômagenj ma êtôm gebe ênac dabinj andu atom. Ma lau samob, tanj sêlic nanj, oc sêsu enj susu ³⁰ ma sêsôm gebe ‘Ñac tônê kêkwê lôm gêjac mgenj, mago kêtom gebe ênac dabinj atom.’ ³¹ Ma kinj tenj, tanj nê sinwaga 10,000 embe ênac sinj êndênj kinj tenj, tanj nê sinwaga 20,000 nanj êñgônj sic ma taê ênam tau ñapep êmuñ acgom e êjala gebe nê ñaclai kêtôm gebe êku ñacjo tulu me masi. ³² Embe êtôm

atom, go êsakiñ lau-sê-wamawaga nasêpuc ñacjo tôñ jaêcgeñ ma teten êtu wamaña. ³³ Amboac tonan amacnêm ñac ten embe êwi nê gêñ samob siñ samucgeñ atom, oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseñom atom.

Gwêc tañ kêtú sec

(Mat 5:13; Mar 9:50)

³⁴ “Gwêc tonan gêñ ñajam, mago embe ñamakic ênaña, oc danğôm ñamakic êsa êtiam amboac ondoc. ³⁵ Oc êtôm gebe tapalip êsêp kôm to êpi lënduc êna atom, tambaliñ siñ ñaômagen. Ñac ten nê tañasuñ êñôña embe ênêc, nan êñôman.”

15

Biñgôliñ domba gêjaña

(Mat 18:12-14)

¹ Teloñ to lau sec samob têtú gasuc Jesu sêmêñ sebe sêñô en. ² Tec Parisai to biñsutau têtú môsi ma sêsôm gebe “Ñac tonec kêkôc lau sec sa ma geñ gêñ gêñgôn gêwiñ êsêac.” ³ Go Jesu kêsôm biñgôliñ tonec gêdêñ êsêac gebe.

⁴ “Amacnêm ñac ten embe nê domba 100 sêmoa e ñaten eo tau, oc êñgôm amboac ondoc. En oc êwi 99 siñ sêmoa gamêñ sawa ma naensom nan gêbôm e êtap sa. ⁵ Embe ensom êmoa e êtap sa, oc êu ênsac magim ma êtu samuc nê gêñ ⁶ e naêpi nê andu, go êmôêc nê tawan to lau sackapoagêdô gêdêñ tauña mênêsôm êndêñ êsêac gebe ‘Têmtac ñajam awiñ aê gebe aê katap ñoc domba, tañ gêjaña nan, sa kêtiam.’ ⁷ Aê jasôm êndêñ amac gebe Ñac sec tagen embe ênam tau ôkwi, nan lau undambêña oc

têtu samuc enj êtôm tonanĵ êlêlêc lau gêdêĵ 99, taĵ sêpô lêna binĵ sênam taunĵ ôkwiĵa atom nanĵ.

Binĵôlinĵ mone geĵanja

⁸ “Me awê tenĵ embe nê mone 10 ênêc ma embe tenĵ ênaĵa, oc êĵgôm amboac ondoc. Enĵ êtuĵ ja sa naêsa gamêĵ ma ensom ĵapaĵ e êtap sa. ⁹ Enĵ embe êtap sa, oc êmôêc nê lauo to lau sackapoagêdô gêdêĵ taunĵa ma êsôm gebe ‘Têmtac ĵajam awiĵ aê, gebe aê katap ĵoc mone, taĵ gêĵanja su nanĵ sa kêtiam.’ ¹⁰ Aê ĵasôm êndêĵ amac gebe Ĵac sec tagenĵ embe ênam tau ôkwi, Anôtônê aĵela oc têtu samuc enĵ êtôm tonanĵ,”

Binĵôlinĵ latu gêĵanja

¹¹ Go Jesu kêsôm gebe “Ĵac tenĵ latuagêc sêmoa. ¹² Ma ĵac saunĵ kêsôm gêdêĵ tama gebe ‘Tamoc, ôkêĵ gêĵ samob, taĵ gawê kainĵ nanĵ, êndêĵ aê.’ Tec tama gêwa waba kêkôc gêdêĵ êsêagêc. ¹³ Bêc ĵauc atom, go ĵac saunĵ kêkêĵ nê waba samob lau sêĵam ôli su ma kêkôc ĵaawa gêdi gêĵa gamêĵbôm. Aĵga ônê kêsa lêĵ sêlêĵ e kêĵainĵ nê awa samob. ¹⁴ Kêta nê gêĵ salinĵ-salinĵenĵ e gêbacnê samob ma tôbôm kapôêĵ kêsa gamêĵ tonanĵ, go ĵac tau gêĵgônĵ ĵageo ĵanô. ¹⁵ Tec ĵakêsap gamêĵ ĵatau tenĵ tônĵ, taĵ kêsakinĵ enĵ gebe ejop ênê bôcanô, nanĵ sêmoa sêĵam. ¹⁶ Ĵac tau taê kêka tagenĵ tonec gebe êniĵ gêĵ ĵaôlic, taĵ bôc senĵ-senĵ nanĵ, gebe êoc enĵ tônĵ, mago lau tenĵ sêkêĵ gêĵ tenĵ gêdêĵ enĵ atom. ¹⁷ Tec taê gêĵac tau kêsi-kêsi gebe ‘Tamocnê kômwaga taêsam e gêĵ kêlêsuc êsêac, mago aê tec mo êĵô aê êndu aĵga tonec nec. ¹⁸ Aê ĵandi ĵandêĵ tamoc najasôm êndêĵ enĵ gebe Tamoc, aê gagôm sec gêdêĵ Anôtô to gêdêĵ

aôm. ¹⁹ Amboac tonañ ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom. Ôkêñ aê jatu nê m kômwaga ten.’ ²⁰ Go gêdi gêdêñ tama gêja.

“Kasêlêñ jakêsa jaêcgeñ e tama gêlic eñ. Tec taê walô eñ ma kêlêti jakambôêñ eñ ma kêlêsoñ eñ alianô. ²¹ Go latu kasôm gêdêñ eñ gebe ‘Tamoc, aê gagôm sec gêdêñ Anôtô to gêdêñ aôm. Amboac tonañ ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom.’ ²² Ma tama kêsôm gêdêñ nê sakiñwaga gebe ‘Seben akôc ñakwê ñajamanô tau mênakêñ eñ êsô ma akêka joc êsêp eñ lêma to akêñ atapa êsêp eñ akaiñ. ²³ Ma akôc bôc, tañ talôm e kêtôp ñajam nan, mênangun gebe taniñ totêntac ñajamgeñ, ²⁴ gebe latuc tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa. Gêjaña su, mago katap eñ sa kêtiam.’ Ma samob sêmoa totêntac ñajamgeñ.

²⁵ “Latu ñacsêga gêmoa kôm. Eñ gêmu gêmêñ e kêdabiñ andu su, go gêñô on to wê. ²⁶ Tec gêmôêc ñapalê ten jakêtu kênac gêñ tônê ñam gêdêñ eñ. ²⁷ Ma ñapalê kêsôm gêdêñ eñ gebe ‘Lasim gêmu gamêñ tec tamam gegun bôc, tañ talôm e kêtôp ñajam nan, gebe kêtap lasim sa toôli samucgeñ kêtiam.’ ²⁸ Têwa têtac ñandan e gebe êsô andu êna atom. Tec tama kêsa gêja jagêjam malô-malô eñ. ²⁹ Ma eñ gêjô tama awa gebe ‘Gôlicgac me, jala taêsam gajam sakiñ gêdêñ aôm ma kagêli aôm nê m binసు ten atom. Mago kôkêñ noniñ ñalatu ten gêdêñ aê gebe aêac to ñoc lau aniñ totêntac ñajamgeñ nec atomanô. ³⁰ Mago latôm, tañ kêjaiñ nê m waba gêmoa gêwiñ mockaiño nan, gêmêñ acgom, gocgo gôgun bôc, tañ talôm e kêtôp ñajam nan, kêtu eñña.’ ³¹ Tec tama kêsôm gêdêñ eñ gebe ‘Latucenec, aôm

gôngôñ gôwiñ aê ñapañ, ma aêñoc gêñ samob kêtú aômnêm gêwiñgac. ³² Aêac têntac ñajam to ôliñ kêpi nec jagêdêñgoc, gebe lasim tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa. Enj gêjaña su, mago tatap enj sa kêtiam.’ ”

16

Binğôliñ gejobwaga secña

¹ Ñasawa tenj Jesu kêsôm gêdêñ nê ñacsenomi gebe “Ñac tolêlôm tenj gêñgôñ ma nê gejobwaga tenj gêmoa. Ma lau sêju binğêdêñ ñatau gebe gejobwaga kêjainj ênê waba. ² Tec ñatau gêmôêc enj ma kêsôm gêdêñ enj gebe ‘Binğ amboac ondoc tec gañô kêpi aôm nec. Ôwa kôm gejobwagaña sa acgom gebe aômnêm kôm gejobwagaña gêbacnê.’ ³ Gejobwaga tonañ kêsôm gêdêñ tau gebe ‘Ñoc ñatau oc êkôc ñoc kôm gejobwagaña su anğa aêñoc, tec jañgôm asagenj. Kôm takwê nomña oc jañgôm êtôm atom, ma embe jatenj gêñ, oc majoc. ⁴ Aê kajala gêñ, tañ gabe jañgôm nañ, ec sêkôc aê sa jañgôñ nêñ andu êndêñ noc ñatau êtiñ aê su anğa kôm gejobwagaña.’ ⁵ Go kêkalem lau samob, tañ nê ñataunê tốp gêc êsêacña nañ, tagenj-tagenj dêdêñ enj sêja ma kêtú kênac gêdêñ ñac ñamataña gebe ‘êôc ñataunê tốp amboac ondoc gêc aômña.’ ⁶ Ma enj kêsôm gebe ‘Niptêkwi wapap 100.’ Go enj kêsôm gêdêñ ñac tau gebe ‘Ôñgôñ sic ma ôkôc nêm papia tốpña mênjoto sebenj gebe 50.’ ⁷ Go kêtú kênac ñac tenj gebe ‘Ma aômnêm binğ tốpña amboac ondoc.’ Tec enj kêsôm gebe ‘Jañgom gasuc kapôêñ 100.’ Ma gejobwaga kêsôm gêdêñ enj gebe ‘Ôkôc nêm papia tốpña ma oto gebe 80.’ ⁸ Go ñatau kêlanem gejobwaga keso tonañ

gebe gêgôm tokauc gebe lau nom tonecña sêgôm gêñ gêdêñ tauñ tokauc sêlêlêc lau ñawêña su.

⁹ “Amboac tonañ jasôm êndêñ amac gebe Akôc awa nomña naanam lau ôkwi têtac êwiñ amac, gebe sêkôc amac sa anğôñ bec tenğenña êndêñ noc awa êmbacnêña. ¹⁰ Ñac teñ embe ejop gêñ ñasec-ñasec ñapepğen, oc ejop gêñ kapôên-kapôên êtôm tonañ. ¹¹ Embe ajop awa nomña ñapep atom, ma asa oc êkêñ waba ñanô êndêñ amac gebe ajopña. ¹² Ma embe ajop gêñ jaba tonec ñapep atom, ma asa oc êkêñ gêñ ñanô êndêñ amac gebe awê kainê esa ôlim.

¹³ “Sakinwaga teñ ênam sakin apômtau luagêc êtôm atom, eñ oc têtac endec teñ ma têtac êwiñ teñ me oc êsap teñ tôñ ma têtac êmbu teñ. Amac amboac tonañ, atôm gebe anam Anôtô to awa êpi tagen atom.”

Jesunê biñ ñalô ñagedô

(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12)

¹⁴ Parisai tañ sêgôm mocsac awêña nan, sêñô biñ samob tônê e sêlêc lusunñ sa. ¹⁵ Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac tec atoc taôm sa gêdêñ ñamalac gebe lau gêdêñ amac, mago Anôtô kêjala amacnêm ñalêlôm su. Waen tañ ñamalac sê taên nan, Anôtô gêlic amboac gêñ alôb-alôb.

¹⁶ “Mosenê biñsu to propetenêñ biñ gêbacnê gêdêñ Joaņnê têm, go sêsôm ñawae ñajam Anôtônê gamêñña lasê ma lau samob sêkac tauñ sebe sêsô sêna. ¹⁷ Mago undambê to nom embe ê su, oc ñagaô êlêlêc biñsu ñatalô saunãnô teñ ê suna su.

¹⁸ “Ñac teñ embe endec nê awê ma ênam teñ, oc êngôm gêñ mockainña. Ma ñac teñ embe ênam

awê, tañ nê akwenj gedec enj nanj, oc êngôm gêñ mockainjña amboac tonanjenj.

Nac tolêlôm agêc Lasara

¹⁹ “Nac tolêlôm tenj gêngônj. Enj kêsô ñakwê asôsamuc to kwalam-kwalam ñajam-ñajam ma kêtôm bêcgenj kêmoasinj tau ñapep. ²⁰ Ma ñac ñalêlôm sawa tenj gêngônj, nê ñaê Lasara. Kamoc gêjac têc enj auc ma tetoc enj gêc ñac tolêlôm nê sacgêdô. ²¹ Enj gebe êniñ mo ñapopoc, tañ kêsêlô anja ñac tolêlôm nê tebo nanj, ma kêam sêja e têdamôê ênê kamoc. ²² Sêmoa acgom, go ñac ñalêlôm sawa tau gêmâc êndu ma anjela sêsip enj jatetoc enj gêngônj Abrahamnê labum ñaô. Go ñac tolêlôm gêmâc êndu amboac tonanjenj ma sêsunj enj. ²³ Enj gêmôa lamboam tonandanj kapôênj ma gêôc mataanô sa e gêlic Abraham gêngônj jaêcgenj ma Lasara gêngônj enj labum ñaô. ²⁴ Tec gêmôêc gebe ‘Tamoc Abraham, taêm walô aê ma ôsakinj Lasara êsac lêmalatu ñatêpôê ñagec tônj êsêp bu ma mênêmoasac imbeloc êtu luc gebe gamoa jawaô ñalêlôm tonandanjenj.’ ²⁵ Ma Abraham kêsôm gebe ‘Latucenec, taêm ênam gebe kôkêc nêm ñajam su kwananjenj gêdênj gômôa matam jali, ma Lasara kêkôc secgenj. Mago galoc enj gêngônj malôgenj anja tonec ma aôm gômôa tonandanjenj. ²⁶ Ma binj tenj êwiñ gebe Ñasawa kapôênj tec gec, genj aêc to amac gêngic. Lau tenj anja tonec embe taênj ênam gebe dêndênj amac sêwac, oc têtôm atom. Ma anja tonanjenj amboac tonanjenj.’ ²⁷ Go ñac tolêlôm kêsôm gebe ‘Amboac tonanjenj, tamoc, jatenj aôm gebe ôsakinj enj êna tamocnê andu. ²⁸ Aênjoc lasici lemenj tenj tê sênjônj, tê naêkênj puc êsêac ñapep gebe sêsêp

ņandaņ ņagamêņ tonec sêmêņ sêwi ņ atom.’ ²⁹ Tec Abraham kêsôm gebe ‘Mose to propete nêņ biņ tê gêc êsêacņa nê, ac sêņômaņ.’ ³⁰ Ma eņ kêsôm gebe ‘Masi, tamoc Abraham, tonec kêtôm atom. Mago ņac teņ aņga ņacmatênêņ embe êndêņ êsêac êna, oc sênam tauņ ôkwi.’ ³¹ Tec Abraham kêsôm gêdêņ eņ gebe ‘Êsêac embe sêkêņ taņeņ Mose to propete nêņ biņ atom, oc sêkêņ êwiņ ņac, taņ êndi sa aņga ņacmatênêņ naņ, atom amboac tonaņeņ.’ ”

17

Biņ kêpi sec

(Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42)

¹ Go Jesu kêsôm gêdeņ nê ņacsenomi gebe “Lêtôm taņ êņgôm lau têtu sec naņ mêņêsa, mago ojae ņac, taņ lêtôm ņam kêsêp eņ naņma. ² Sêwa poctêmui sa eņ gêsutêkwa ma sêmbaliņ eņ êsêp gwêc êna, go ņajam, gebe êtim lau sauņ tonec nêņ teņ e êtu sec nec atom. ³ Alic taôm.

“Lasim embe êņgôm sec, go wec biņ eņ. Ma eņ embe ênam tau ôkwi, go ôsuc ênê biņ ôkwi. ⁴ Ma embe êņgôm aôm sec êtu dim 7 êndêņ bec tageņ, ma êkac tau ôkwi êndêņ aôm êmu êwac êtu dim 7 wacêsôm gebe ‘Aê gajam tauc ôkwi,’ go ôsuc ênê biņ ôkwi.”

Biņ kêpi takêņ gêwiņ

⁵ Aposolo sêsôm gêdêņ Apômtau gebe “Ôkêņ aêacma akêņ gêwiņ esewec.” ⁶ Tec Apômtau kêsôm gebe “Embe nêmu akêņ êwiņ êtôm gêmêc ņawê ma asôm êndêņ ka kamoc-kamoc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa naôsê taôm ôkô gwêc,’ oc taņa wamu êndêņ amac.

Sakiŋwaganê kôm

⁷ “Amacnêm asa nê sakiŋwaga embe êkaliŋ nom me ejop bôc su ma aŋga kôm êmu êmên, oc êsôm êndên enj gebe ‘Gacgeŋ mênôŋgôn sic ma ôniŋ geŋ.’
⁸ Natau teŋ oc êsôm atom. Enj oc êsôm êndên sakiŋwaga gebe ‘Ono ŋoc gêŋ ma ômansaŋ taôm êtu ônam sakiŋ aêŋa e janiŋ to janôm gêŋ su acgom, go taôm naôniŋ to ônôm nêŋ gêŋ êndaŋguc.’
⁹ Oc ênam danŋe êndên nê sakiŋwaga tonaŋ gebe gêgôm kôm, taŋ kêjatu enŋa naŋ, me masi.
¹⁰ Ma amac amboac tonaŋ. Embe aŋgôm kôm samob, taŋ sêjatu amacŋa naŋ, go asôm gebe ‘Aêac sakiŋwaga ŋaôma, tec agôm gêŋ, taŋ gêjac aêac ŋawae naŋgeŋ.’ ”

Jesu gêgôm lau tokamobôm 10 ôliŋ têtû selec

¹¹ Jesunê lêŋ kepeŋ Jerusalem, tec kêsêlêŋ kêsâ Samaria to Galilaia ŋamadiŋgeŋ gêja.
¹² Ma enj gêô lasê malac teŋ ma lau tokamobôm 10 dêdac enj sêkô jaêcgeŋ sêkanôn enj
¹³ ma sêmôêc sêpuc awen sagenj gebe “Mêtêmôkê Jesu, taêm walô aêacmên.”
¹⁴ Jesu gêlic ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Aêc naatôc taôm êndên lau dabuŋwaga.” Tec sêsêlêŋ sêmoa ma ôliŋ têtû selec.
¹⁵ Êsêacnêŋ ŋac teŋ gêlic tau gebe ôli ŋajam kêsâ, tec kêkac tau ôkwi gêmu menkêlambiŋ Anôtô ŋa awa kapôên,
¹⁶ ma gêu tau laŋôanô jagêdên nom gêc Jesu akaiŋŋa, go gêjam danŋe gêdên enj. Ma ŋac tau enj ŋac Samariaŋa teŋ.
¹⁷ Ma Jesu kêsôm gebe “Aê gaboc lau 10 ôliŋ têtû selec. Ma 9 sêmoa ondóc.
¹⁸ Nêŋ ŋac teŋ gebe êmu êmên êlambiŋ Anôtôŋa gêmoa atom me, ŋac jaba tagenj tonec me.”
¹⁹ Go Jesu kêsôm gêdên enj gebe “Ôndi

sa ma ôêc ôna, aômnnêm kôkêñ gêwiñ tec gêgôm aôm ñajam kêsa.”

*Bij kêpi Anôtônê gôliñ êmeñña
(Mat 24:23-28, 37-41)*

²⁰ Parisai ñagêdô têtù kênac Jesu gebe “Êndên ondoc Anôtônê gôliñ êmên.” Tec eñ gêjô êsêac awen gebe “Anôtônê gôliñ êmên tonapuc gebe talic ña matenjanôña nec atom. ²¹ Êsêac oc sêsôm gebe ‘Gêc tonec’ me ‘gêc ônê’ nec atom, gebe Anôtônê gôliñ wacgêc amac ñalêlôm.”

²² Ma eñ kêsôm gêdên ñacsenomi gebe “Ñabêc ñagêdô oc êmên, ma amac oc anam awem su gebe alic Ñamalacnê Latunê bêc tagenjen, mago oc alic atom. ²³ Êsêac oc sêsôm êndên amac gebe ‘Alic, gêmoa ônê. Alic, gêmoa tonec,’ nan ana atom ma andanꝓuc êsêac atom. ²⁴ Kêtôm ôsic kêkac eb tagen ma kêpô umbon ñalabu anga ñagêdô e jakêsa gêdô nan, Ñamalacnê Latu embe êmên, oc êtôm tônê. ²⁵ Mago eñ êôc ñandan taêsam to lau têm tonecña têtin eñ su êmun acgom. ²⁶ Gên tan sêgôm gêdên Noanê bêc nan, oc sêngôm êndên Ñamalacnê Latunê bêc amboac tonan. ²⁷ Êsêac samob sen to sênôm gên ma ñac sêjam awê to awê sêjam ñac e gêdên bêc, tan Noa kêsô wan ñalêlôm gêja nan, ma bu kêsun mêngeßen êsêac samob su. ²⁸ Gêdên Lotnê bêc sêgôm amboac tonanjen. Êsêac samob sen to sênôm gên, ma sêjam ôli gên to sêkên gên gêdên lau sêjam ôli, ma sêsê gên to sêkwê nên andu. ²⁹ Mago gêdên bêc, tan Lot kêsa anga Sodom gêja nan, ja to talao anga undambê kêsêp e gesen êsêac samob su.

³⁰ Ma êndên bêc, tañ Njamalacnê Latu eoc tau lasê nañ, oc êtôm tonanğen.

³¹ “Êndên bêc tônê ñac teñ embe êngôn salôm ñaô, nañ êsêp naêkôc nê gêñ, tañ gêc andu ñalêlôm nañ atom. Ma ñac teñ embe êmoa kôm, nañ êkac tau ôkwi êmu êna nê andu atom amboac tonanğen. ³² Taêm ênam Lotnê awê. ³³ Ñac teñ embe êngôm gêñlêlôm gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu, ma ñac teñ embe êmac êndu, oc êngôn mata jali. ³⁴ Aê jasôm êndên amac gebe Êndên êmbêc tau tônê ñac luagêc embe sênêc mê tagen, nañ Apômtau oc êkôc teñ sa ma êwi teñ siñ. ³⁵ Ma awê luagêc embe sêlai polom sêwiñ tauñ sêmoa, nañ Apômtau oc êkôc teñ sa ma êwi teñ siñ. [³⁶ Ma ñac luagêc embe sêmoa kôm sêwiñ tauñ, nañ Apômtau oc êkôc teñ sa ma êwi teñ siñ.]” ³⁷ Ma êsêac têtü kênac eñ gebe “Apômtau, oc ñanô êsa añga ondoc.” Tec eñ kêsôm gêdên êsêac gebe “Gamênñ tañ ñamêtê teñ gêc nañ, aoco oc sêkac sa sêmoa.”

18

Bingôliñ awêruc ma mêtôcwagaña

¹ Jesu kêsôm bingôliñ teñ gêdên êsêac gebe êkêli êsêac gebe teten mec ñapañ têtü golon atom. ² Eñ kêsôm gebe “Mêtôcwaga teñ gêngôn malac teñ. Eñ kêtêc Anôtô atom ma gê go ñamalac atom. ³ Ma awêruc teñ gêngôn malac tonan, nañ gêdên eñ gêja-gêja ma kêsôm gebe ‘Ônam aê kêsi añga ñoc soño-soñonê.’ ⁴ Mêtôcwaga gedec e ñasawa teñ, gocgo kêsôm gêdên tau gebe ‘Aê katêc Anôtô atom ma gaê go ñamalac atom, ⁵ mago kêtü awêruc tonec kêlênsôn aêña, tec gabe janam eñ kêsi, gebe

moae nê meloco êsa mênêtap aê lanôcanô auc.’ ”
⁶ Go Apômtau kêsôm gebe “Akêñ tanjem bi ñ, tañ mêtôcwaga keso kêsôm nañ. ⁷ Amac abe Anôtô oc ênam nê lau, tañ kêjaliñ êsêac sa ma awenñ gêjac enñ kêtôm bêc to gelenjenñ nañ, kêsi atom me. Ma abe oc ênam tau tôñ me. ⁸ Aê jasôm êndênñ amac gebe Enñ oc ênam êsêac kêsi sebenñ. Tagenñ êndênñ noc Njamalacnê Latu êmênña nañ, oc êtap sêkênñ gêwiñ ñanô sa aña nom me masi.”

Biñgôliñ Parisai agêc telonña

⁹ Jesu kêsôm biñgôliñ tonec gêdênñ lau ñagêdô, tañ sêlic taunñ sebe lau gêdênñ ma sêbu lau ñagêdô nañ gebe ¹⁰ “Ñac luagêc sêpi lôm dabunñ sêja sebe tetenñ mec, Parisai tenñ ma telonñ tenñ. ¹¹ Parisai kêsa jakêkô ma ketenñ mec gêc lêlômgenñ gebe ‘O Anôtô, aê gabe janam danje êndênñ aôm gebe aê katôm ñamalac ñagêdô amboac kêjanğowaga to lau sec ma mockaiñ ma amboac telonñ tonec atom. ¹² Aê gajam dêbu ñ mo kêtôm dim luagêc kêtôm wokegenñ, ma ñoc gêñ samob, tañ katap 10-10 sa nañ, kakôc ñatenñ su kêtômgenñ mênkêkênñ kêtú da.’ ¹³ Go telonñ tau kêsa jakêkô ñalêtiñ. Enñ gebe êoc mataanô sa êpi undambê atom, go kêpô gêduc ma kêsôm gebe ‘O Anôtô, taêm labu aê ñac secmañ.’ ¹⁴ Aê jasôm êndênñ amac gebe Ñac tonañ kêsêp nê andu gêja nañ Anôtô gêlic enñ amboac ñac gêdênñ kêlêlêc Parisai su. Tenñ embe etoc tau sa, go Anôtô êkôninñ enñ, ma tenñ embe êkôninñ tau, go Anôtô etoc enñ sa.”

*Jesu gêjam mec ñapalê
 (Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)*

¹⁵ Lau sejon ñapalê dedec dêdêñ Jesu sêja gebe êkêñ lêma ênsac êsêac. Ma nê ñacseñomi sêlic e sec biñ êsêac. ¹⁶ Go Jesu gêmôêc êsêac ma kêsôm gebe “Andec ñapalê dêndêñ aê sêmênman. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenan ñai tec têtú Anôtônê gamên ñatau. ¹⁷ Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Ñac, tañ êkôc Anôtônê gamên sa êtôm ñapalê atom nan, oc êsô êna atom.”

Ñac tolêlôm

(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)

¹⁸ Ma kasêga teñ kêtú kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê ñajam, aê jañgôm amboac ondóc gebe jawê kain jañgôn matóc jali teñgen.” ¹⁹ Tec Jesu kêtú kênac eñ gebe “Amboac ondóc kôsam aê gebe ñajam. Ñac ñajam teñ gêmoa atom, Anôtô taugen. ²⁰ Biñsu tec gônô su gebe ‘Ôñgôm gên mockaino to mockainña atom. Ônac ñamalac êndú atom. Ônam gengeñ atom. Ônga biñ atom. Otoc tamam agêc tênam sa.’ ” ²¹ Ma ñac tau gêjô eñ awa gebe “Aê kamasan biñ samob tonan kêtú tôñ su gêdêñ aê ñapalêgen e mênghêdêñ galóc.” ²² Jesu gênô ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Gên tageñ tec aôm kôpô lêna. Ôkêñ nêwaba samob lau sênám ôli ma ônac sam ñaawa êndêñ lau ñalêlôm sawa, go nêwaba awa oc ênêc undambê, ma ômôên ôndañguc aê.” ²³ Ñac tau gênô biñ tonan e nê ñalêlôm ñawapac kêsá, gebe eñ ñac tolêlôm ñanô.

²⁴ Jesu mata gê eñ ma kêsôm gebe “Lau tolêlôm embe sêsô Anôtônê gamên sêna oc sênghôm elêmê. ²⁵ Bôc kamele teñ oc êsêli êsô so ñalasê êna ñagaôgen êlêlêc ñac tolêlôm êsô Anôtônê gamên ênaña su.” ²⁶ Ma lau, tañ sênô biñ tau nan, sêsôm gebe “Ai,

amboac tonan asa ênam samuc.” ²⁷ Tec Jesu kêsôm gebe “Gên tan ñamalac sêngôm êtôm atom nan, Anôtô oc ê gôm naêtôm.”

²⁸ Go Petere kêsôm gebe “Ôlic acgom, aêacmên tec awi ma gên samob sin ma adaguc aôm.” ²⁹ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Bi anô, aê jasôm êndên amac gebe Lau samob, tan sêwi andu me awê me lasitêwai me tenenji me tamenji me ñapalê sin kêtû Anôtônê gamê ña, ³⁰ oc têtap gên ñanô tau taêsam sa êlêlêc su êndên têm tonec, go êndên têm ônêña oc sêngôn maten jali tenen.”

*Jesu geoc nê ñandan lasê kêtû têlêacña
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)*

³¹ Go Jesu kêkôc êsêac 12 sa ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana, ma bin samob, tan propete teto kêpi ñamalacnê Latu nan, oc êtu anô, ³² gebe êsêac oc sêkên en êndên lau samuc nasêsu en susu to sêlênsu en ma sêkasôp êpi en. ³³ Êsêac oc si en, go sênac en êndu e abêc êtu têlêac oc êndi sa êtiam.” ³⁴ Mago êsêacnên kauc kêsa kêpi bin tonan ñai atom. Bin ñalô tonan ñam kêsin tau gêdên êsêac ma sêjala bin, tan Jesu kêsôm nan atom.

*Jesu gêgôm matapec, tan keten-kêtê gen nan,
mata gêjac*

(Mat 20:29-34; Mar 10:4-52)

³⁵ Jesu kêsêlên e kêdabin Jeriko, ma ñac matapec ten gêngôn intêna ñatali keten-keten gên gêmoa. ³⁶ En gênô lau taêsam sêsêlên ñaonda ma kêtû kênac ñam. ³⁷ Êsêac sêwa sa gêdên en gebe “Jesu anga Nasaret tec kêsêlên gêmên.” ³⁸ Ma ñac tau gêmôêc gebe “Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma.” ³⁹ Tec

lau, taŋ sêsêlêŋ sêmuŋ naŋ, sec biŋ eŋ gebe ênam tau tôn, mago eŋ gêmôêc kêpuc sagen gebe “Dawidnê Latu, taêm walô aêma.” ⁴⁰ Tec Jesu kêkô ma kêjatu gebe sêkôc eŋ dêndêŋ eŋ sêmêŋ. Sêwê eŋ kêtu gasuc Jesu, go kêtu kênac eŋ gebe ⁴¹ Aôm gobe aê jaŋgôm asagen êndêŋ aôm. Ma eŋ kêsôm gebe “Apômtau, aê gabe matoc êlêc.” ⁴² Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Matam êlêc, aôm kôkêŋ gêwiŋ, tec gêgôm aôm ŋajam kêsa.” ⁴³ Ma mata gêlac gaôgeŋ e kêdaguc Jesu ma kêlambiŋ Anôtô. Lau samob, taŋ sêlic gêŋ tonan naŋ, sêlanem Anôtô.

19

Jesu agêc Sakai

¹ Go Jesu kêsô Jeriko gebe êsêlêŋ tôngeŋ êna. ² Ma ŋac teŋ gêmoa, nê ŋaê Sakai. Eŋ telonêŋ kasêga ma eŋ ŋac tolêlôm teŋ. ³ Eŋ kêtu kêka-kêka gebe êlic Jesu êpi ŋanôgeŋ, mago gêgôm elêmê kêtu lau taêsamŋa gebe eŋ ŋac dambê ec teŋ. ⁴ Tec kêlêti gêmuŋ jakêpi ka kamoc-kamoc teŋ gebe Jesu naêsa tonan ma êlic eŋ êpi ŋanôgeŋ. ⁵ Jesu kêsêlêŋ e mênkêkanôn eŋ, go mata gedec ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sakai, ôsêp sebeŋ ômôêŋ, gebe ocsalô tonec jaŋgôn nêmu andu.” ⁶ Tec Sakai kêsêp sebeŋ mênkêkôc Jesu sa totêtac ŋajamgeŋ. ⁷ Êsêac samob sêlic ma sêsac biŋ to sêsôm gebe “Eŋ kêsô ŋac sec nê andu gêja gebe êlêwan tau.” ⁸ Sakai jakêkô ma kêsôm gêdêŋ Apômtau gebe “Apômtau, ôlic acgom, aêŋoc waba samob tonec galoc jakêŋ ŋamakeŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, ma moae kasau ŋac teŋ, tec jakêŋ gêŋ aclê êjô gêŋ, taŋ kakôc su naŋ.” ⁹ Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ocsalô Anôtônê moasiŋ ênam ŋamalac kêsiŋa

mênkêpi andu tonecgoc, gebe Abrahamnê wakuc tenj enj amboac tonan. ¹⁰ Gebe Njomalacnê Latu tec gêmênj gebe ensom gênj gebenj ma ênam sa.”

Bingôlinj mone goldna
(Mat 25:14-30)

¹¹ Jesu kêdabinj Jerusalem ma lau, tanj sênô binj tonan naj nanj, sebec Anôtônê gôlinj oc gaôgenj êô lasê, tec enj kêsôm bingôlinj tenj gêwinj gebe ¹² “Nac towae tenj gêdi gêja gamênj jaêcsêga tenj gebe sêkênj enj êtu kinj, go êmu êmênj êtiam. ¹³ Tec gêmôêc nê sakinjwaga 10 sêmênj ma kêkênj mone goldna 10 gêdênj êsêac. Go kêsôm gêdênj êsêac gebe ‘Atulu gênj amoa e jamu jamênj êtiam.’ ¹⁴ Nac tau nê lau malacm têtac gedec enj, tec sêsakinj laumata têdaguc enj sêja ma sêsôm gebe ‘Aêac abe nac tônê êtu aêacma kinj atom.’

¹⁵ “Sêkênj nac tau kêtû kinj su, go gêmu gêmênj ma kêsôm sêmôêc sakinjwaga, tanj enj kêkênj mone gêdênj êsêac nanj, gebe ênjô nênj kôm têtulu gênjja najanô. ¹⁶ Nac najamataja mênjkêsôm gebe ‘Apômtau, aômnêm mone gold tagenj nanj, tec katulu gênj e kêtap 10 sa mênjgêwinj.’ ¹⁷ Ma najatau kêsôm gêdênj enj gebe ‘Aônj, aôm sakinjwaga najam. Aôm gojob genj sauñanô najapep, tec jakênj aôm ôtu najatau ônam gôlinj malac 10.’ ¹⁸ Go nac kêtû luagêcña mênjkêsôm gebe ‘Apômtau, nêm mone gold, tec kêtulu gênj e kêtap lemenj tenj sa mênjgêwinj.’ ¹⁹ Tec najatau kêsôm amboac tonec gebe ‘Amboac tonan, aôm ônam gôlinj malac lemenj tenj.’ ²⁰ Ma nac tenj mênjkêsôm gebe ‘Apômtau, ôlic nêm mone. Aê kasabanj na obo auc ma tec gec. ²¹ Aê katêc aôm gebe aôm nac najaja. Aôm kôkôc gênj, tanj kotoc gêcña atom nanj, ma kojonj kôm, tanj

kôsê atom nanj ñanô sa.’ ²² Go ñatau kêsôm gêdêñ enj gebe ‘Aôm ñac sec. Aôm taôm kôkic nêñ binjac. Aôm gôlic aê ñac ñajaña ma kakôc gêñ, tanj katoc gêcña atom nanj, ma kajonj kôm, tanj kasê atom nanj ñanô sa. ²³ Amboac ondoc kôkêñ ñoc mone gêja gamêñ têtulu monerja atom. Embe jamu jamêñ amboac tec, go jatap ñoc gêñ tonjalakacgeñ sa.’ ²⁴ Go kêsôm gêdêñ lau, tanj sêkô-sêkô nanj, gebe ‘Akôc mone gold su anja ênê ma akêñ êndêñ ñac, tanj nê mone gold 10 gêc nanj.’ ²⁵ Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe ‘Apômtau, ênê mone 10 gêc sugac.’ ²⁶ Mago enj kêsôm gebe ‘Aê jasôm êndêñ amac gebe Ñac tanj nê gêñ gêc nanj, oc sêkêñ ñagêdô naêwiñ, mago ñac, tanj nê gêñ masi nanj, oc sêkôc ñakêsu, tanj gêc enja nanj, su amboac tonanj. ²⁷ Ma ñoc ñacjo, tanj sebe aê jatu êsêacnêñ kinj atom nanj, akôc êsêac mênjanac êsêac êndu êndêñ aê lanjôcnêmña.’ ”

Lau sêwê Jesu sêsô Jerusalem sêja

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Joan 12:12-19)

²⁸ Jesu kêsôm binj tonanj su, go kêsêlêñ kêpi Jerusalem gêja. ²⁹ Kêsêlêñ e kêdabinj Betpage to Betania, tanj kêsi lôc, tanj sêsam sebe Lôkatêkwi nanj, go kêsakinj ñacsenjomi luagêc ³⁰ ma kêsôm gebe “Agêc asêlêñ apenj malac, tanj gêc nêñña nanj ana. Ma êndêñ tanj aô lasê, oc atap donki ñalatu tenj sa sêkô tôñ kêkô, ñamalac tenj gêñgônj ñaô kwananjenj atomanô nanj. Anjamboac su ma awê amêñ. ³¹ Ma ñac tenj embe êtu kênac amagêc gebe ‘Agaboac su kêtû agenja,’ nanj asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna gêñ tau.’ ” ³² Ñaclagêc tau sêja e têtap sa kêtôm kêsôm gêdêñ êsêagêc. ³³ Agêc sêgaboac donki ñalatu sêmoa, go ñatau sêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Agêc agaboac

donki ñalatu su kêtú asagenña.” ³⁴ Ma êsêagêc sêsôm gebe “Apômtau kêpô lêna gêñ tau.” ³⁵ Go êsêagêc sêwê donki dèdên Jesu sêja, sêu nêñ ñakwê gêsac donki ñalatu ñaô ma sêkên Jesu gêngôn. ³⁶ En kêsêlên gêmoa, tec lau sêja nêñ ñakwê gêc intêna. ³⁷ En kêsêlên intêna, tañ kêsêp anga Lôcatêkwi kepen Jerusalem gêja, tec ñacsenomi samob sêôc awen sa ma sêlambin Anôtô totêntac ñajamgen ña awen kapôên kêtú gêñsêga samob, tañ sêlic nanña, ³⁸ ma sêmôêc gebe “Alanem kin, tañ gêmên gêjam Apômtau lanô nan. Binmalô ênêc undambê to ñawasi êsa anga lôlôc.”

³⁹ Ma Parisai ñagêdô, tañ sêwê sêwin êsêac tonan nan, sêsôm gèdên Jesu gebe “Mêtêmôkê, wec bi ñ nêñ ñacsenomiman.” ⁴⁰ Ma en gèjô êsêac awen gebe “Aê jasôm êndên amac gebe Êsêac tonec embe sênam tañ tôñ, ma poc oc sêmôêc.”

Jesu kêtan kêpi Jerusalem

⁴¹ En kêsêlên e kédabin malac tau ma gêlic e kêtan lasê ⁴² gebe “Ojae, ñabêc tecenec ôjala gêñ, tañ gebe ênam malô aômña nan ôwinman, mago galoc kêsín tau gèdên matamanô. ⁴³ Têm oc mênêsa, go nêñ ñacjo mênêskwê tunbôm to sêwê aôm auc ma sênji aôm auc e sêkapiñ aôm sa. ⁴⁴ Oc senseñ aôm to nêñ ñapalê samob su ma sêwi poc teñ sin êngôn poc teñ ñaô atom, gebe kôjala noc Anôtô ênam aôm sanja atom.”

Jesu kêjanda lau anga lôm dabun

(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Joan 2:13-22)

⁴⁵ Go Jesu kêsô lôm dabun gêja e kêjanda lau, tañ têtulu gêñ sêmoa nan, ⁴⁶ ma kêsôm gèdên êsêac

gebe “Teto gęc gebe Anôtô kasôm gebe ‘Aênoc andu tonec andu mecņa,’ mago amac agôm kētu kêjaŋgowaganêŋ gêsuj.”

⁴⁷Jesu kêdôn lau gêmoa lôm kêtôm bêcgeŋ, ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma launêŋ laumata dêdib sebe senseŋ eŋ su. ⁴⁸Mago têtap ŋalêŋ senseŋ eŋŋa sa atom gebe lau samob sêsap eŋ tôn sebe sêŋô eŋgeŋ.

20

*Dabuŋsêga sebe sêkip Jesunê ŋaclai ŋam sa
(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)*

¹Ŋabêc teŋ Jesu kêdôn lau aŋga lôm dabuŋ to gêjam mêtê êsêac gêmoa ma lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja ²ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôsôm êndêŋ aêac gebe Aôm gôgôm gêŋ tonan gôjam ŋaclai ondoc lanô, me asa kêkêŋ ŋaclai tau gêdêŋ aôm.” ³Tec eŋ gêjô êsêac awen gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac amboac tonan. Asôm êndêŋ aê acgom gebe ⁴Joanê sanju nec aŋga Anôtônê me aŋga ŋamalacnêŋ.” ⁵Ma êsêac taêŋ gêjam gęc taungeŋ gebe “Aêac embe tasôm gebe Aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm aêac gebe ‘Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.’” ⁶Ma embe tasôm aŋga ŋamalacnêŋ, oc lau samob têtuc aêac ŋa poc êndu, gebe sêjala Joaŋ gebe eŋ propete teŋ.” ⁷Tec sêjô eŋ awa gebe “Aêac ajam kauc ênê ŋam.” ⁸Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonan aê jasôm ŋaclai, taŋ gêjam aê sa ma gagôm geŋ tau nan, êndêŋ amac atom amboac tonan geŋ.”

*Biŋgôliŋ kôm wainŋa ŋakômwagaŋa
(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)*

⁹ Go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biñgôliñ tonec gêdêñ lau gebe “Ñac teñ kêsê nê wain kôm teñ, go kêmasañ ñabiñ gêdêñ lau sênam kôm êpiña ma eñ tau gêc gêja gamêñ teñ gêmoa e ñasawa ñêñgeñ. ¹⁰ Gêdêñ noc wain gêjam ñanôña eñ kêsakiñ sakiñwaga teñ gêdêñ kômwaga gêja gebe sêkêñ wain ñanô ñagêdô êndêñ eñ. Ma kômwaga si eñ ma sêkêñ eñ lêma sawagen gêmu gêja. ¹¹ Ma ñatau kêsakiñ sakiñwaga teñ gêja, nañ si eñ ma sêpêlê eñ amboac tonanğeñ e sêkêñ eñ lêma sawagen gêmu gêja. ¹² Go kêsakiñ ñac teñ gêwiñ kêtú têlêacña, nañ sêjac eñ ôli lasê amboac tonañ ma têtin eñ kêsa gêja. ¹³ Ma kôm wainña ñatau kêsôm gebe ‘Aê jañgôm amboac ondocgeñ. Aê jasakiñ ñoc latuc, tec têtac gêwiñ eñ nec êna. Moae tetoc eñ sa.’ ¹⁴ Kômwaga sêlic latu tau ma sêsôm gêdêñ tauñ gebe ‘Ñac-gêwê-kaiñ-gêñlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eñ êndu gebe gêñlênsêm êtu aêacnêñ.’ ¹⁵ Tec têtin eñ anğa kôm wainña kêsa gêja e sêjac eñ êndu.

“Kôm wainña ñatau oc êñgôm êsêac amboac ondoc. ¹⁶ Eñ oc êmêñ ma enseñ kômwaga tonañ su ma êkêñ kôm wainña êndêñ lau teñ.” Ma êsêac, tañ sêñô biñ tau nañ, sêsôm gebe “Masi, amboac tonañ atom.” ¹⁷ Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Biñ tañ teto gêc gebe ‘Poc tañ sêkwêwaga sêbaliñ siñ nañ, poc tonanğeñ kêtú poc kêclêsuña nañ, ñam amboac ondoc.’ ¹⁸ Ñac teñ embe êtuc tau êpi poc tonec oc ôli êñgic, ma poc tau embe êtuc êpi teñ, oc êsac eñ popocgeñ.”

Biñ takisña

(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

¹⁹ Biņsutau to lau dabuņsêga sêjala gebe eņ kêsôm biņgôliņ tonañ kepeņ êsêac, tec gacgeņ sebe sêkam eņ tøj gêdêņ ņasawa tonañgeņ, mago têtêc lau.

²⁰ Êsêac dêdib eņ ma sêsakiņ lau sepeņ biņwaga, taņ sêsabaņ tauņ gebe lau mansañ naņ, ec sêlô eņ ņa tau nê biņ ma sêkêņ eņ êsêp gôliņwaga lêma gebe êmêtôc eņ. ²¹ Tec sêsôm gêdêņ eņ gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm kôsôm to kôdôņ jagêdêņ ma kôpuc open ņamalac atom ma kôdôņ Anôtônê lêņ toņanôgeņ. ²² Aêac embe takêņ takis êndêņ kaisara oc eso aêacnêņ biņsu me masi.” ²³ Jesu kêjala êsêac têtim eņ, tec kêsôm gêdêņ êsêac gebe ²⁴ “Akôc denari teņ mênjalic acgom. Asa nê ņakatu to ņatalô gêc.” Ma êsêac sêsôm gebe “Kaisaranê.” ²⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Amboac tonañ akêņ kaisaranê gêņ êndêņ kaisara ma Anôtônê gêņ êndêņ Anôtô.” ²⁶ Ma êsêac têtôm gebe sêlô eņ ņa tau nê biņ lau sêlic nec atom. Ac sê taêņ biņ, taņ eņ kêsôm gêjô êsêac aweņ naņ, ma sêjam tauņ tøj.

*Biņ ņacmatê sêndi saņa
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)*

²⁷ Ma Sadukai, taņ sêsôm gebe ņacmatê oc sêndi sa atom naņ, nêņ ņagêdô dêdêņ Jesu sêja ma têtû kênac eņ gebe ²⁸ “Mêtêmôkê, Mose keto biņsu gêdêņ aêac gebe ņac teņ, taņ gêjam awê sa, mago nê gôlôac masi, embe êmac êndu, naņ lasi ênam ênê awêtuc tau gebe êka gôlôac lasê êjô têwa su. ²⁹ Amboac tonañ lasitêwai 7 tec sêmoa. ņacsêga gêjam awê e nê gôlôac masi ma gêmac êndu. ³⁰ Ma lasi, taņ kêsi eņ naņ, gêjam ênê awêtuc, ³¹ go ņac ņawaluņ teņ. Biņ tonec kêtap lasitêwai 7 tonañ sa kêtômgeņ gebe sêmac êndu togôlôac masigeņ. ³² Sêmac êndu su, go

awêtuc tau gêmac êndu amboac tonañ. ³³ Êndênj noc ñacmatê sêndi sanja nanj, enj oc êtu êsêacnênj asa nê awê, gebe êsêac 7 sêjam enj kêtù nênj awêgac.”

³⁴ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Lau nom tonecña nanj ñac sêjam awê to awê sêjam ñac. ³⁵ Ma lau, tanj Anôtô ketoc êsêac sa gebe sêndi sa anja ñacmatênênj to sêwê kai ñ têm ônênja nanj, oc sênam awê to sênam ñac atom, ³⁶ ma sêmac êndu êtiam atom gebe êsêac têtôm anjela ma têtù Anôtô latui gebe Anôtô gêñu êsêac dêdi sa anja ñacmatênênj. ³⁷ Ñacmêtê sêndi sa ñabiñ Mose kêsôm lasê amboac tonañ. Enj gêjac minj kêpi ja kêsa gamênj daniña, tec kêsam Apômtau gebe Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô. ³⁸ Biñ tonañ ñam gebe Anôtô kêtù ñacmatênênj Anôtô atom, enj kêtù lau maten jali nêñ Anôtô, gebe samob sêmoa maten jali sepenj enjenj.” ³⁹ Ma biñsutau ñagêdô sêjô enj awa gebe “Mêtêmôkê, aôm kôsôm jagêdênj.” ⁴⁰ Gebe êsêac têtêc e têtù kênac biñ ñagêdô gêdênj enj kêtiam atom.

Biñ kêpi Kilisi

(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)

⁴¹ Go Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Ac sêsôm amboac ondoc tec sebe Kilisi Dawidnê latu enj ⁴² gebe Dawid tau tec kêsôm gêc Pesalem ñabuku gebe

‘Apômtau kêsôm gêdênj aênoc Apômtau gebe

Ôñgônj aênoc anônja

⁴³ e jakênj aômnmêm ñacjo sênêc amkainj ñalabu ac-gom.’

⁴⁴ Kec, Dawid kêsam enj gebe ‘Apômtau.’ Mago amboac ondoc tec Kilisi kêtù ênê latu.”

*Lau sejop taun enden bijsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 11:37-54)*

⁴⁵ Ma Jesu kêsôm gédên nê ñacseñomi lau samob sêñô gebe ⁴⁶ “Ajop taôm êndên bijsutau, tañ sebe sêsêlên toñakwê balingen ma têtac gêwin gebe lau awen ênac êsêac anga malaclun ma sebe sênac taun mata-mata gebe sêngôn ñamataña anga lôm to gamên sêniñ gêñña. ⁴⁷ Êsêac sêjanço awêtucnên andu su ma sêsaban ña mec baliñ auc. Ñagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc.”

21

*Awêtuc kêkên da
(Mar 12:41-44)*

¹ Jesu gêoc mataanô sa ma gêlic lau tolêlôm sêkên nêñ da kêsêp Anôtônê kanom ² e gêlic awêtuc ñalêlôm sawa teñ kêkên mone sauñanô luagêc kêsêp. ³ Go kêsôm gebe “Biññanô, aê jasôm êndên amac gebe Awêtuc ñalêlôm sawa tônê kêkên kêlêlêc êsêac samob su, ⁴ gebe lau samob tônê sêkôc anga nêñ gêñ kêlêsuc êsêacña sa mênşêkên kêtú da. Ma en kêpô lêna ñanô, mago kêkên nê gêñ tonê mo samobgen kêsêp gêja.”

*Jesu kêsôm biñ kêpi senseñ lôm dabun suña
(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)*

⁵ Lau ñagêdô sêsôm biñ kêpi lôm dabun gebe sêjam gêlôn ña poc ñajam to ña awalaun, tañ sêkên kêtú daña. Tec Jesu kêsôm gebe ⁶ “Têm oc mênşêsa, go gêñ tê alic nê, ñapoc teñ oc êngôn poc teñ ñaô anga tonec atom, têtá samob salin-salin.”

*Gêḡwapac ênac m tau
(Mat 24:3-14; Mar 13:3-13)*

⁷ Ma êsêac têtû kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê, êndêḡ ondoc biḡ tonec mênêsa ma asagen oc êtu gêḡ tonan ḡai ḡanô êsanḡ ḡabelo.”

⁸ Ma Jesu kêsôm gebe “Alic taôm gebe sênam amac ôkwi atom, gebe lau gwalêkiḡ oc sênam aê lanôc sêmêḡ ma sêsam taun gebe ‘Aê en.’ Ma sêsôm gebe ‘Ḥanoc kêdabiḡgac.’ Mago andanḡuc êsêac atom. ⁹ Ma embe anô siḡ to lau sêli taun sa ḡawae, nan atakê atom, gebe gêḡ samob tonan mênêsa êmuḡ, mago noc nom ḡatêku êsuḡa oc êsa seben atom.” ¹⁰ Go kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Laum teḡ sêndi sênac siḡ êndêḡ laum teḡ, ma gamêḡ teḡ êndêḡ gamêḡ teḡ. ¹¹ Ôjô oc ênam kapôêḡ-kapôêḡ ma tôbôm to gêmac sec êsa êtôm gamêḡgeḡ ma gêḡsêga têtakê ḡamalacḡa to gêḡtalô kapôêḡ anḡa undambê oc mênêsa.

¹² Gêḡ tonan ḡai samob êsa atomgeḡ ma sêu lemeḡ êpi amac ma sêjanda amac to sêkêḡ amac asô lôm malacḡa to andu kapoacwalôḡa ma sêwê amac akô kiḡ to gôliḡwaga lanôḡnêm êtu aêḡoc ḡaêḡa. ¹³ Ḥasawa tonan amacnêm noc awa Anôtônê mêtê saḡa. ¹⁴ Taêm ênam êtu tôḡ gebe amansaḡ biḡ ajô êsêac awenḡa kwanan-kwanan atom, ¹⁵ gebe aê jansuḡ biḡ to kauc êndêḡ amac êwac ma nêm ḡacjo samob sêkiḡ auc to senseḡ nêm biḡ nê sêḡgôm êtôm atom. ¹⁶ Tenemi to tamemi, ma tewemi to lasimi, ma nêm tawan to nêm lau ḡagêdô oc sêkêḡ amac nasênac amacnêm ḡagêdô êndu, ¹⁷ ma lau samob têtac endec amac êtu ḡoc ḡaêḡa. ¹⁸ Mago

môkêmlaun tagen oc ênaŋa aŋga môkêmapac atom.
 19 Apuc taôm tôn ma atap aŋgôn matem jali sa.

Jesu kêsôm biŋ kêpi senseŋ Jerusalem suŋa
 (Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 “Amac embe alic siŋwaga topomtopom sêwa Jerusalem auc, naŋ ajala êndên tonan gebe kêdabin gebe malac tau oc êtu gasan. 21 Êndên tonan lau, taŋ sêngôn Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malaclêlôm tau naŋ, sêc sêsa sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malacmagê naŋ, sêso malac sêna atom, 22 gebe ‘bêc Anôtô êkên ŋagêjônna tau tônê,’ gebe biŋ samob, taŋ teto gêc naŋ, ŋanô êsa. 23 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to ônaŋ sêkên su ŋapalê sêmoa naŋmên, gebe gêŋwapac ŋanô êtap gamên tonan sa ma Anôtônê têtac ŋandaŋ êtap laum tonan sa. 24 Oc sênac êsêac ŋa siŋ ma sêkôc êsêac tôn sêwê êsêac nasêsêp tenterlatu samob ŋalêlôm. Ma lau samuc sêka Jerusalem popoc sêmoa e lau samuc nêŋ noc ênac pep.

Ŋamalacnê Latu êmu êmên
 (Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)

25 “Oc to ajôn ma utitalata kainŋenkaŋŋen êsa ma gwêc ŋadembom êŋgasim ŋakicsêa e ŋamalac samob, taŋ sêmoa nom naŋ, nêŋ meloco êsa ma nêŋ ŋalêlôm ŋatutuc ŋanô. 26 Ŋamalac têtêc tauŋ to gêŋ, taŋ mênêsa aŋga nom naŋ, ŋawêc êŋgôm ŋamalac maten êiô gebe gêŋ ŋaclai undambêna kôtên-kôtênŋen. 27 Ma êndên tonan oc sêlic Ŋamalacnê Latu toŋaclai ma toŋawasi ŋanô êŋgôn tao teŋ ŋalêlôm êmên. 28 Ma gêŋ tonan embe êndambin gebe ŋanô êsa, naŋ

matem tenjenjen to aôc lanjôm sa, gebe bêc Anôtô ênam amac kêsina kêdabinj.”

Kalelonj êkêj puc aêac
(*Mat 24:32-35; Mar 13:28-31*)

²⁹ Ma Jesu kêsôm binjolinj tenj gêdêj êsêac gebe “Alic kalelonj to ka njagêdô samob. ³⁰ Embe alic êlêc, go taôm ajala gebe ockêsa kêdabinjac. ³¹ Amac amboac tonanj. Êndêj tanj alic gêj samob tonanj mênêsa nanj, amac ajala gebe Anôtônê gamênj kêdabinj.

³² Binjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Gôlôac tonec oc sênaña atom e gêj tonanj naj samob nanô êsa acgom. ³³ Undambê to nom ênaña ma aênoc binj oc ênaña atom.

Tanamjali

³⁴ “Ajop taôm gebe gêj êjaninj amac to anôm gêj anaboa ma apô sim taôm êtu gêj nomña êkôninj nê m njalêlôm tôj atom, gebe bêc tonanj êtap amac sa sep tagenj ³⁵ êtôm lip gêjac gwada nec atom. Bêc tonanj oc êtap lau samob, tanj sêngôj nom auc nanj sa. ³⁶ Amboac tonanj anam jali to atenj mec njapanj gebe êpuc amac tôj ma awê gêj samob, tanj oc êmênj nanj sa ma naêkô Njama lacnê Latu lanjônê m.”

³⁷ Gêdêj bêc, tanj Jesu kêdônj lau anja lôm dabunj nanj, njagêbêc enj kêsas jagêmoa lôc, tanj sêsam sebe Lôkatêkwi nanj. ³⁸ Ma njabêbêc lau samob dêdêj enj sebe sêjô ênê binj anja lôm dabunj.

22

Judanêṅ laumata sêkêc Jesunê biṅ

(Mat 26:1-5, 14-16; Mar 14:1-2, 10-11; Joaṅ 11:45-53)

¹ Om Polom ṅalucṅa, taṅ sêsam gebe Pasa naṅ, kêdabiṅ ² ma lau dabuṅsêga to biṅsutau sêgôm moc-sac sebe sensenṅ Jesu suṅa elêmê, gebe têtêc lau.

³ Ma Sadanṅ kêsêp Juda, taṅ sêsam eṅ sebe Isariot ma gêmoa gêwiṅ êsêac 12 naṅ, nê ṅalêlôm gêja. ⁴ Ma eṅ gêdêṅ lau dabuṅsêga to siṅwaga lôm dabuṅṅa nêṅ laumata jakêmasanṅ lêṅ eoc Jesu lasê êndêṅ êsêacṅa. ⁵ Tec êsêac têtac ṅajam kêsa ma sêsôm kêtú tôṅ gebe sêkêṅ mone êndêṅ eṅ. ⁶ ṅac tau gêlôc gebe êṅgôm, tec gêdib gebe êtap ṅasawa ṅajam teṅ sa naṅ lau sêkac taunṅ su aṅga ênê acgom, go eoc eṅ lasê êndêṅ êsêac.

Sêmansanṅ moasiṅ Pasaṅa

(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Joaṅ 13:21-30)

⁷ Polom ṅaluc ṅabêc sêmbuc domba Pasaṅa mênkêsa. ⁸ Ma Jesu kêsakiṅ Petere agêc Joaṅ ma kêsôm gebe “Agêc naamansanṅ aêacnêṅ moasiṅ Pasaṅa gebe taniṅ.” ⁹ Tec êsêagêc sêsôm gêdêṅ eṅ gebe “Aôm gobe aêagêc amansanṅ aṅga ondóc.” ¹⁰ Tec eṅ kêsôm gêdêṅ êsêagêc gebe “Alic acgom, agêc embe asô malac ana, oc andac ṅac teṅ enṅeṅ ku buṅa. Andanṅuc eṅ asô andu tau, taṅ eṅ êsô êna naṅ. ¹¹ Go asôm êndêṅ andu ṅatau gebe ‘Mêtêmôkê kêtú kênac aôm gebe Balêm ṅaclenṅa, taṅ aê to ṅoc ṅacsenṅomi aniṅ Pasa amoanṅa naṅ, gêc ondóc.’ ¹² Ma eṅ oc êtôc gamêṅ ṅalêlôm kapôêṅ teṅ êndêṅ amagêc, taṅ gêc ṅadenṅ ṅaôṅa, sêpô adêṅ kwananṅeṅ naṅ, go amansanṅ gêṅ aṅga tonanṅ.”

¹³ Agêc sêja ma têtap sa kêtôm Jesu kêsôm gêdêñ êsêagêc ma sêmasañ Pasa.

Bij moasinj dabuñña

(Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Noc mênkêsa, tec Jesu jagêngôn sic ma aposolo jasêwiñ eñ. ¹⁵ Go kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Noc ñalêlôm taêc gêjam gedenj tôngeñ gebe janij Pasa tonec jawiñ amac êmuñ acgom, go jaôc ñandanj. ¹⁶ Aê jasôm êndêñ amac gebe Oc janij êtiam atom jamoa e janij tonjanôgeñ anja Anôtônê gamêñ.” ¹⁷ Go kêkôc laclu gêjam danje ma kêsôm gebe “Akôc êwac ma anac sam êndêñ taôm. ¹⁸ Ma aê jasôm êndêñ amac gebe Galoc janôm wain ñanô êtiam atom e Anôtônê gamêñ mênêsa acgom.” ¹⁹ Go kêkôc polom mêngejam danje su, ma kêpô kêkôc jakêkêñ gêdêñ êsêac ma kêsôm gebe “Aêñoc ôlic, tañ kakêñ gêjô amacña nanj tonanj. Anjôm amboac tonanj ec taêm ênam aêgeñ.” ²⁰ Senj su, go kêkôc laclu amboac tonanj ma kêsôm gebe “Laclu tonanj kêtü aêñoc dec jamoatinj poac wakucña tau, tañ kêkêc sinj kêtü amacña.

²¹ “Alic acgom, ñac tañ gebe eoc aê lasê nanj, lêma gêsac tebo gêwiñ aêñoc. ²² Ñamalacnê Latu tec oc êsa nê lêñ êna êtôm Anôtô kêmasaanj, tagenj ojae ñac, tañ eoc eñ lasê nanjma.” ²³ Ma êsêac têtü kênac taunj gebe êsêacnêñ asa oc êngôm gêñ amboac tônê.

Asa lau têtü lau kapôêñ

²⁴ Ñacsenjomi sêsôm taunj gebe nêñ asa oc êtü ñac kapôêñ êlêlêc ñagêdô su. ²⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau samuc nêñ kinj sêkônij nêñ lau. Ma êsêac, tañ sêjam gôlinj lau tonjaclai nanj, sêsam

êsêac sebe ‘Moasiñ natau.’ ²⁶ Amac amboac tonan atom. Mago amacnêm nacsêga nanj êtôm naci saun ma kasêga êtôm sakinwaga acgom, go najam. ²⁷ Naci ondoc kêlêlêc ondoc su. Naci tanj gêngônj gebe êniñ nêngên nanj, me naci tanj gêjam sakinj gêngêmoa nanj. Naci tanj gêngônj gebe êniñ gêngê nanj. Aê tec gamoa amac nasawa nec, katôm sakinwaga.

²⁸ “Amac lau tonan asap aê tônj kêtôm noc noc lêtômna nanj. ²⁹ Tamoc gêlinj nagôlinj su gêdênj aê, tec aê jalinj su êndênj amac. ³⁰ Aninj to anôm gêngênja noc tebo amoa noc gamênj ma angônj lêpônj naô, gebe amêtôc Israelnênj gôlôac 12 nênj binj.

Jesu kêkênj puc gêdênj Petere

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Joanj 13:36-38)

³¹ “Simon, Simon, ôlic Sadanj gebe êkôc amac su, gebe ekolonj amac êtôm sekolonj lala sêjalinj nanj to napa sanja. ³² Ma aê tec katenj kêtû aômna gebe nênj kêkênj gêwinj ê su atom. Ma êndênj tanj ônam taôm ôkwi su nanj, ôpuc lasimi tônj.” ³³ Tec Petere kêsôm gêdênj enj gebe “Apômtau, aê gajac nawae gabe jasêp kapoacwalô to jamac êndu jawinj aôm.” ³⁴ Tec Jesu kêsôm gebe “Petere, aê jasôm êndênj aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtanj atomgenj, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac gebe gôjam kauc aê.”

Binj atali to sinja

³⁵ Go Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Gêdênj tanj kasakinj amac aja akôc awa kêsêp ômbinjak naatali ma abic atali to asô atapa atom nanj, gêngên tanj gêjô amac me masi.” Ma êsêac sêjô enj awa gebe “Masianô, gêngên tanj gêjô aêac atom.” ³⁶ Tec enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Mago galoc amboac tanj. Naci tanj

nê awa to atali gêc nan, êkôc gêj tau. Ma ñac tan kêkôc sin atom nan, êkên nê ñakwê êndên lau sênam ôli ma êkôc ñaawa naênam ôli sin ten. ³⁷ Ma aê jasôm êndên amac gebe Bin tan teto amboac tonec nan, oc êtu tôj êpi aê gebe ‘Sêsam en gêwiñ kêjanğowaga.’ Bin tan teto kêpi aê nan, oc ñanô êsa.” ³⁸ Ma êsêac sêsôm gebe “Apômtau, alic acgom, sin luagêc tec gêc.” Go en kêsôm gêdên êsêac gebe “Kêtôm su.”

Jesu keten mec

(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

³⁹ Go Jesu kêsâ gêja ma kêpi Lôckatêkwi amboac gêgôm-gêgôm gêmoa ma ñacsenomi têdaguc en. ⁴⁰ Sêo lasê gamên tau acgom, go kêsôm gêdên êsêac gebe “Aten mecman, gebe lêtôm êtap amac sa atom.” ⁴¹ Go gêwi êsêac sin ma kêsû tau su kêsâ gêja ñasawa kêtôm têtuc poc naêsêpña, go kêpôn aduc ma keten mec gebe ⁴² “O Tamoc, embe aôm têmtac ten, nan ôkôc laclu tonec su aña aênoc. Mago aênoc bin êtu tôj atom, aôm taôm nê êtu tôj.” [⁴³ Go añela ten aña undambê mênğêoc tau lasê gêdên en ma kêpuc en tôj. ⁴⁴ Bin tonan kêmonan en ñanô e keten mec ñajanã. Ma nê waen keselen jatep-jatep amboac dec kêsêp nom.]

⁴⁵ Keten mec su ma gêdi gêdên nê ñacsenomi gêja e gêlic bin gêjac êsêac êndu ma sêc bêc sêc. ⁴⁶ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Amac aêc bêc kêtû asagenã. Andi sa ma aten mecman, gebe lêtôm êtap amac sa atom.”

Sêkôc Jesu tôj

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Joaņ 18:3-11)

⁴⁷ Jesu kêsôm bin tonan gêmoa ma sêlic lau pom ten sêmên, nan êsêac 12 nên ñac ten, ñaê Juda, gêwê

êsêac. Juda tau kêtû gasuc gêdêñ Jesu gêja gebe êiêsôp enj alianô. ⁴⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Juda, aôm kôlêsôp Ñamalacnê Latu gobe oc enj lasê me.” ⁴⁹ Ma êsêac tañ sêsap Jesu tôñ sêmoa nan, sêlic gêñ tonañ e sêsôm gebe “Apômtau, aêac oc anac êsêac ña sinj me masi.” ⁵⁰ Ma nêñ ñac teñ gêjac dabuñsêganê sakinwaga kêpa enj tañalaun anôña su. ⁵¹ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Andec, agôm kêtôm.” Ma kêmoasac ênê tañalaun e ñajam kêsa.

⁵² Ma Jesu kêsôm gêdêñ lau dabuñsêga to sinwaga lôm dabuñña ma laumata, tañ têtû oloñ-olonjenj dêdêñ enj sêja nan, gebe “Amac alic aê amboac kêjañgowaga teñ me, tec aôc sinj to olopoac adêñ aê amêñ. ⁵³ Kêtôm bêcgenj gawinj amac gamoa lôm dabuñ, mago êu lememe teñ kêpi aê atom. Ma onec amac to ñakesec ñañaclai tau nêñ nocgoc.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Joañ 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Êsêac sêkôc Jesu tôñ ma sêwê enj sêsô dabuñsêganê andu sêja. Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc. ⁵⁵ Lau sêboa ja kêsa andu tau ñamalaclun ma sêsêlu sêñgôn. Tec Petere jakêsêp êsêac ñasawa. ⁵⁶ Ma sakinwagao teñ gêlic ja kêpô Petere ma kêpuc mata tôñ enj e kêsôm gebe “Ñac tônê gêwinj Jesugoc.” ⁵⁷ Ma Petere kêpa tau gebe “Awê, aê gajam kauc enj nec.” ⁵⁸ Têlagenj ma ñac teñ gêlic enj e kêsôm gebe “Êsêacnêñ teñ aôm amboac tonañ.” Mago Petere kêsôm gebe “Ñac tau, aê atom.” ⁵⁹ Ma kêtôm ockatu ñasawa teñ gêbacnê, go ñac teñ kêsôm ñajaña gebe “Binñanô, ñac tônê gêwinj enj amboac tonangoc, gebe enj ñac Galiliana.” ⁶⁰ Tec Petere kêsôm gebe

“Ñac tau, biñ tañ aôm kôsôm nañ, aê gajam kauc.” Kêsôm biñ tonañ gêmoa ma gaôgeñ talec kêtañ. ⁶¹ Tec Apômtau kékac tau ôkwi mênmata gê Petere e Petere taê gêjam Apômtaunê biñ, tañ kêsôm gédêñ eñ gebe “Êmbêc tonec talec oc êtañ atomgeñ ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” ⁶² Tec kêsa gêja ma kêtañ ñanô.

*Lau sêsu Jesu susu to sêjac eñ
(Mat 26:67-68; Mar 14:65)*

⁶³ Lau tañ sêkôc Jesu tôñ nañ, sêsu eñ susu to sêjac eñ. ⁶⁴ Êsêac sêkwa eñ lañôanô ña obo auc, go têtú kênac eñ gebe “Ôsôm lasê gebe asa gêjac aôm.” ⁶⁵ Ma sêsôm biñ alôb-alôb ñagêdô taêsam kêpi eñ gêwiñ.

*Laumata sêkip Jesunê biñ sa
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Joañ 18:19-24)*

⁶⁶ Gelenmata ma launêñ lau ñanô to dabuñsêga ma biñsutau sêkac sa ma sêsôm sejoñ Jesu sêja lau ñanô sêkac sa ñamala. ⁶⁷ Go sêsôm gebe “Aôm embe Kílisi, nañ ôsôm taôm lasê êndêñ aêac.” Tec eñ kêsôm gédêñ êsêac gebe “Aê embe jasôm êndêñ amac, oc akêñ êwiñ atom. ⁶⁸ Ma embe jatu kênac biñ teñ êndêñ amac, oc ajô aê aoc atom. ⁶⁹ Ma galoc tonec Ñamalacnê Latu oc êngôñ Anôtô ñaniniñ Ñatau nê anôña.” ⁷⁰ Ma lau samob sêsôm gédêñ eñ gebe “Amboac tonañ Anôtônê Latu aôm me.” Tec eñ kêsôm gédêñ êsêac gebe “Amac asôm gebe aê êné Latu.” ⁷¹ Ma êsêac sêsôm gebe “Aêac tapô lêna biñ ñagêdô êtu agerña. Aêac taun tañô biñ tau kêsa eñ tau awa.”

23

Jesu k  k  Pilata la  n m

(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Joa  18:28-38)

¹ Lau samob, ta  s kac taun sa s moa na , d di jasejon en d d n Pilata s ja. ² Go s oc awen sa ma s golin bin k pi en ma s s m gebe “Nac tonec a ac alic en g li aêacma lau sa, ma k k  lau auc gebe s k n takis  nd n kaisara atom to g  tau k pi kin Kilisi.” ³ Tec Pilata k tu k nac Jesu gebe “Judanên kin a m me masi.” Ma Jesu g j  en awa gebe “K s mgac.” ⁴ Go Pilata k s m g d n lau dabun s ga to lau  ag d  gebe “A  galic  ac tonec g w  bin ten  kain atom.” ⁵ Mago  s ac s s m  jaja gebe “En g li lau sa ma k d n k t m Judaia  agam n samob. G jac m anga Galilaia e m ng d n tonec.”

Jesu k k  Herodo la  n m

⁶ Pilata g n  bin tonan ma k tu k nac gebe “Nac t n  en  ac Galilaiana me.” ⁷ E g n  gebe en anga Herodon  golin  al l m, tec k k n en g d n Herodo tau, ta  g d n  sawa tonan g moa Jerusalem na  g ja. ⁸ Herodo g lic Jesu e t tac  jam samucen gebe g n  en  awaegen ma gebe  lic en  an  el m  ma ta  g jam g win gebe Jesu  ng m n  g ns ga ten en  lic acgom. ⁹ Tec k tu k nac bin taêsam g d n en. Mago Jesu g j  en awa ten atom. ¹⁰ Ma lau dabun s ga to bin satau, ta  s k  na , s gun bin  jaja k pi en. ¹¹ Go Herodo to n  sinwaga s majec en to s su en susu ma s k n  akw  kwalam-kwalam g d n en k s , ma s k n en g d n Pilata g mu g ja kêtiam. ¹² G d n b c tonan Herodo

agêc Pilata, tañ gêmunjen sêkên kisa gêdên taun nañ, sêwê taun auc kêtiam.

Sêsôm kêtû tòn gebe Jesu êmac êndu

(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Joan 18:39-19:16)

¹³ Pilata kêkalem lau dabujsêga to kasêga ma lau ñagêdô sa sêpi tagen, ¹⁴ go kêsôm gêdên êsêac gebe “Ñac tonec amac akôc enj adênj aê amênj kêtû gêli lau saña, mago aê katu Iêsu enj, amac taôm anô. Binj tañ amac agôlinj kêpi enj nañ, aê katap ñanô tenj sa anga ênê atom. ¹⁵ Ma Herodo amboac tonan, tec kêkênj enj gêdênj aêac gêmu gêmênj kêtiam. Alicgac me, enj gêgôm binj tenj kêtôm gebe dansen enj suña nec atom. ¹⁶ Amboac tonan jasôm si enjen ma jañgamboac enj su.” [¹⁷ Ñagôlinj tenj gêc gebe Pilata êngamboac ñac tenj su êtôm omsêgagenj êndênj êsêac.] ¹⁸ Tec lau samob sêmôêc gulunjen gebe “Enj ênañamanj, ma ôñgamboac Baraba su êndênj aêac.” ¹⁹ Ñac tonan gêli lau sa anga malac e gêjac ñamalac êndu, tec sêkên enj gêngônj kapoacwalô. ²⁰ Pilata taê gêjam gebe êngamboac Jesu su, tec kêmasan binj gêdênj êsêac kêtiam. ²¹ Ma êsêac sêmôêc kêkô aucgen gebe “Ônac enj êpi kakesotau, ônac enj êpi kakesotau.” ²² Go Pilata kêsôm gêdênj êsêac kêtû dim têlêac gebe “Ñac tonec gêgôm sec amboac ondoc. Aê katap ênê binj dansen enj su ênañanjan tenj sa atom, tec gabe jai enjen ma jañgamboac enj su.” ²³ Ma êsêac sêkac enj sêmôêc kapôênj ma sêjatu gebe ênac enj êpi kakesotau êna. ²⁴ Amboac tonan Pilata kêsôm kêtû tòn gebe sêngôm nênj binj ñanô êsa, ²⁵ ma kêgaboac ñac, tañ gêngônj kapoacwalô kêtû gêli lau sa to gêjac ñamalac ênduñanjan, su kêtôm êsêac teten, ma Jesu tec kêkênj enj gêja kêtôm êsêacnênj binj.

*Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Joaņ 19:17-27)*

²⁶ Êsêac sêkôc Jesu sêja e sêkam ñac Kureneja ten tônia, ñaê Simon, taņ aņga kôm gêmên naņ, ma sêu kakesotau gêsac eņ gebe êôc êndanġuc Jesu.

²⁷ Lau taêsam ñasec têdaguc Jesu ma lauo, taņ taên walô eņ to têtai naņ, sêwiņ amboac tonanġeņ.

²⁸ Tec Jesu kêkac tau ôkwi gêdên êsêac ma kêsôm gebe “Jerusalem latuio, ataņ aê atom, ataņ taôm to nêm ñapalê acgom. ²⁹ Alicġac me, têm ten oc êmên êsa, go lau sêsôm gebe ‘Aêac awerj êôc lauo kapoac to êsêac, taņ sêkêkam atom naņ, ma su taņ gêlôm gên dedec atom naņ.’ ³⁰ Êndên ñasawa tônia oc lau sêôc awerj sa ma sêsôm êndên lôc gebe ‘Au taôm ansac aêac ñaô,’ ma êndên gamên ñabau gebe ‘Aņġênduc aêac auc.’ ³¹ Embe êtap ka matac sa amboac tonec, ma oc êņġôm ka masê amboac ondocġeņ.”

³² Ma sêwê ñac sec luagêc sêwiņ sêja sebe sênac êsêagêc êndu sêwiņ Jesu. ³³ Sêja e sêô lasê gamên tau, naņ sêsam sebe “Môkêlac” naņ acgom, go sêjac eņ to ñac sec luagêc sêpi kakesotau, ten ġeņkaleņ anônia ma ten ġeņkaleņ gasêņa. ³⁴ Ma Jesu kêsôm gebe “Tamoc, ôsuc êsêacnên biņ ôkwi, gebe sêjam kauc gên, taņ sêġôm naņ.” Go êsêac sêpuc kapoac ênê ñakwê ma sêjac sam. ³⁵ Lau sêkô ma sêlic gên tonai ñai sêwiņ. Kasêga têtai pêle eņ gebe “Eņ ġêjam lau ñagêdô sa, ma eņ embe Kilisi, taņ Anôtô kêjaliņ eņ sa naņ, go ênam tau sa amboac tonanġeņ.” ³⁶ Ma siņwaga sêsu eņ susu amboac tonai ma têtai ġasuc eņ sebe sêkên bu ñamakic êndên eņ ³⁷ ma sêsôm gebe “Embe Judanên kiņ aôm,

nañ ônam taôm samañ.”³⁸ Ma biñ teñ gêc eñ ñaôña gebe “Judanêñ kiñ tau tonec.”

³⁹ Ma ñac sec luagêc, tañ senkaleñ nañ, nêñ teñ kêsôm biñ alôb-alôb kêpi eñ gebe “Aôm tonañ oc Kil-isi me. Ônam taôm kêsi ma aêagêc awiñmañ.”⁴⁰ Go nê ñac teñ gêjô eñ awa jagêc biñ eñ gebe “Ñandañ kêpi aêac kêtôm tau, ma aôm tonañ kôtêc Anôtô atom me. ⁴¹ Aêagêc tec daôc jagêdêñ, gebe kêtû aêagêcnêñ biñ ñagêjô, mago ñac tecenañ gêgôm gêñ teñ keso atom.”⁴² Ma kêsôm gebe “O Jesu, taêm ênam aêma êndêñ tañ mênôtu kiñ.”⁴³ Ma Jesu kasôm gêdêñ eñ gebe “Biññanô, aê jasôm êndêñ aôm gebe Ocsalô tonec aôm ômoa ôwiñ aê anğa Paradis.”

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Joañ 19:28-30)

⁴⁴ Kêdabiñ gebe oc êkô ñaluñ ma gêsunbôm gêjam gamêñ samob auc e gêdêñ ocmata. ⁴⁵ Oc ñawê gêjaña ma obo baliñ, tañ genkaleñ lôm dabuñ nañ, gêngic kêsêp ñaluñgen. ⁴⁶ Ma Jesu gêmôêc kapôêñ gebe “O Tamoc, aê jasakiñ katuc êndêñ lêmam êwac.” Kêsôm tonañ su ma gêmac êndu. ⁴⁷ Kapitai tau gêlic e awa gêôc Anôtô gebe “Biññanô, ñac tonec eñ ñac gêdêngoc.”⁴⁸ Ma lau samob, tañ mênșêkô sebe sêlic gêñ tau nañ, sêlic e têtuc bôndagi ma sêc sêmu sêja. ⁴⁹ Jesunê lau samob to lauo, tañ têdaguc eñ anğa Galilaia sêmêñ nañ, sêkô jaêcgen ma sêlic gêñ tonañ samob.

Sêkêñ Jesu kêsêp sê

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Joañ 19:38-42)

⁵⁰ Judanêñ kasêga teñ gêmoa, nê ñaê Josep, nañ ñac ñajam to ñac gêdêñ. ⁵¹ Eñ gêlôc sa gêdêñ biñ, tañ

êsêac sêsôm to sêgôm nan atom. En anga Judanên malac ten, ñaê Arimatia. Nac tau gêôñ Anôtônê gamêngeñ gêmoa. ⁵² En gêdên Pilata gêja ma keten Jesunê ñawêlêlan, ⁵³ jakêkôc su mênkêsaban ña obo ma ketoc en gêc sêô, tañ sêsap kêsêp poc nan. Tetoc ñawêlêlan ten gêc sê tau su atom tagen. ⁵⁴ Bêc sêmasañ taunña ma sabat kêdabin.

⁵⁵ Tec lauo, tañ têdaguc Jesu anga Galilaia sêmên nan, sêwiñ Josep jasêlic sêô to kôm tetoc Jesunê ñawêlêlan ênêcña. ⁵⁶ Go sêmu sêja ma sêmasañ gên ñamalu to ñalêsi gebe sêniñ oso ñawêlêlan. Ma gêdên sabat tau sêlêwan taun kêtôm binjsu ñajatu.

24

Jesu gêdi sa

(Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Joan 20:1-10)

¹ Gêdên woke ñabêc ñamataña gêdên bêbêc kanucgeñ nan lauo sejon gên ñamalu, tañ sêmasañ nan, sa sêja sêô ² e sêlic sêsabi poc su anga sêawa. ³ Tec sêsô sêja ma têtap Apômtau Jesu nê ñawêlêlan sa atom. ⁴ Lauo tonan taên gêjam jakêsa-jakêsa sêkô e sêlic ñac luagêc tonakwê ñaeb ñaôma mênjsêkô sêwiñ êsêac. ⁵ Êsêac têtêc taun e sêpô dêducgeñ sêkô, go êsêagêc sêsôm gêdên lauo gebe “Amboac ondoc asôm mata jali tau anga ñacmatênên. ⁶ En gêmoa tonec atom, Anôtô gênju en sa su. Taêm ênam bin, tañ en kêsôm gêdên amac gêdên gêmoa Galilaia nan ⁷ gebe ‘Oc sêkên Ñamalacnê Latu êndên lau sec nên lemen nasênac en êpi kakesotau ma ñabêc êtu têlêac, go êndi sa.’ ” ⁸ Lauo taên gêjam ênê bin tau tonan, ⁹ tec sêmu anga sêô sêja ma têdôn bin samob tonan ñai gêdên ñacsenomi 11 to lau

ņagêdô samob. ¹⁰ Lauo tau tonec ņai Maria aņga Magdala agêc Joana ma Jakobonê têna Maria to lauo ņagêdô, taņ sêwiņ êsêac naņ, sêsôm biņ tonaņ gêdêņ aposolo. ¹¹ Mago lau tonaņ sêņô lauonêņ biņ tonaņ ņai e amboac sêboaco ma sêkêņ gêwiņ atom. ¹² Tec Petere gêdi ma kêlêti gêja sêô jakêruc kêniņ kêsêp e gêlic obo kwalam-kwalam tau gêc ma gêņac lêma kêtu gêņ tonaņņa, go gêc gêmu gêja kêtiam.

*Ņac luagêc sêja Emaus
(Mar 16:12-13)*

¹³ Bêc tonanņeņ ma lau tonaņ nêņ ņac luagêc sêja malac teņ, ņaê Emaus, naņ gêc Jerusalem ņagala, ņasawa kêtôm ockatu ņasawa têlêac, ¹⁴ ma agêc sêjam biņ samob tonaņ ņai kêtu biņgalôm gêdêņ tauņ. ¹⁵ Agêc sêsôm biņ tau ma sênac mateņ gêdêņ tauņ sêmoa e Jesu tau jagêô lasê ma kêsêlêņ gêwiņ êsêagêc, ¹⁶ mago agêc mateņanô kain teņ e sêjala eņ atom. ¹⁷ Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biņ ondoc tec amagêc ajam kêtu biņgalôm gêdêņ taôm amoa intêna nec.” Ma êsêagêc sêpô dêducgeņ sêkô. ¹⁸ Go agêcnêņ ņac teņ, ņaê Kleopa, gêjô eņ awa gebe “Aôm ņac jaba tageņ tonec, tec gômoe Jerusalem ma kôjala biņ, taņ sêgôm aņga malac gêdêņ ņasawa tecenec naņ atom me.” ¹⁹ Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biņ amboac ondoc.” Tec êsêagêc sêjô eņ awa gebe “Biņ tonaņ kêpi Jesu aņga Nasaret. Eņ propete, taņ kêsôm to gêgôm nê gêņ ņajaņa, Anôtô to lau samob sêlic. ²⁰ Ma aêacma lau dabuņsêga to kasêga sêkêņ eņ gêdêņ lau-mêtôcwaga sebe sênac eņ êndu e sêjac eņ kêpi kakesotau. ²¹ Mago aêac tec taêņ kêka gebe Ņac tau tonaņ oc ênam Israel

sa. Bin tonañ mênkêsa ma galoc ñabêc kêtù têlêac.
²² Go aêacma lauo ñagêdô têtakê aêac gebe bêbêc kanucgeñ sêja sêô ²³ ma têtap ênê ñawêlêlan sa atom, tec sêmu sêmêñ ma sêsôm gebe sêlic anela seoc taun lasê, nañ sêsôm gebe eñ gêmôa mata jali.
²⁴ Tec aêacma lau ñagêdô sêja sêô ma têtap sa kêtôm tañ lauo sêsôm nañgeñ. Mago ñac tau tec sêlic eñ atom.”

²⁵ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Melocagêc, tonêm ñalêlôm ñadanigeñ e akêñ gêwiñ bin samob, tañ propete sêsôm nañ atom. ²⁶ Nandan tonañ gêjac Kilisi ñawae gebe êôc, go êkôc nê ñawasi sa atom me.” ²⁷ Ma eñ gêwa bin, tañ teto kêpi eñ nañ, sa gêdêñ êsêagêc gêjac m anga Mose to propete samob nêñ.

²⁸ Ac sêsêlêñ e têdabin malac, tañ sebe sêna nañ, ma eñ gêgôm amboac gebe êôc lêlêc êsêagêc êna.
²⁹ Tec agêc sêsôm sepeñ ducgeñ gebe “Ômoa ôwiñ aêagêcman gebe kêtula ma oc jakêsêpgac.” Tec eñ kêsô gêja gebe êngôn êwiñ êsêagêc. ³⁰ Gêdêñ tañ sêngôn sêwiñ taun sebe sêniñ gêñ nañ, Jesu kêkôc polom mêngêjam danje ma kêpô kêkôc jakêkêñ gêdêñ êsêagêc. ³¹ Ma agêc matenânô ñakêñkêñ kêsa e sêjala eñ su ma malamê. ³² Gocgo agêc sêsôm gêdêñ taun gebe “Kec, gêdêñ tañ eñ kêsôm bin gêdêñ aêagêc anga intêna ma gêwa bin, tañ teto gêc nañ sa, ma nêñ ñalêlôm kepeñ aêagêc nec atom me.”

³³ Ma gacgeñ dêdi sêmu sêja Jerusalem e têtap êsêac 11 to nêñ lau ñagêdô, tañ sêkac taun sa sêngôn nañ sa. ³⁴ Ma lau tonañ sêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Apômtau gêdi sa binñanôgoc, tec geoc tau lasê

gêdêñ Simon.” ³⁵ Go êsêagêc sêjac miñ biñ, tañ kêsâ anğa intêna to sêjala eñ gêdêñ kêpô polom kêkôc nañ, gêdêñ êsêac.

Jesu geoc tau lasê gêdêñ nê ñacseñomi

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Joan 20:19-23;

Apos 1:6-8)

³⁶ Sêsôm biñ tonañ sêmoa ma Jesu tau kêsâ jakêkô êsêac ñaluñgeñ ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñmalô êndêñ amac.” ³⁷ Mago êsêac têtakê ma têtêc taunñ ñanô seboc sêlic ñalau teñ. ³⁸ Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac ondoc tec atakê ma nêñ ñalêlôm ulu-ulu kêtû asageñña. ³⁹ Alic lemoc to ockaiñ acgom, gebe aê tau tec kakô. Mênamoasac aê alic acgom. Njalaunê ñamêsôm to ñatêkwa amboac alic anğa aêñoc nec gêc atom.” ⁴⁰ Kêsôm tonañ ma kêtôc lêma to akaiñ gêdêñ êsêac. ⁴¹ Êsêac têtêntac ñajam gêbôc nêñ ñalêlôm auc ma sêkêñ gêwiñ atom, sê taêñ ñaômageñ. Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amacnêñ gêñ taniñña teñ gêc tonec me masi.” ⁴² Ma sêkêñ i sigob ñagêdô teñ gêdêñ eñ. ⁴³ Ma eñ kêkôc su mêngeñ êsêac sêlic.

⁴⁴ Ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêñoc biñ, tañ gêñgôn gawiñ amac ma kasôm gêdêñ amac nañ, tonec gebe Biñ samob. tañ teto kêpi aê gêc Mosenê biñsu to propete ma Pesalem nañ, samob oc êtu tôn.” ⁴⁵ Go gêwa biñ sa gêdêñ êsêac e nêñ kauc jakêsêp biñ, tañ teto gêc nañ. ⁴⁶ Ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñ amboac tonec tec teto gêc gebe Kilisi êoc ñandañ ma êndêñ bêc êtu têtêac, go êndi sa anğa ñacmatênêñ. ⁴⁷ Ma ênê lau sênam eñ lanô nasênam mêtê lau samuc samob gebe sênam taunñ ôkwi e êsuc êsêacnêñ sec ôkwi. Êsêac sênam mêtê

sênac m anġa Jerusalem. ⁴⁸ Bin tonan ħai ħasêwa-bin-sawaga amac. ⁴⁹ Alicġac me, bin tau, taġ Tamoc ġêjac mata nan, oc ġakêġ wacêpi amac. Mago anġoġ malac tonecġeġ e ħaclai anġa lôlôc êkwa amac auc acgom.”

Jesu kêpi undambê ġêja
(*Mar 16:19-20; Apos 1:9-11*)

⁵⁰ Go ġêwê êsêac sêsa Betania sêja e ġêôc lêma sa ma ġêjam mec êsêac. ⁵¹ ġêjam mec êsêac ġêmoa e ġêwi êsêac siġ ma Anôtô kêkôc eġ sa kêpi undambê ġêja. ⁵² Go êsêac sêpôġ aenġuc ġêdêġ eġ ma sêc sêmu sêja Jerusalem kêtiam totêntac ħajam samucġeġ. ⁵³ Ac sêmoa lôm dabuġ sêwi siġ atom, sêlanem Anôtôġeġ.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb